

DERGİ

İSTANBUL DİŞHEKİMLERİ ODASI YAYIN ORGANI

Halit Şazi Kösemihal

KASIM

DİŞHEKİMLİĞİ GÜNÜ

Kutlu Olsun

İSTANBUL
DİŞHEKİMLERİ
ODASI

TT7 *Yılı*
Türkiye'de Bilimsel
Dişhekimliğinin

www.ido.org.tr**Yönetim Yeri ve Adresi**

İSTANBUL DİŞHEKİMLERİ ODASI

Cumhuriyet Caddesi Safir Apt.

No. 203 D. 3 34367 Harbiye/İstanbul

T. 0212 225 03 65 - 296 21 05 • F. 0212 296 21 04

www.ido.org.tr • ido@ido.org.tr**İmtiyaz Sahibinin Adı ve Adresi**

E. Sedat Küçükay

Cumhuriyet Caddesi Safir Apt.

No. 203 D. 3 34367 Harbiye/İstanbul

Yazı İşleri Sorumlusu Adı ve Adresi

Aret Karabulut

Cumhuriyet Caddesi Safir Apt.

No. 203 D. 3 34367 Harbiye/İstanbul

Yayın Kurulu

Ayça Yılmaz, Bekir Çilgin, Elif Kara Köprülü
Ferah Ulu, Halil İbrahim Uysal, Kemal Keskin
Koral Bayraktar, Kübra Yıldız Domaniç
Neşe Dursun, Özgür Tutucu, Özlem Yaşar
Sevgi Türkmen, Sevil Arslan
Süha Sertabiboğlu

Yazarlar

Fırat Budacı

Koral Bayraktar

Serdar Sıralar

Çizer

İlhan İşler

Fotoğraf

Ahmet Mekin Çelik

Yayın Koordinatörü

Egemen Kurtulan

egemen.kurtulan@ido.org.tr**Editör**

Fusun Şeker

Yayın Adı

dergi

Yayın Türü

Yerel süreli yayın

Editöryal ve Teknik Üretim

Tasarım Atölyesi

Celal Muhtar Sk. No: 5/B Kadıköy, İstanbul

T. 0216 291 25 86

Eylül - Ekim 2025

Genel Sekreter	04
Oda Haberleri	06
22 Kasım Toplum Ağız Diş Sağlığı Haftası	20
Bilimsel	42
Sağlık Hukuku	46
İDO Basketbol / Voleybol Takımları	50
Gezi: Balkanlar	54
Sinema	66
Oral Moral	68
Corale	70
Aslında Her Gün Fırçalıyorum	72
Hoşgeldiniz	74
Karikatür	82
Duyurular	83

20

22 Kasım Toplum Ağız Diş Sağlığı Haftası

42

Tip 1 Diyabetli Çocuklarda Ağız ve Diş Sağlığı Yönetimi: Dişhekimleri İçin Güncel Yaklaşımlar

46

Elektronik Onam Formlarının Alınması Hakkında Bilgilendirme

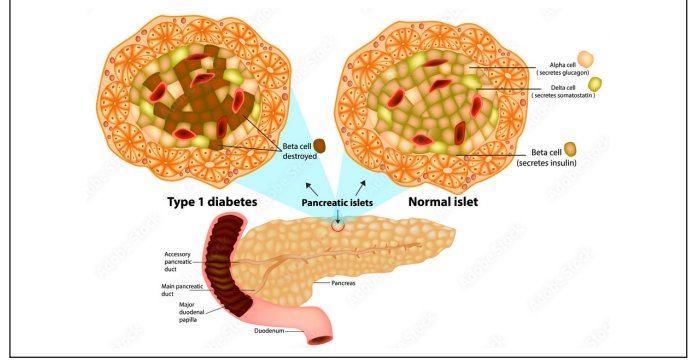
54

Bir Balkan Gezisi

66

Sinema: Ferzan Özpetek / Elmaslar

Birlikte Güçlüyüz: Yeni Yıla Umutla
Değerli meslektaşlarım,

Ceride bıraktığımız yıl, yalnızca yoğun klinik tempolarımızla değil; hepimizi farklı şekillerde zorlayan koşullarla, mesleki yüklerin ağırlığıyla ve kimi zaman içimizi burkan adaletsizliklerle hatırlanacak bir dönem oldu. Ancak tüm bu yıpratıcı günler içinde bize güç veren, her birinizin gösterdiği dayanıklılık, üretkenlik ve meslek onuruna bağlılık oldu. Zorlandık ama hiçbir zaman yalnız değildik; çünkü bu meslek, dayanışmanın en güçlü örneklerinden birini içinde taşır.

Biz dişhekimleri, insan sağlığının en görünmez ama en kıymetli alanlarından birinde emek veren, iyileştirmenin sessiz kahramanlarıyız. Bir hastanın acısının dinerken yüzündeki huzurda, bir çocuğun koltuğa oturmadan önceki korkusunun yerini güvene bırakmasında, günün sonunda, “Bugün de bir yaşamı güzelleştirdim,” diyebilmenin verdiği derin tatminde buluruz mesleğimizin anlamını. Bu değer,

GENEL SEKRETERDEN

İSTANBUL DİŞHEKİMLERİ ODASI

hiçbir ekonomik zorlukla ölçülemeyecek kadar büyüktür.

İstanbul Dişhekimleri Odası olarak, sizlerin her gün sahada verdiğiniz emeğin farkındayız. Sizlerle birlikte üretmek, sizlerin yanında durmak, yalnızca bir görev değil; mesleğin geleceğine duyduğumuz saygının ve inancın bir gereğidir. Bu yıl; artan giderlere, mevzuat baskılarına, ekonomik belirsizliklere rağmen mesleki sorumluluğunu terk etmeyen, daha iyi bir düzen için sesini yükselten, etiği rehber alan sizlerin varlığı, bizlere kararlılığımızı güçlendiren bir umut oldu.

Yeni yılda en büyük hedefimiz;

- Birlik duygusunu daha da büyütmek,
- Mesleki dayanışmayı her üyemizin hissedebileceği bir zemine taşımak,
- Genç meslektaşlarımızın yarınlara endişeyle değil, cesaretle bakmasını sağlamak,

- Üyelerimizin haklarını daha güçlü savunan, daha görünür, daha etkin bir mesleki yapı oluşturmaktır.

Zorlukları yok saymıyoruz; aksine, hepsinin farkındayız. Fakat biliyoruz ki bu mesleğin gerçek gücü, ilkesinden vazgeçmeyen, birbirine omuz vermekten çekinmeyen, ortak akılla yol yürüyen yüzlerce, binlerce yüreğin varlığında saklıdır. Birlik olduğumuz sürece, aşamayacağımız engel yoktur.

Yeni yılın hepimize sağlık, huzur ve güç getirmesini diliyorum. Mesleki mücadelemizde daha kararlı, daha özgüvenli ve daha umutlu adımlar atacağımız bir dönem olacağına yürekten inanıyorum.

Gelin, 2026'yı birlikte; akılla, sevgiyle, dayanışmayla inşa edelim.

Aret Karabulut

İstanbul Dişhekimleri Odası Genel Sekreteri

İDO-FAKÜLTE BİLİMSEL TOPLANTILARININ ÜÇÜNCÜSÜ KENT ÜNİVERSİTESİ'NDE YAPILDI

İstanbul Dişhekimleri Odası tarafından düzenlenen Fakülte Bilimsel Toplantılarının üçüncüsü, 5 Ekim 2025 Pazar günü Kent Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi'nde yapıldı.

Toplantının açılış konuşmasını İDO Başkan Vekili Prof. Dr. Burak Çankaya yaptı. Çankaya konuşmasında Oda faaliyetlerine değinirken, yaklaşan 22 Kasım Dişhekimliği Günü ve Toplum Ağız Diş Sağlığı Haftası etkinliklerine meslektaşlarını davet etti. Bir meslektaşın SMA hastası oğlu Çınar için sürdürülen yardım kampanyasına destek çağrısında bulundu.

Ayrıca fakülte eğitimlerine verdikleri önemi vurgulayan Çankaya, ev sahipliği için Kent Üniversitesine ve katkılarından dolayı konuşmacılara teşekkür etti. Fakülte eğitimlerinin program kapsamında devam edeceğini de hatırlattı.

Etkinlikte Dr. Öğr. Üyesi Cem Baysal, Dr. Öğr. Üyesi Şükrü Fatih Özkarslı ve Dr. Öğr. Üyesi Merve Şahin konuşmacı olarak yer aldı. Toplantının moderatörlüğünü İdo Denetleme Kurulu Üyesi Doç. Dr. Gül Merve Yalçın Ülker üstlenirken, Disiplin Kurulu Üyesi Kaan Kurtdemir de etkinliğe katıldı.

Dışhek-Sen'den İstanbul Dışhekimleri Odası'na Ziyaret

Kamuda çalışan dışhekimlerini temsil etmek amacıyla kurulan ilk sendika olan ve kuruluşunu Temmuz 2025 tarihinde ilan eden Dışhek-Sen'in Genel Başkanı Banu Yıldırım ve Genel Başkan Yardımcısı Dağhan Erbaz, İstanbul Dışhekimleri Odası'nı ziyaret etti. Ziyarette, İstanbul Dışhekimleri Odası Başkan Vekili Prof. Dr. Burak Çankaya, Yönetim Kurulu Üyesi Doç. Dr. Ayça Yılmaz, Denetleme Kurulu Başkanı Dışhekim Cenap Koşu ve Denetleme Kurulu Üyesi Dışhekim Arthur Bozacıoğlu da hazır bulundu.

Yapılan görüşmede sendikanın kuruluş süreci, amaçları ve hedefleri hakkında bilgi paylaşılırken, kamuda görev yapan dışhekimlerinin özlük ve mali hakları, çalışma koşulları, ek ödeme sistemindeki adaletsizlikler ve sağlık hizmet sunumundaki yapısal sorunlar konuşuldu.

Görüşmede ayrıca dışhekimlerinin sorunlarına yönelik çözüm önerileri, mesleki dayanışmanın güçlendirilmesi ve kamuda görev yapan meslektaşlar adına ortak çalışmalar yürütülmesi konusunda fikir alışverişinde bulunuldu.

Ziyaretleri için Dışhek-Sen yöneticilerine teşekkür ediyoruz.

İDO-Fakülte Bilimsel Toplantılarının Dördüncüsü Altınbaş Üniversitesi'nde Yapıldı

İstanbul Dişhekimleri Odası tarafından düzenlenen Fakülte Bilimsel Toplantılarının dördüncüsü, 19 Ekim 2025 Pazar günü Altınbaş Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi Bakırköy Yerleşkesi Konferans Salonu'nda yapıldı.

Toplantının moderatörlüğünü İDO Yönetim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Nuray Çapa yaptı.

Etkinlikte Dr. Öğr. Üyesi Ata Nisa Çoban "Endodontide Başarıyı Şekillendiren Solüsyonlar", Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Selim Yıldız "Fonksiyondan Estetiğe Mukogingival Uygulamalar" ve Dr. Öğr. Üyesi Ümmügülsüm Coşkun "Çiğneme Kaslarında Botulinum Toksin Uygulamaları" başlıklı sunumlarını yaptı.

Katılımcıların yoğun ilgi gösterdiği toplantı, sunumların ardından yapılan soru-cevap bölümüyle sona erdi.

Dışhekimleri Okmeydanı ADŞH'den Seslendi: “Sağlıkta Şiddete Hayır”

17 Ekim 2025 Cuma günü, İstanbul Okmeydanı Ağız ve Diş Sağlığı Hastanesi'nde bir hasta tarafından üç diş hekimine yönelik sözlü ve fiziksel şiddet girişiminde bulunulması üzerine beyaz kod verildi. Muayene sürecinde agresif davranışlar sergileyen hasta, hakaret ve tehdit içeren söylemlerinin ardından fiziksel saldırı girişiminde bulundu. Güvenlik görevlilerinin müdahalesiyle hastaneden çıkarılan kişi, daha sonra da sözlü saldırılarını sürdürdü. Kamera kayıtlarıyla belgelenen olayla ilgili hukuki süreç başlatıldı.

Bu saldırıya karşı, Hekim Birliği Sendikası, İstanbul Dışhekimleri Odası ve Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası (SES) tarafından 20 Ekim Pazartesi günü saat 12.00'de hastane önünde ortak bir basın açıklaması yapıldı.

“Sağlıkta Şiddete Hayır Diyoruz – Dışhekimleri Yalnız Değildir!” sloganıyla yapılan açıklamaya çok sayıda sağlık çalışanı, sendika ve meslek örgütü temsilcisi katıldı. Açıklamada, olayın münferit bir öfke anı olarak görülmesi gerektiği vurgulanarak, sağlıkta şiddetin giderek sistematik bir hale geldiği ve mevcut sağlık politikalarının çalışanları korumakta yetersiz kaldığı dile getirildi.

İstanbul Dışhekimleri Odası olarak, meslektaşlarımızın güvenli çalışma koşullarına sahip olması için sağlıkta şiddete karşı sessiz kalmayacak, sürecin takipçisi olacağız.

Kadıköy, Maltepe, Kartal, Pendik, Adalar ve Tuzla'daki Dişhekimleri Kahvaltılı Bölge Toplantısında Buluştu

İstanbul Dişhekimleri Odası'nın kahvaltılı bölge toplantıları kapsamında Kadıköy, Maltepe, Kartal, Pendik, Adalar ve Tuzla ilçelerinde çalışan dişhekimleri Fenerbahçe Midpoint'te bir araya geldi.

22 Ekim 2025 Çarşamba günü yapılan toplantıya Oda Yönetim, Denetleme ve Disiplin Kurulu üyeleri, Oda Hukuk Danışmanı ve bölgedeki dişhekimleri katıldı.

Toplantıda Oda Başkanı Prof. Dr. E. Sedat Küçükay, Oda'nın güncel faaliyetleri hakkında bilgi verdi; özellikle denetimlerde yaşanan sorunlar, MBYS sistemi ve yangın uygunluk belgesi konularında açıklamalarda bulundu. Katılımcı dişhekimleri de kendi bölgelerindeki sorunları paylaştı.

Kahvaltılı bölge toplantıları, önümüzdeki dönemde İstanbul'un diğer bölgelerinde de devam edecek.

AÇIKLAMA

8.DÖNEM TOPLU SÖZLEŞME DİŞHEKİMLERİNİ NASIL ETKİLİYOR?

8. dönem Toplu Sözleşme ile yıllardır uygulanan “teşvik ek ödemesi ortalamadan alınır” hükmü kaldırılmıştır. Bu değişiklik, devlet hastanelerinde görev yapan dişhekimlerinin gelirlerinde ciddi kayıplara yol açmıştır. Dişhekimliği işlemleri düşük puanlarla değerlendirilmekte, bu nedenle hastane ortalamasını yakalamak mümkün olmamaktadır. Oysa dişhekimliği hizmetleri; cerrahi girişim, yüksek tahakkuk getirisi ve yoğun emek gerektirmesi açısından sağlık sistemine büyük katkı sunmaktadır.

Bu düzenleme, hem mesleki itibarımızı zedelemekte hem de sağlık hizmetlerinin sürdürülebilirliğini riske atmaktadır. İstanbul Dişhekimleri Odası olarak, Sağlık Bakanlığı’ndan dişhekimlerini mağdur etmeyecek şekilde ek düzenlemeler yapılmasını talep ediyoruz.

TEBRİK EDİYORUZ

Stanford Üniversitesi tarafından hazırlanan “Dünyanın En Etkili Bilim İnsanları” listesinde; Ankara Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Kaan Orhan ‘Yıllık Etki Değeri Kategorisi’ ve ‘Kariyer Boyu Etki Kategorisi’nde, Emekli Öğretim Üyesi Prof. Dr. Orhan Güven ise ‘Kariyer Boyu Etki Kategorisi’nde yer almıştır.

Değerli hocalarımızı başarılarından dolayı tebrik eder, başarılarının devamını dileriz.

SUMUD FİLOSUNA YÖNELİK SALDIRIYI KINIYORUZ

Gazze'ye insani yardım ulaştırmak amacıyla farklı ülkelerden aktivistler, sağlık emekçileri ve insan hakları savunucularının bir araya gelerek oluşturduğu Sumud Filosu, İsrail güçleri tarafından engellenmiş ve filo üyeleri hukuksuz biçimde alıkonulmuştur.

Bu saldırı yalnızca bir yardım konvoyunun durdurulması değil, Filistin halkının yaşam hakkını hedef alan küresel ablukaya karşı verilmiş açık bir destek tir. İsrail'in yıllardır sürdürdüğü abluka; zorla yerinden etme politikaları, sağlık hizmetlerine ve uluslararası yardımlara erişimin engellenmesi, sistematik sivil katliamlarla birlikte uluslararası hukukun tanımlı bir insanlık suçu ve soykırımdır.

İstanbul Dişhekimleri Odası olarak savaşa karşı barıştan yana tutumumuzu sürdürüyoruz. Gerçek ve kalıcı bir barışın sağlanması için tüm iktidarları, İsrail'le sürdürülen askeri ve ticari ilişkileri sonlandırmaya davet ediyoruz. Çünkü barışı savunmak, işgale ve ablukaya karşı durmakla mümkündür.

KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURULU'NDAN VERBİS KAYITLARINDA İSTİSNA AÇIKLAMASI

Kişisel Verileri Koruma Kurulu'nun (KVKK) yeni kararıyla birlikte; Ana faaliyetlerinde özel nitelikli kişisel veri işleyen veri sorumluları için VERBİS'e kayıt zorunluluğuna istisna getirilmiştir.

Eğer ağız diş sağlığı sunduğunuz sağlık kuruluşunda;

- Yıllık çalışan sayısı 10'dan az ve
 - Yıllık mali bilanço toplamınız 10 milyondan düşükse , (her iki kriterin bir arada bulunması gerekmektedir.)
- VERBİS'e kayıt ve bildirim yükümlülüğünden muaf sayılacaksınız.

Bu çerçevede istisna kapsamında olan ve halihazırda VERBİS kaydı yapmış kuruluşlarca ilgili VERBİS kayıtları silinebilecektir.

Kurul kararı ile getirilen istisna yalnızca VERBİS kaydına ilişkin olup, KVKK'dan diğer yükümlülükler devam etmektedir.

YILLIK RUHSAT HARÇLARI DÜZENLEMESİ HAKKINDA DEĞERLENDİRME

TBMM'ye sunulan kanun teklifiyle; özel sağlık kuruluşları ile ağız ve diş sağlığı hizmeti sunan kuruluşlara yıllık ruhsat harcı getirilmesi öngörülmektedir.

İstanbul Dişhekimleri Odası olarak bu düzenlemenin vergide adalet, ekonomik sürdürülebilirlik ve sağlık hizmetlerine erişim hakkı açısından ciddi sakıncalar taşıdığını belirtmek istiyoruz.

Dişhekimleri, artan giderler ve ekonomik zorluklar altında zaten ağır bir mali yük taşımaktadır. Aynı ruhsat için her yıl yeniden harç alınması, mükerrer ödeme anlamına gelmekte ve vergide adalet ilkesine aykırıdır.

Bu ek yük, hizmet bedellerini artırarak vatandaşın ağız ve diş sağlığı hizmetlerine erişimini zorlaştıracak, bazı muayenehanelerin ise faaliyetlerini sürdürmesini güçleştirecektir. Özellikle genç dişhekimleri için bağımsız çalışma koşulları daha da kısıtlanacaktır.

İstanbul Dişhekimleri Odası olarak; bu teklifin geri çekilmesini, meslektaşlarımızın ekonomik sürdürülebilirliğini ve halkın ağız diş sağlığı hizmetine erişim hakkını koruyan, eşit ve dengeli bir vergi politikası oluşturulmasını talep ediyoruz.

GELECEĞİN DİŞHEKİMLERİNE DESTEK ÇAĞRISI

Meslektaşlarımızı İDO Burs Fonu'na bağış yaparak, genç meslektaşlarımızın eğitim hayatına destek olmaya davet ediyoruz.

BURS FONUNA BAĞIŞ İÇİN

TEB HARBİYE ŞUBESİ

ŞUBE KODU : 380

HESAP ADI: İSTANBUL DİŞHEKİMLERİ ODASI

HESAP NO : 68360214

IBAN NO : TR20 0003 2000 0000 0068 3602 14

DUS'ta Yeni Düzenleme: Yük Yine Genç Dişhekimlerinde

ÖSYM'nin Tıpta Uzmanlık Kurulu'na ilettiği yazı doğrultusunda; TUS, DUS ve Tıpta Yan Dal Uzmanlık Sınavları'nın yılda bir kez yapılmasına yönelik süreç başlamış olup, Bakanlık DUS ve Yan Dal sınavlarının 2026'dan itibaren yılda bire düşürülmesini kabul etmiştir. Ayrıca kontenjanlarda bir azalma yapılmayacağı, iki sınavda verilen toplam kontenjanın tek sınavda ilan edileceği belirtilmektedir.

Ancak bu düzenleme, uzmanlık eğitimi alanındaki en temel sorunu çözmemektedir. Fakültelerin her 6 ayda bir uzmanlık öğrencisi almak istememesi ve mevcut kontenjan fazlalığının eğitim kalitesini zorlaması, uzun süredir devam eden ve giderek ağırlaşan yapısal problemlerin sonucudur. Bu problemlerin başında ise dişhekimliği fakültelerinin kontrolsüz biçimde çoğaltılması ve kontenjanların plansız şekilde artırılması gelmektedir.

Yeni Mezunların Omuzlarına Yüklenen Ağırlık

Bugün Türkiye'de dişhekimliği alanında yaşanan tüm bu plansızlığın en ağır bedelini, ne yazık ki yeni mezunlar ödemektedir. Meslek hayatına adım atan genç hekimler:

- Artan fakülte sayısı nedeniyle rekabetin olağanüstü seviyelere çıktığı,
- Kamuda istihdam olanaklarının daraldığı,
- Özel sektörde ücretlerin düştüğü,
- Serbest çalışmada maliyetlerin hızla arttığı,
- Uzmanlık eğitimi için rekabetin katlanarak zorlaştığı,
- Eğitim ve istihdam arasındaki dengenin tamamen bozulduğu bir ortamda mücadele etmek zorunda bırakılmaktadır.

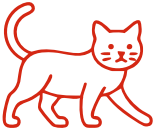
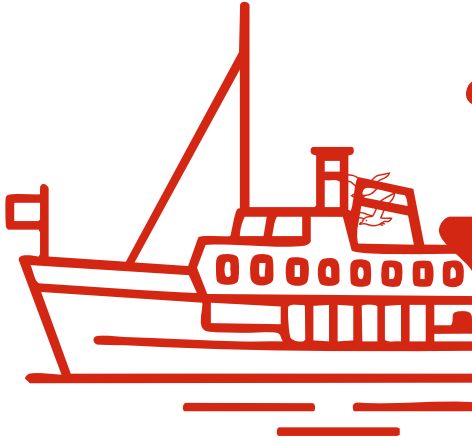
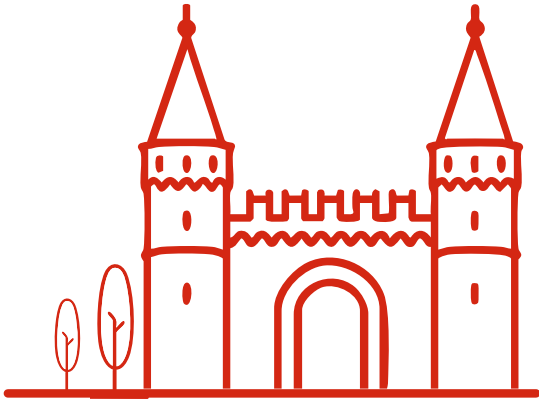
DUS'un yılda bir kez yapılması bu yükü hafifletmek bir yana, aynı toplam kontenjanın tek sınava yığılması sebebiyle rekabeti daha da sertleştirecek, yeni mezunların üzerindeki baskıyı artıracaktır. Genç meslektaşlarımız, eğitim alanındaki plansızlığın ve fakülte kontenjan artışlarının yarattığı sistemsel sorunları üstlenmek zorunda kalmaktadır.

Sorunun Gerçek Kaynağı Göz Ardı Edilemez

Sınav sayısının azaltılması gibi yüzeysel düzenlemeler yerine; dişhekimliği eğitiminin niteliğini koruyacak ve mesleğin geleceğini güvence altına alacak adımlar atılmalıdır. Bunun için:

- Fakülte açılış kriterleri yeniden tanımlanmalı,
- Mevcut kontenjanlar eğitim kapasitesi ile uyumlu hale getirilmeli,
- Uzmanlık eğitiminin kalite ve kapasite standartları güçlendirilmeli,
- Sağlık insan gücü planlaması bilimsel verilere dayalı olarak yapılmalıdır.

Aksi halde, bugün alınan kararlar yalnızca yüzeyde bir iyileştirme görüntüsü yaratacak, esas yükü ise geleceğin dişhekimleri ve yeni mezunlar taşımaya devam edecektir.

 STANBUL BULUŞMASI

7-8 MART

 ** STANBUL
D         
ODASI**

0212 225 03 65

www.ido.org.tr

ido@ido.org.tr

[f](#) [@](#) [X](#) [v](#) [@](#) [ido yayin](#)

 DO       
DAVETL  D  R

SAĞLIK HİZMETLERİNDE TANITIM VE BİLGİLENDİRME YÖNETMELİĞİ DEĞİŞTİ (NELER DEĞİŞTİ 10 SORU/10 CEVAP)

Sağlık Bakanlığı tarafından hazırlanan Sağlık Hizmetlerinde Tanıtım ve Bilgilendirme Faaliyetleri Hakkında Yönetmelik 12.11.2025 tarih ve 33075 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girdi. Yönetmelik ile 29 Temmuz 2023 tarihinden bu yana yürürlükte olan aynı adlı yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

Yeni Yönetmelik ile tanıtım ve bilgilendirmenin esasları ile ilgili olarak önceki yönetmelikte yer alan birçok ilke ve kural korunurken bazı “değişiklik” ve “yeni” düzenlemelere yer verilmiştir. Yeni yönetmelik ile benimsenen “tanıtım ve bilgilendirme” esasları ve yönetmeliğin getirdiği değişiklikleri daha kolay anlaşılması bakımından soru/cevap olarak ele alacağız.

1.Yönetmeliğin “kapsamı” nedir?

Yönetmelik;

*Sağlık meslek mensupları (Hekim, dişhekim, eczacı, hemşire, ebe ve optisyen ile 1219 sayılı Kanunun ek 13 üncü maddesinde tanımlanan diğer meslek mensupları)

*Özel sağlık kuruluşları,

*Uluslararası sağlık turizmi aracı kuruluşlarınca yapılan tanıtım ve bilgilendirme faaliyetlerini kapsar.

Önceki Yönetmelik, yetkisiz/ruhsatsız kişi ve kuruluşlar tarafından yapılan tanıtım faaliyetlerini de kapsıyordu. Yeni Yönetmelik ise kapsam maddesinde bu yetkisiz kişileri saymamıştır. Bunlar tarafından yapılan tanıtımlar Reklam kurulunca değerlendirilecek ve ilgililer hakkında Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulunulacaktır.

2.”Reklam” kavramı nasıl değişti?

Eski yönetmelikte reklam, talep yaratma / talebi artırma amaçlı ticari pazarlama faaliyeti olarak tanımlanıyordu.

Yeni yönetmelikte reklam, ürünü, hizmeti ya da kişiyi ön plana çıkaran ve tanıtım-bilgilendirme sınırını aşan faaliyet olarak tarif ediliyor.

Yeni Yönetmelik, reklam tanımını daha geniş bir zemine oturtmuştur. Bu, denetimlerde artık sadece ticari amaca değil, tanıtım/bilgilendirme sınırının aşılmadığına odaklanılacağı anlamına gelmektedir. Önceki yönetmelikte olduğu gibi yeni yönetmelikte de; sağlık hizmet sunumunda örtülü veya açık reklam yapılması ve yaptırılması yasaktır.

3. “Tanıtım” ve “Bilgilendirme” kavramları nasıl tanımlanmıştır?

Tanıtım ve bilgilendirme:

1) Sağlık tesisleri için; adres ve iletişim bilgileri, çalışma gün ve saatleri, hasta kabul edilen uzmanlık dalları,

SAĞLIK HİZMETLERİNDE TANITIM VE BİLGİLENDİRME YÖNETMELİĞİ DEĞİŞTİ (NELER DEĞİŞTİ 10 SORU/10 CEVAP)

çalıştırılan sağlık meslek mensuplarının mesleki ve akademik unvanları ve hizmet verilen sağlık alanıyla ilgili sağlığı koruyucu ve geliştirici nitelikteki bilgiler

2) Sağlık meslek mensupları için; ana dal ve yan dal uzmanlıkları, akademik unvanları, hasta kabul ettikleri zaman ve mahal bilgisi ve hizmet verilen sağlık alanıyla ilgili sağlığı koruyucu ve geliştirici nitelikteki bilgilerdir

4. Hekimler Kişisel Tanıtımlarında Akademik Başarılarını Kullanabilirler mi?

Yeni Yönetmelikte tanıtım ve bilgilendirmelerde; 1219 sayılı Kanun ile belirlenen ana dal ve yan dal uzmanlıkları dışında, herhangi bir ad altında “sertifika ve benzeri eğitim belgelerine dayalı uzmanlık unvanı yazılamaz ve kullanılamaz” hükmü korunmakla birlikte,

Bakanlıkça tescil edilmiş diplomasında yazılı uzmanlık alanında olmak kaydıyla;

*Aldığı eğitimlere,

*Bakanlıkça tescili yapılmış sertifikalara,

*Bilimsel yayınlarına,

*Düzenlediği toplantılara,

*Akademik ödülleri,

*İdari ve danışmanlık görevlerine,

*Yerli ve yabancı uzmanlık dernek ve kuruluş üyeliklerine ait kişisel bilgilere yer verilebilir.

5.Sponsorlu (Ücretli) Tanıtım Faaliyetleri Serbest Hale mi Geldi?

Hayır.

Yukarıda belirttiğimiz gibi örtülü veya açık olarak reklam yapılması ve yaptırılması kesinlikle yasaktır.

Sponsorlu tanıtım ve bilgilendirmeler de yasak kapsamındadır.

Paylaşılan görsel içerikler; yazılı, görsel basın, sosyal medya platformları, internet siteleri gibi mecralarda Sponsorlu olarak ya da ücret verilerek yayınlanamaz.

Yeni yönetmelik; sağlık tesislerinin;

*Açılış tarihini takip eden ilk bir ay süresince tüm platformlarda “Yönetmelik hükümlerine uygun olmak kaydıyla” sponsorlu tanıtım ve bilgilendirme yapabilmesine izin vermiştir.

*Bakanlıkça tıbben kabul edilen yeni tıp teknolojisi ve tıbbi yöntemlere ilişkin tanıtım ve bilgilendirmelerin sponsorlu olarak yapılabilmesine izin verilebileceğini düzenlemiştir.

6. Tanıtım Faaliyetlerinde Fiyat, İndirim ve Kampanya Bilgisi Verilebilir mi?

Hayır, kesinlikle yasaklanmıştır. Yeni Yönetmelik, yurt içi tanıtım ve bilgilendirme faaliyetlerinde ücret, indirim,

SAĞLIK HİZMETLERİNDE TANITIM VE BİLGİLENDİRME YÖNETMELİĞİ DEĞİŞTİ (NELER DEĞİŞTİ 10 SORU/10 CEVAP)

kampanya veya promosyon bilgilerine yer verilmesini açıkça yasaklayan yeni bir madde eklemiştir (Uluslararası Sağlık Turizmi kapsamındaki faaliyetler hariç).

7. En çok merak edilen: Öncesi/Sonrası Fotoğraflar Artık Serbest Mi?

Eski yönetmelikte öncesi/sonrası görseller fiilen yasaktı.

Yeni yönetmelikte mutlak yasak kalktı, yerine çok sıkı şartlı bir izin sistemi geldi:

Tıbbi işlem öncesi ve sonrası görsellerin;

*Aynı ortam ve teknik şartlarda görüntülenmesi ve görsel içeriklerde işlem tarihi ve görselin görüntülendiği (oluşturulduğu denmek istenmiş olmalı) tarihlerin belirtilmesi zorunludur.

*Kullanılacak video ve fotoğraflara ait ortamların, kullanılan tekniklerin gerçeğine aykırı olmaması, yanıltıcı makyaj olmaksızın görüntülenmesi zorunludur.

*Paylaşılan görsellerin ilgili sağlık meslek mensubuna ve gerçek hastaya ait veya alıntı olup olmadığının, alıntı ise kaynağının belirtilmesi zorunludur.

*Görselin üzerinde, "Her cerrahi veya girişimsel işlemde sonuçlar kişiden kişiye değişiklik gösterebilir. İşlem öncesinde hekiminizden detaylı görüş almanız önerilir." ifadesine yer verilmesi zorunludur.

Belirtilen kurallara uyulması halinde öncesi-sonrası görsellerinin tanıtım ve bilgilendirme kapsamında paylaşılması mümkün, ancak "mayınlı alan" olduğu bilinmelidir.

8. Sosyal Medya Paylaşımlarında Hangi Kullanıcı Etkileşimleri Engellenmelidir?

Eski Yönetmelik sadece yoruma kapatmayı zorunlu tutuyordu. Yeni Yönetmelik ile bu kapsam genişletilmiştir. Görsel içeriklere ait paylaşımların yorum, beğeni ve yeniden paylaşım gibi kullanıcı etkileşimlerine kapatılması zorunludur.

9. Uluslararası Sağlık Turizmi Tanıtımları Nasıl Değişti?

Yönetmelik ile getirilen en önemli değişiklikler "Uluslararası Sağlık Turizmi Yetki Belgesi Sahibi Sağlık Kuruluşları ve Aracı Kuruluşları'na yöneliktir.

*Uluslararası sağlık turizmi alanında tanıtım ve bilgilendirme faaliyetlerinin yurt dışına yönelik ayrı bir sosyal medya platformu veya internet sitesi üzerinden yürütülmesi ve bu platformlarda sağlık turizmi kapsamında hizmet sunulduğunun açıkça beyan edilmesi kaydıyla, Türkçe hariç diğer resmî dillerde sponsorlu tanıtım ve

SAĞLIK HİZMETLERİNDE TANITIM VE BİLGİLENDİRME YÖNETMELİĞİ DEĞİŞTİ (NELER DEĞİŞTİ 10 SORU/10 CEVAP)

bilgilendirme faaliyeti yapılabilir, sponsorlu olarak görsel içerik yayınlayabilir. İndirim, kampanya ve rekabetçi fiyat duyuruları yapılabilir.

*Türkiye’de yaşayan kişiler nezdinde talep oluşturmaya yönelik tanıtım ve bilgilendirme faaliyeti gösterilmesi yasaktır. Sosyal medya platformlarında hedef kitle olarak yurt içi seçilemez ve otomatik hedef kitle tanımlamalarının devre dışı bırakılması zorunludur.

*Yurt dışına yönelik oluşturulan internet sitesi veya sosyal medya platformunda, hasta mahremiyeti, genel ahlak kuralları ve hasta haklarına riayet etmek ve hastanın açık rızasının alındığını belgelendirmek şartıyla; tedavi gören hastaların hikâyelerine, hasta yorumlarına veya teşekkür mahiyetindeki ifadeler yer verebilir.

10.Yeni Yönetmeliğin yürürlüğe girmesi nedeniyle dişhekimini / özel klinik olarak hemen ne yapmalıyım?
(4 maddelik pratik liste):

1. Dijital varlık taraması yapın

- o Web sitesi, Instagram, Facebook, Google My Business sayfalarındaki tüm içerikleri yeni yönetmelik kriterlerine göre gözden geçirin:
- o Öncesi/sonrası görseller, hasta teşekkür paylaşımları, fiyat/indirim ifadeleri, marka/ürün vurguları, yorum-beğeni-paylaşım açık mı kapalı mı?

2. Onam ve mahremiyet belgelerinizi güncelleyin

- o Tedavi onamından ayrı olarak görsel kullanım onamı (yeni Ek-1 mantığına uygun) hazırlayın.
- o KVKK ve kişisel sağlık verileri envanterinde bu alanı ayrıca tanımlayın.

3. Sosyal medya ve tanıtım stratejinizi yeniden yazın

- o Açılışa özel 1 aylık sponsorlu tanıtım penceresini nasıl değerlendireceğinizi planlayın.
- o Sağlık Turizmi yapıyorsanız, yurt içi-yurt dışı hedef kitle ayrımını teknik olarak (hedefleme ayarları) netleştirin.
- o Ekipte bu konularla ilgilenen kişiye/ajansa yeni yönetmeliği özetleyen net bir “uyum rehberi” verin.

4. Tereddüt oluşan konularda İDO ile iletişime geçin.

Halit Şazi Kösemihal

KASIM

DİŞHEKİMLİĞİ GÜNÜ

Kutlu Olsun

**İSTANBUL
DİŞHEKİMLERİ
ODASI**

Toplum Ağız Diş Sağlığı Haftası, Çelenk Töreni ve Basın Toplantısıyla Başladı

Toplum Ağız Diş Sağlığı Haftası, Çelenk Töreni ve Basın Toplantısıyla Başladı

2025 yılı Toplum Ağız Diş Sağlığı Haftası, 17 Kasım 2025 Pazartesi günü İstanbul Dişhekimleri Odası'nın Taksim Atatürk Anıtı'nda düzenlediği çelenk töreniyle başladı. Törende, İstanbul Dişhekimleri Odası'nı temsilen Oda Başkan Vekili Prof.Dr. A. Burak Çankaya bir konuşma yaptı.

Prof.Dr. Çankaya konuşmasında, Cumhuriyetimizin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk'e saygı ve minnetini ifade ederek mesleğin 117 yıllık bilimsel gelişim yolculuğuna dikkat çekti ve meslektaşlarını Toplum Ağız Diş Sağlığı Haftası etkinliklerine davet etti.

Törene geçmiş dönem Türk Dişhekimleri Birliği Genel Başkanları, İstanbul Dişhekimleri Odası'nın önceki dönem başkanları, 20. Dönem Yönetim, Denetleme ve Disiplin Kurulu üyeleri ile Oda aktivistleri katıldı. Saygı duruşu ve İstiklal Marşı'nın okunmasının ardından tören sona erdi.

Basın Toplantısı

Çelenk töreninin ardından İstanbul Dişhekimleri Odası'nda basın toplantısı düzenlendi. Oda Başkan Vekili Prof.Dr. A. Burak Çankaya, Genel Sekreter Aret Karabulut ve Yönetim Kurulu Üyesi Doç. Dr. Ayça Yılmaz'ın da katıldığı toplantısında ağız ve diş sağlığının genel sağlıkla olan ilişkisine dikkat çekilerek, koruyucu hekimlik hizmetlerinin güçlendirilmesi, ağız diş sağlığına ayrılan bütçenin yetersizliği, sağlık hizmetlerinin piyasalaştırılmasının yarattığı sorunlar, kamuda ve özel sektörde çalışan dişhekimlerinin karşı karşıya kaldığı güçlükler detaylı şekilde ele alındı.

Toplantının en önemli başlıklarından biri ise dişhekimliği eğitimindeki kontrolsüz artış ve DUS (Dişhekimliği Uzmanlık Sınavı) düzenlemeleri oldu.

“DUS'un yılda bir kez yapılması rekabeti artıracak, genç hekimlerin yükünü ağırlaştıracaktır.”

Açıklamada, özellikle genç dişhekimlerinin karşılaştığı zorluklara dikkat çekilerek 2000 yılında 13 olan dişhekimliği fakültesi sayısının bugün 117'ye çıkmasının eğitim niteliğini zayıflattığı vurgulandı. Mezun sayısındaki kontrolsüz artışın istihdam sorunlarını derinleştirdiği belirtilerek, DUS'un yılda bir kez yapılması kararının genç dişhekimlerinin üzerindeki baskıyı daha da artıracığı ifade edildi.

Basın Açıklaması

Değerli Basın Emekçileri,

Ülkemizde bilimsel dişhekimliğinin temelleri 22 Kasım 1908'de atılmıştır. 1996 yılından bu yana 22 Kasım, “Dişhekimliği Günü” olarak, bu tarihi kapsayan hafta ise “Toplum Ağız Diş Sağlığı Haftası” olarak kutlanmaktadır. Bu yıl bilimsel dişhekimliğinin 117. yılını geride bırakmanın gururunu yaşıyoruz.

Ağız ve diş sağlığı, genel sağlığın ayrılmaz bir parçasıdır. Tedavi edilmeyen ağız hastalıkları; kalp-damar hastalıkları, diyabet, solunum yolu enfeksiyonları ve erken doğum gibi birçok sorunu tetikleyebilir. Türkiye’de yapılan (Türkiye Ağız ve Diş Sağlığı Profili) TADSAP araştırması, özellikle çocuk ve yetişkinlerde ağız-diş sağlığının ciddi düzeyde bozulduğunu göstermektedir.

Bu nedenle, toplumun ağız-diş sağlığını korumak ve geliştirmek için hem koruyucu hizmetleri güçlendirmek hem de nitelikli dişhekimliği eğitimi sağlamak büyük önem taşımaktadır. Ancak ülkemizde bu hedeflere ulaşmayı zorlaştıran bazı sorunlar bulunmaktadır.

Ağız ve Diş Sağlığına Yeterli Bütçe Ayrılmıyor

Ülkemizde ağız ve diş sağlığına ayrılan bütçe ihtiyacın oldukça gerisindedir. Bu yetersizlik, hem kamu hizmetlerinin işleyişini zorlaştırmakta hem de toplumun ağız-diş sağlığına erişimini sınırlamaktadır. Yetersiz bütçenin sonuçları şunlardır:

- Kamu kurumlarında uzun randevu süreleri,
- Altyapı ve personel eksiklikleri,
- Koruyucu hizmetlerin sınırlı kalması,
- Dezavantajlı grupların sağlık hizmetine erişememesi.

Oysa ağız-diş sağlığına yapılacak yatırımlar, bireyin yaşam kalitesini artırmakla kalmaz, uzun vadede tüm sağlık sisteminin maliyetlerini de düşürür.

Sağlığın Piyasalaşmasının Bedelini Ödüyoruz

Son 20 yılda uygulanan bazı politikalar, sağlık hizmetini ticari bir alana dönüştürdü. Koruyucu hekimlik geri plana itildi, sağlık çalışanlarının yükü ve tükenmişliği arttı. Bugün hem toplum hem de dişhekimleri bu durumun sonuçlarını yaşıyor.

Bu süreçte karşılaştığımız temel sorunları şöyle özetleyebiliriz:

- Koruyucu sağlık hizmetlerinin geri planda kalması,
- Artan iş yükü ve tükenmişlik,
- Meslek itibarında ve hizmet kalitesinde yaşanan zorluklar.

Bizler, sağlık hizmetinin halk yararını önceleyen bir anlayışla yeniden örgütlenmesi gerektiğini savunuyoruz.

Dişhekimliği Eğitimindeki Plansız Artış

2000 yılında 13 olan dişhekimliği fakültesi sayısı bugün 117'ye ulaşmıştır. Bu hızlı ve plansız artış, hem eğitim kalitesini hem de mezunların istihdam olanaklarını olumsuz etkilemektedir.

Sorunun başlıca sonuçları şunlardır:

- Altyapı ve akademik kadro yetersizliği,
- Klinik eğitimde nitelik kaybı,
- Mezun sayısının ihtiyacın üzerine çıkması,
- Genç meslektaşlarımızın işsizlik, güvencesizlik, gelecek kaygısı ve düşük ücret baskısı yaşaması.

Dişhekimliği enflasyonu, mesleğin itibarı ve hizmet kalitesini tehdit eder boyuta gelmiştir. Fakülte sayıları acilen kontrol altına alınmalıdır.

Genç Dişhekimlerinin Sorunları

Bugün Türkiye'de dişhekimliği alanında yaşanan tüm bu plansızlığın en ağır bedelini, ne yazık ki yeni mezunlar ödemektedir. Meslek hayatına adım atan genç hekimler:

- Artan fakülte sayısı nedeniyle rekabetin olağanüstü seviyelere çıktığı,
- Kamuda istihdam olanaklarının daraldığı,
- Özel sektörde ücretlerin düştüğü,
- Serbest çalışmada maliyetlerin hızla arttığı,
- Uzmanlık eğitimi için rekabetin katlanarak zorlaştığı,
- Eğitim ve istihdam arasındaki dengenin tamamen bozulduğu bir ortamda mücadele etmek zorunda bırakılmaktadır.

DUS'un yılda bir kez yapılması bu yükü hafifletmek bir yana, aynı toplam kontenjanın tek sınava yığılması sebebiyle rekabeti daha da sertleştirecek, yeni mezunların üzerindeki baskıyı artıracaktır.

Sorunun gerçek kaynağı gözardı edilmeden sınav sayısının azaltılması gibi yüzeysel düzenlemeler yerine; dişhekimliği eğitiminin niteliğini koruyacak ve mesleğin geleceğini güvence altına alacak adımlar atılmalıdır.

Bunun için:

22 KASIM DIŞHEKİMLİĞİ GÜNÜ

- Fakülte açılış kriterleri yeniden tanımlanmalı,
- Mevcut kontenjanlar eğitim kapasitesi ile uyumlu hale getirilmeli,
- Uzmanlık eğitiminin kalite ve kapasite standartları güçlendirilmeli,
- Sağlık insan gücü planlaması bilimsel verilere dayalı olarak yapılmalıdır.

Kamuda Çalışan Dişhekimlerinin Sorunları

Kamu kurumlarında görev yapan meslektaşlarımız ağır çalışma koşulları altında hizmet üretmektedir. Bu koşulların başlıca sonuçları şunlardır:

- Aşırı iş yükü ve yardımcı personel eksikliği,
- Performans baskısı ve motivasyon kaybı,
- Altyapı ve ekipman yetersizliği,
- Düşük ücret ve ekonomik güvencesizlik,
- MHRS randevu sisteminin işlem sürelerine uygun olmaması,
- Mesleki gelişim olanaklarının sınırlılığı,
- Artan şiddet tehdidi.

Taleplerimiz açıktır: adil ücret, güvenli çalışma ortamı, yeterli personel, performans baskısından uzak bir sistem ve özlük haklarının yasa ile güvence altına alınması.

Serbest Çalışan Dişhekimlerinin Sorunları

Özel sektörde çalışan dişhekimleri; yüksek ekipman maliyetleri, ağır vergi yükü, düzensiz rekabet ve orantısız idari cezalar nedeniyle mesleklerini sürdürülebilir şekilde icra edememektedir. Sorunun başlıca yansımaları şunlardır:

- Ek harçlar ve mükerrer ödemeler mesleğin ekonomik sürdürülebilirliğini tehdit etmektedir,
- Şiddet tehdidi özel sektörde artmaktadır, Beyaz Kod uygulamalarının tüm sağlık kuruluşlarını kapsayacak şekilde güçlendirilmesi gerekmektedir.

Emekli Dişhekimleri Arasındaki Eşitsizlik

SSK ve BAĞ-KUR emeklisi dişhekimleri, Emekli Sandığı mensuplarının aldığı ek ödemeden yararlanamıyor. Bu durum, Anayasa'nın eşitlik ilkesine aykırıdır. Bu adaletsizliğin ivedilikle giderilmesi gerekmektedir.

İstanbul Dişhekimleri Odası olarak;

- Ağız ve diş sağlığının genel sağlık politikalarıyla bütünleşmesini,
- Koruyucu hizmetlerin güçlendirilmesini,
- Fakülte ve kontenjan planlamasının bilimsel kriterlere göre yapılmasını,
- Kamu ve özel sektörde adil, güvenli ve insan onuruna uygun çalışma koşulları yaratılmasını,
- Meslek örgütlerinin karar süreçlerinde etkili rol almasını,
- Sağlıkta şiddetin önlenmesine yönelik caydırıcı yasaların uygulanmasını talep ediyoruz.

Sağlık çalışanlarının sesi duyulmadığı bir ülkede toplumun sağlıklı olması mümkün değildir. Bizler, toplumun ağız ve diş sağlığını iyileştirmek, meslektaşlarımızın hak ettiği koşullara kavuşmasını sağlamak ve sürdürülebilir bir sağlık sistemi için mücadelemizi kararlılıkla sürdüreceğiz.

Tüm meslektaşlarımızın 22 Kasım Dişhekimliği Günü'nü ve Toplum Ağız Diş Sağlığı Haftası'nı kutluyoruz.

İstanbul Dişhekimleri Odası Yönetim Kurulu

TADS Haftası Bilimsel Toplantısı Yapıldı

Toplum Ağız Diş Sağlığı Haftası kapsamında İstanbul Dişhekimleri Odası tarafından düzenlenen TADS Haftası Bilimsel Toplantısı, 22 Kasım 2025 Cumartesi günü Point Hotel Barbaros'ta yapıldı.

22 KASIM DIŞHEKİMLİĞİ GÜNÜ

Prof.Dr. Sirmahan Çakarer, Doç.Dr. Y. Umut Aslan ve Prof.Dr. Taha Özyürek'in sunum yaptığı toplantı, soru-cevap bölümünün ardından sona erdi.

İstanbul Dişhekimleri Odası'ndan İstanbul Üniversitesi Dişhekimliği Fakóltesi'ne Ziyaret

Toplum AĞız Diş Sağlığı Haftası kapsamında İstanbul Dişhekimleri Odası (İDO), İstanbul Üniversitesi Dişhekimliği Fakóltesi'ni ziyaret etti.

Fakólte Dekanı Prof. Dr. UĐur Erdemir tarafından karőılanan İDO heyetinde Oda Baőkanı Prof. Dr. E. Sedat Kűçükay, Yönetim Kurulu Üyesi Dr. Diőhekimi H. Ertay Atalar Denetleme Kurulu Baőkanı Cenap Koőu yer aldı.

Yıkımdan sonra fakóltenin hizmet verdiği Vezneciler binasında yapılan ziyarette, özveriyle görev yapan fakólte ile Oda arasındaki mevcut iliőkilerin güçlendirilmesi, öğrencilerin mesleki gelişimlerinin desteklenmesi ve ortak sosyal-bilimsel etkinliklerin artırılması konularında karőılıklı değerlendirmeler yapıldı.

22 KASIM DIŞHEKİMLİĞİ GÜNÜ

İDO Geleneksel Futbol Turnuvası Yapıldı

19 Kasım 2025 Çarşamba günü Sarıgazi Stadyumu'nda yapılan İstanbul Dişhekimleri Odası Geleneksel Futbol Turnuvası, bu yıl Dişhekimleri ve Dişhekimliği Fakültesi Öğrencileri Turnuvası olarak iki kategoride yapıldı.

Lig usulü oynanan turnuvaların sonunda dişhekimi kategorisinde Sarıyer Ağız Diş Sağlığı Merkezi şampiyonluğa ulaşırken, İstanbul Dişhekimleri Odası Futbol Takımı ikinci oldu. Üçüncülüğü ise Göztepe Ağız Diş Sağlığı Merkezi aldı.

Üniversite öğrencilerinin mücadele ettiği kategoride ise; Altınbaş Üniversitesi, İstanbul Cerrahpaşa Üniversitesi ve Kent Üniversitesi (üç ayrı takımla) yer aldı. Yoğun rekabetin yaşandığı kategoride Kent Üniversitesi Black Slim birinciliğin sahibi olurken, Kent Üniversitesi Carabelli ikinci, Kent Üniversitesi Kent 2 takımı ise üçüncü sırada yer aldı.

İstanbul Dişhekimleri Odası olarak dişhekimleri ve dişhekimliği fakültesi öğrencileri arasında dayanışmayı güçlendiren bu turnuvaya katılan tüm takımları tebrik ediyoruz.

İDO'dan Meslektaşlarına Saygı ve Teşekkür Günü

Meslek hayatlarında 25, 40, 50 ve 60 yılını dolduran dişhekimleri, 23 Kasım 2025 tarihinde Sarıyer Belediyesi Boğaziçi Kültür Merkezi'nde gerçekleştirilen törende plaketlerini aldı.

Törenin açılış konuşmasını yapan Oda Başkanı Prof. Dr. E. Sedat Küçükay, plaket alan meslektaşlarını tebrik ederek aileleriyle birlikte sağlıklı ve uzun bir yaşam temennisinde bulundu. Konuşmasında Oda faaliyetlerinden bahseden Prof. Dr. E. Sedat Küçükay, 22 Kasım Dişhekimleri Günü'nü kutlayarak bu özel günün mesleki dayanışmadaki önemine vurgu yaptı.

Sunuculuğunu Dişhekimi Sinem Nur Yüce'nin üstlendiği törende, plaket alan dişhekimleri hem meslektaşlarıyla bir araya gelmenin mutluluğunu yaşadı hem de yıllara dayanan dostluklarını tazeledi.

Tören kapsamında düzenlenen kokteylde katılımcılar, canlı müzik eşliğinde keyifli sohbetler yaparak bu anlamlı günü birlikte kutladı. Plaket alan meslektaşlarımızı yürekten tebrik ediyor, mesleğimizin bu güzel geleneğinin nesiller boyu sürmesini diliyoruz.

Prof. Dr. E. Sedat Küçükay

MESLEKTE 60. YIL

22 KASIM DIŞHEKİMLİĞİ GÜNÜ

MESLEKTE 50. YIL

Dişhekimî Rifat Yüzbaşıoğlu

22 KASIM DIŞHEKİMLİĞİ GÜNÜ

MESLEKTE 40. YIL

Dışhekim Mükerrrem Özgül

Prof. Dr. Korkud Demirel

MESLEKTE 25. YIL

Prof.Dr. Kıvanç Bektaş Kayhan

Prof.Dr. Taner Yücel

İstanbul Dişhekimleri Odası'nı 1912'de kurulan Türk Diş Tabipleri Cemiyeti'ne bağlamak çok yanlış olmasa gerekir ve 1986 yılında 3224 sayılı yasanın TBMM'de kabulü ile Türk Dişhekimleri Birliği ve Odalarının bugünkü yapılanmasına geçildi. İstanbul Dişhekimleri Odası, meslek örgütümüzün kurumsal yapısının 114 yıllık geçmişi olan en eski kuruluşu olarak mesleğin gelişmesinde öncü rol oynamıştır. Gerek güncel sorunların çözülmesinde gerekse meslek politikalarının oluşturulmasında meslek birliğinin lokomotif görevini üstlenmiştir. İşte ülkemizin dişhekimliği tarihinde bu denli büyük ve önemli yere sahip olan böyle bir kurumun üyesi olmak ve de dişhekimliği meslek politikalarında aktif olarak uzun yıllar hizmet etmek ve de 1998-2002 yılları arasında 2 dönem İDO Başkanlığı yapmış olmak, hayatımın en güzel ve onur duyduğum yıllarıdır. Ve ne mutluyum ki; tanrının bir lütfu olarak meslekteki 50.yılımda, muayenehanemde mesleğimi sürdürürken, İDO 50.yıl plaketi alıyorum...

Meslek hayatımın ilk yıllarında Black kavite prensipleri geçerli idi. O dönemden bugüne geçen 50 yıla baktığımda kanımca dişhekimliği 3 büyük devrim yaşadı. Bunlardan bir tanesi Osseointegrasyon tanımı ile İmplant Tekniği; diğeri Adeziv Prensipileri ile Kompozit Uygulamaları ve son olarak Dijital Dişhekimliği. Bu devrimsel gelişmeleri yaşayan biri olarak bütün bunlar, dişhekimliği mesleğinde bilim ve sanatın çok daha yoğun buluşmasına imkan sağlamıştır. Bugün dişhekim, kliniğinde hastasının kanıta dayalı tedavisini yaparken aynı zamanda bir heykeltıraş sanatçısı gibi dişin restorasyonunu da yaratabilmektedir. Bunların yanı sıra bugün dişhekim, hastasının genel sağlığını ilgilendiren konularda daha fazla sorumluluk içindedir. Kendisini ağız doktoru yetkinliğinde yetiştirmek zorundadır. Ve hastasına genel sağlığının korunması konusunda yol göstericilik sorumluluğunu üstlenmek durumundadır.

Meslektaşlarıma naçizane tek önerim, ülkenin sağlık ordusunun önemli ve saygın bir parçası olduklarını unutmasınlar ve bunun gereği için de mesleklerini yaptıkları süre boyunca Sürekli Eğitim Programları ile yetkinliklerini geliştirmek zorunda olduklarını daima hatırlasınlar.

Dişhekimî Halil Rıfat Yüzbaşıoğlu

50 yılda mesleğimizde çok şey değişti. 1970'lerde mesleğe ait tüm bilgilerin, 5 yılda bir yarılacağı söylenirdi, şimdi sanırım her yıl yarılanıyor. Çok hızla eskiyor her şey. Bilginin böylesine çok üretilmesi tabii ki çok güzel bir şey. Bilimsel ve teknolojik gelişimler dişhekimliğine hızla giriyor. Geçmişte dişhekimî muayenehanesini açar, 3-5 yıl sonra tutunur, artık yeterli hasta sayısına ulaşırdı. Şimdi bu mümkün değil. Muayenehaneler hükümetlerin izlediği politikalar nedeniyle de bir bir kapanıyor ve yerine toplu çalışma birimleri, zincir klinikler, merkezler ve hastaneler geliyor.

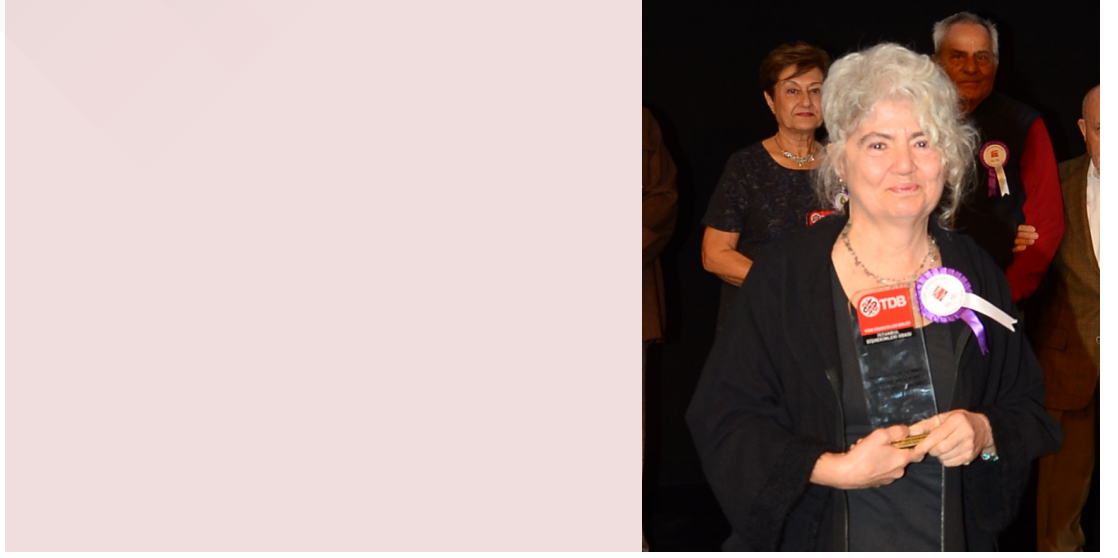
Eskiden Enjektörleri kaynatırdık, kompozitler yoktu, silikat dolgu yapardık, yeni yeni kimyasal kompozitler çıkmaya başlamıştı. Azı dişlerde her zaman amalgam yapardık. Eldiven yoktu, maske yoktu, en çok hepatit geçiren, taşıyan gruptuk. Altın dişler hala revaçtaydı. 80'lerde implantın yaygınlaşmaya başlamasıyla çok şey değişmeye başladı. Hastalar bir torba dolusu tutmayan total protezlerle gelirlerdi bir de sizi denemek için. Sonra bilgisayarlar ve tomografiler geldi ve dijital dişhekimliği başladı.

Sahte dişhekimlerinin peşinde belirlediğimiz adreslere televizyoncularla baskınlar yapar, mahkemelerde de takip ederdik. Tehditler aldık, saldırıya uğradık ama yılmadık. Şimdi sahteler, yeni bir biçimde merdiven altı klinikler olarak, hekim dışı sermaye olarak boy gösteriyorlar. Her mecrada, şimdilerde sosyal medyada, bol bol reklam ve teknisyen fiyatına protezlerle hem yurt dışında hem yurt içinde hekimlik mesleğimizi tahrip ediyorlar büyük zararlar veriyorlar. Uzmanlaşma arttı fakat uzmanlar da sadece bir iki dal dışında uzmanlıklarını yapamıyor.

Oda genel sekreterliği dönemimden bir anımı anlatayım. Oda işleri çok yoğun, hasta bakarken kulağımda telefon bir yandan da oda idare müdürü Nazan'a basın açıklaması yazdırdığım, çok olmuştur. Bir gün yine hastaya anestezi yapmış arka tarafta oda işleriyle uğraşıyorum, ne geldiyse aklıma gömleğimi çıkarıp muayenehaneden dışarı çıkarken, belli ki biraz fazla zaman geçmiş, hasta bu doktor nerede kaldı diye bakınıyormuş demek ki, "doktor bey nereye gidiyorsunuz" diye seslendi tam çıkarken. "Hemen geliyorum" deyip aşağı inip hızla geri dönüp hastanın tedavisini tamamlamıştım.

50 yıl mesleğimi yapmış bir dişhekimî olarak bugünün genç dişhekimlerine hekimlik etik değerlerine sahip çıkmalarını, mesleki dayanışmayı hiç unutmamalarını özellikle belirtmek isterim. Biliyorum ki, bugün genç meslektaşlarım bizden çok daha zor koşullarda mesleklerini yapmaya çalışıyorlar. Biricik örgütümüz olan odalarımızın yanında yer almaları, ona güç vermeleri, meslek politikalarımızın hayata geçmesi için birinci koşuldur. Sevgili Erdal Atabek'in çok sevdiğim bir sözü vardır, "odalar, hekimler onun için bir şeyler yaptıkça var olur". Değerli meslektaşlarım, emeğiniz ve desteğiniz odaları güçlü kılar, her görüş, her katkı çok önemlidir. Kuruluşundan beri oda yönetiminde yer alıp gönüllü çalışmalara katılan her meslektaşımızın emeği çok değerlidir. Bugün yapılan en küçük yasal değişikliklerde on yıllarca odalarda çalışan arkadaşlarımızın emeği vardır. Sizlerin de bu emeği vereceğinize inanıyorum.

Özelde çalışılsa da gerçekte bir kamu hizmeti olan mesleğimize yıllarca verilen emeğe, böyle bir törenle değer katılmasını şükranla karşılıyorum. Odamız kuruluşundan bu yana bu değeri esirgememiştir. Bu organizasyona emek veren herkesi kutluyor ve teşekkür ediyorum.

Dişhekimî Aydın Reyhan Gutsuz

Zamanımda dişhekimliğimiz mesleğimizdi. Tabii ki işimizdi de, ama öncelikle mesleğimizdi.

Akademisyenimiz, kamuda çalışmamız olduğu gibi, muayenehane hekimliği yapmamız da çoktu. Şimdi muayenehaneler 'kahraman bakkal süpermarkete karşı' gibi oldu.

Bir zamanlar kırk yaşındakilere yaşlanmış diye bakarken 'meslekte elli yıl' inanılmaz... Ne mutlu ki bu kadar güzel bir meslekte yıllarca çalışma, çalışarak yaşlanma şansım olmuş. Zorlandığım, üzüldüğüm, yorulduğum zamanlarım oldu. Ama her gidişimde muayenehanemi sevinçle açtım, çalıştım. Gelen hastalarım giderek arkadaşlarım, çocuklarım oldular.

Beni etkileyen çok insan, çok olay var, ama ben okulda, dördüncü sınıftaki bir anımı anlatmak istedim: Diş çekimi beni çok korkutuyordu, cerrahi kliniklerinde seyrederiyordum bile. Asistanım Can Abi fark etmiş, "Mezun olunca çekime bizi mi çağıracaksınız," deyip, beni kaptığı gibi bir hastanın başına götürdü, 26 çekimi... Anestezi sırasında da, çekim sırasında da beni yönlendirdi, yüreklendirdi. İlk diş çekimimi başarmıştım. Hastam tatlı bir sesle, "Geçmiş olsun doktor hanım," dedi... Sadece çürük bir diş, ya da iş olmadığını zarif bir şekilde hatırlatmıştı...

Genç meslektaşlarıma önce koltuğa siz oturun, sonra hastalarınızı oturtun derim...
Canım Odam, günlerime neşe ve heyecan kattığınız için teşekkür ederim.

Prof. Dr. Işın Ulukapı

Mesleğe başladığımız yıllarla günümüz koşullarını karşılaştırdığımızda birçok açıdan çok büyük farklılıklar görüyoruz. Kullanılan araç gereçler, teknikler, malzemeler tüm tıp dallarında olduğu gibi diş hekimliğinde de sürekli bir değişim gelişim içerisinde; özellikle bu yönden iyi anlamda çok gelişmeler olduğunu düşünüyorum.

Mezun olduğumuz yıllarda mesleğimizin toplumda gördüğü saygı çok yüksekti. Bu durumu günümüzde de izleyebiliyoruz ancak ne yazık ki çok fazla sayıda fakülte açılması nedeniyle çok sayıdaki yeni mezun genç meslektaşımız hem saygınlık ve hem de ekonomik anlamda sıkıntılar yaşıyorlar.

Önceki yıllarda mezun bir dişhekimini muayenehane açar çalışmaya başlardı veya akademisyen olma yolunda ilerlerdi. Günümüzde ise birçok diş hastanesi, kliniği, devletin ağız diş sağlığı merkezleri gibi yerlerde çalışmak, kendi klinik veya muayenehanesini açmak ve akademisyenlikte ilerleme seçenekleri bulunmakta. Bütün bunlar genç meslektaşlarımız için daha çok seçenek demek. Ancak bence her zaman olduğu gibi yüksek rekabet ortamlarında kişinin kendi bilgi ve becerilerini çoğaltması, uzmanlık alması meslek hayatında başarı yolunda faydalı olacaktır.

Bir öğretim üyesi olarak yıllarca öğrencilerimizi yetiştirmek onları mesleğe hazırlamak çok güzeldi. Öğrencilerimle yıllar sonra karşılaştığımda, “Hocam biz sizin öğrencinizdik, sizden çok şey öğrendik, sizi çok seviyoruz,” demeleri benim için çok mutluluk ve gurur verici...

Benim uzmanlık alanım Çocuk Dişhekimliği olduğu için meslek hayatım boyunca hep çocuklarla çalıştım ve onların tedavilerini yapmak, korkularını yenmelerine yardımcı olmak ve en çok da özel bakım gerektiren hastaların ağız diş sağlıklarını yeniden kazanmalarına yardımcı olmak beni hep çok mutlu etti.

Genç dişhekimlerine tavsiyem her zaman olduğu gibi şartlar ne olursa olsun asla umutsuzluğa kapılmamaları, bilgi ve becerilerini devamlı geliştirmeleri ve mesleklerini en iyi şekilde yapmalarıdır.

İstanbul Dişhekimleri Odası’nın düzenlediği geleneksel plaket töreninin çok değerli bir organizasyon olduğunu düşünüyorum ve emeği geçen herkese teşekkürlerimi sunuyorum. Yıllar sonra arkadaşlarımızla olabilmek çok mutluluk verici... Teşekkürler, sevgiler.

Prof. Dr. Özen Doğan Onur

İstanbul Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesine 1980 yılında girdim. O yıllarda ülkemizde sadece devlet üniversitesi dişhekimliği fakülteleri vardı. Sayıları çok azdı. Ülkemizin dört bir yanından hastalar gelirdi. Yabancı hocalara sayısal verileri açıkladığımızda hepsi hayret içerisinde dinlerdi. İnanılmaz bir vaka çeşitliliği, zenginliği içerisinde eğitim aldık.

Fakülte binamız o günün ihtiyaçlarını karşılamaya yeterli fiziki genişlikteydi. Ancak zorluklarımız da vardı. Modern donanımına sahip değildik. Öğrencilere verilen dolaplarımız yoktu. Birinci sınıf manipülasyon dersinde motorlarımızı biz alırdık ve o ağır donanımları çantamızda taşırdık. Kliniklerde kullandığımız tüm el aletlerini Ağız Diş Çene Cerrahisi Anabilim Dalı hariç, biz alırdık. Kullanımı, sterilizasyonu, mali yönü ayrı bir zorluktan haliyle. Bizler eğitim sürecinin zorluklarını, ailelerimiz de mali yük zorluklarını yaşıyorlardı.

O yıllarda bugünün bilim dünyasında olduğu gibi İngilizce ön planda değildi. Almanca, Fransızca, İtalyanca yayınlardan da faydalanıyorduk, ancak bilgisayar, internet olmadığından güncel bilgiye ulaşmak çok zordu. Hep basılı yayınlar üzerinden bilgiye ulaşmak söz konusuydu. Basılı yayınlar hem az hem çok pahalıydı. Mezuniyet sonrası sürekli mesleki gelişim programları yoktu. Ara sıra bilimsel kongreler yapılırdı. Lisan bilen öğrenciler ve asistanlar kongre organizasyonlarında görev alırlardı. Rahmetli Hocamız Prof. Dr. Erhan Akın'ın düzenlediği TPİD Kongrelerinde hocalarımız ve öğrenci arkadaşlarımızla çok güzel çalışmalarımız olmuştur.

Hastalarımız koruyucu dişhekimliği yaklaşımının çok uzağında idi. En ufak bir ağrıda hemen dişin çekilmesini isterlerdi. Konsültasyon istendiğinde itiraz ederler, 'çekin dişimi, kurtulayım' derlerdi. Burada sadece diş hekimlerimizin değil, işbirliği halinde olduğumuz hekimlerin ve halkın da eğitilmesi gerekliliği açıkça ortaya çıkıyor. Medyanın gelişmesi, internetin akıllı telefonlar ile hayatımıza girişi, bilginin yayılmasında önemli katkı oldu. Pandemi döneminde hastalara online destekler sunuldu. Bu işin güzel gelişen yönü; Fakat hastalarımızın internet üzerinden yaşadıkları bilgi kirliliği, günümüz tanımı ile google doktorluğu önemli davranışsal hatalara yol açtı.

Bu anlattıklarım bazı iyileştirme faaliyetlerinin tetikleyicisi oldu, hatta yeniden hayata geçişini sağladı. Şöyle ki; İlk sürekli mesleki gelişim eğitimleri Alfred Kantorowicz tarafından organize edilmiştir. Günümüzde Sürekli Mesleki Eğitim programları Türk Dişhekimleri Birliği, uzmanlık dernekleri tarafından düzenlenmekte, kongreler yapılmakta, üniversitelerimizin e-yayın ve e-kitap seçkileri zenginleşmekte.

Yıllar içerisinde gelişen teknoloji ve bilimin ihtiyaçları, mezuniyet öncesi dişhekimliği lisans eğitimi programına yeni katkıları zorunlu kıldı. İletişim, araştırma, kanıta dayalı dişhekimliği, kodlama, yapay zeka konularında müfredata ilaveler yapıldı. Diş Hekimliği Çekirdek Eğitim Programı hazırlanması, Diş Hekimliği Lisans Eğitimi Programı Akreditasyon Derneği DEPAD'ın faaliyet geçmesi önemli bir farkındalık oluşturdu.

Tüm bu pozitif gelişmelerin yanında bazı sorunlar da doğdu. Ülkemizde çok sayıda dişhekimliği fakültesi açıldı. Her fakülteye yüksek sayıda öğrenci kontenjanları belirlendi. Bu sene TDB'nin de katkıları ile öğrenci kontenjanları azaltıldı, ancak hala beklenen seviyeye düşürülemedi. Öğrenci sayıları ile öğretim üye sayıları dengesi yeni açılan fakültelerde kurulamadı. Dişhekimliğinde uzmanlık sisteminin devreye girmesinden sonra doktora mezunları aleyhine önemli özlük hakları kayıpları doğdu.

Yeni açılan fakülteler, öğretim üyesi ihtiyaçlarını Dr. Öğretim Üyeleri ile tamamlama yoluna gitmektedir. Oysa beklenen her seviyeden öğretim üyeleri ile eğitimin sürdürülmesidir.

Gelişen teknoloji ve modern dünya ile rekabet edebilmek, uluslararası alanda söz sahibi olabilmek için dişhekimliği fakültelerine daha fazla mali destek verilmesi beklenmektedir. Dijital teknolojinin ivedilikle eğitimimize dahil olmasını sağlayacak yatırımlar yapılmalıdır.

Eğitiminiz sürecinde uygulamalı dersler sayesinde yeteneklerinizin farkına varıyorsunuz. Her kesimden hasta ile karşılaşıyorsunuz. Acı içinde kıvranan hastaların ağrısını dindiriyorsunuz. Korku içinde olan hastayı rahatlatıp uzun işlemler yapıyorsunuz. Bazen de hastalarınıza rol model oluyorsunuz. Zaten biz hekimlerin tüm hayatı bu bileşke çevresinde yaşanıyor.

Meslek hayatımda beni çok etkileyen bir anımı anlatmak isterim. Bir gün bana bir üniversitemiz çalışanının 4 yaşında yeğeni getirildi. Ufaklığı ameliyat ettik. Dikiş aldırmaya gelirken elinde minicik bir saksıda afrika menekşesi. 'Doktor ablası, oğlumuzun taşıyabileceği saksıyı seçtik' dediler. Minicik, fındık kadar sevimli bir oğlan. Yanağından öptüm, teşekkür ettim. 25-30 sene sonra Çapa yerleşkesinden çıkmadan birkaç yıl öncesinde kapım çalındı ve karşımda yetişkin bir bey, elinden tuttuğu 5-6 yaşlarında oğlu. 'Beni tanıdınız mı?' diye sordu. 'Simanız hiç yabancı değil' dedim ve hastamı hatırladım. O gün yanağından öptüğüm ufaklık rujumun izinin çıktığı yanağını bir hafta yıkatmamış annesine ve 'ben de akademisyen olucam' diyerek kendisine söz vermiş. 'Hocam bir hafta o yanağımın üzerine dahi yatmamıştım. Şimdi Aziz Sanca Deneyisel Tıp ve Araştırma Enstitüsünde doktora başladım ve oğlumu sizinle tanıştırmaya getirdim' dedi. Duygu dolu, keyifli bir ziyaret olmuştu benim için.

Diş Hekimliği sosyal bir meslek. Doğumundan ölümüne dek her yaş grubundan hastalarımız oluyor. Farklı meslekler, farklı sektörler, farklı kültürler ile tanıyoruz. Kültürel alt yapımızı, iletişimimizi, farkındalığımızı güçlendirmek zorundayız. Yeniliklere açık olmalı, yaşam boyu eğitimi benimseyerek gelişmeliyiz. Günümüz diş hekimliği teknoloji ile iç içe ilerliyor. Mesleki alanda dijital dünya ile bir an önce tanışmalıyız.

Bugünün genç dişhekimlerine ve yeni mezunlara en önemli tavsiyem her zaman hastanın lehine, önce zarar verme ilkesi ile sınırlarımızın farkında, etik ve deontoloji ilkelerine bağlı kalarak, tek sağlık yaklaşımı çerçevesinde hizmetimizi sürdürmeleri.

Prof.Dr. Korkud Demirel

1985 yılında mesleğe başladım, bilgi, deneyim ve beceri gerekiyordu başarı için. Başarılı olmanın da tanımını farklıydı, hem mesleki hem de sosyal yönden. Mesleki açıdan o gün olmayan ama bugün olan ise dijitalleşme.

Meslek hayatım boyunca hiç unutmadığım bir anım; doçentlik sınavında ameliyat ettiğim hastanın fenalaşması, baktım biraz sıkıntı belirtileri gösterdi, kulağına eğildim, “sakın bayılma” diye fısıldamıştım.

Bugünün genç dişhekimlerine veya yeni mezunlara hastayı mali kazanç olarak görmemelerini ve sosyal medyanın yaşam beklentilerine yön vermesine izin vermemelerini. Kırk yıldır yaptığım mesleğim beni hiç yalnız bırakmadı.

İstanbul Dişhekimleri Odası'nın düzenlediği geleneksel plaket töreni çok yerinde bir organizasyon, ama fakültelerin de kendi mezunları için benzer törenler yapması gerekiyor. Zira Odaya kayıtlı olanlar sadece benim okulumdan mezun olanlar değil. Diğer taraftan zaten görmek istediklerimle bağımı koparmadığım için onlarla görüşüyorum.

Bu da hediyesi: <https://korkuddemirel.com> Gezi hikayeleri ve yemek tarifleri

Prof.Dr. Hande Şar Sancaklı

Mesleğe ilk başladığımız yıllardaki koşullar, tabii 2000 mezunu olup milenyumun yeni hekimleri olarak o dönemde mesleğe başladığımızda; dişhekimisi sayısı, ülkedeki dişhekimliği fakülteleri sayısı bugüne oranla gerçekten büyük fark yaratacak şekilde az olduğu için, emeğin karşılığı, bilgi edinmenin karşılığı biraz daha değerliydi. Tıp eğitime kıyasla, çalışma koşulları açısından dişhekimliği biraz daha esnek çalışma imkanları sunan bir meslek. O nedenle mesleğinizi uygulayabilmeniz, çalışabileceğiniz klinik ortamını şekillendirmeniz daha rahat oluyor. Dolayısıyla, diğer mesleklere kıyasla benim açımdan seçici olarak hareket edebileceğiniz bir meslek olarak avantaj göstermişti. Tabii çalışma koşulları olarak baktığımızda, o zamanlar sayının azlığı sebebiyle biraz daha özel sektörde iş yapabilmek, daha yüksek sayıda hasta payına erişebilmek daha rahattı diye düşünüyorum. Ama günümüzde de değişen çalışma modelleriyle birlikte biraz daha multidisipliner ve daha spesifik uzmanlık alanlarında daha kalifiye yine hizmetler verebilecek farklı çalışma ortamlarında da çalışabiliyoruz. Yine de kıyasladığım zaman açıkçası bir 25 yıl önce bir hekimin yetkinliği belki şimdiki yeni genç nesile göre daha yüksekti diye düşünüyorum.

Mesleğimle ilgili anılara gelince tabii ki her hasta bizler için mucizevi bir mutluluk. Çünkü onların hayatlarına dokunmak, genel sağlığımızın bir parçası olan ağız diş sağlığına az da olsa olumlu yönde bir müdahale etmek bence gerçekten hepimiz için çok yüce, çok değerli bir vazife. Tabii bunun yanı sıra akademisyen olarak birçok öğrencimizin, yeni meslektaşımızın eğitime katkı sağlıyor olmak benim için gerçekten ayrı bir sevinç ve gurur. Ama bunun yanı sıra özellikle bir Türk kadını olarak, bir Türk akademisyeni dişhekimisi olarak, Atatürk'ün hekimleri olarak, bütün dünyada olabildiğince gerek akademik gerek klinik ortamlarda ülkemizi temsil ediyor olabilmek çok gurur verici. Ayrıca bu mertebeye gelmemde emeği olan tüm hocalarıma buradan bir kez daha minnetlerimi sunmak istiyorum. Bunu bir kez daha dile getirmek istiyorum. Gerçekten benim için böylesine profesyonel bir hayatta herhalde tüm hayatımı yönlendirecek, değiştirecek çok çok güzel anıları ve birçok emeği de bir arada biriktirdiğim bir meslek hayatım gerçekleşmiş oldu.

Bir de tabii unutulmaz anılardan bir tanesi de olacak herhalde. Oğlumun da eşim ve benden sonra dişhekimliğini seçmesi. Tabii en büyük anılarımdan bir tanesi de dönem arkadaşım ile hayatımı birleştirip oğlumuzun da dişhekimliği eğitimi almak üzere birinci yılda önlük giyme törenini gerçekleştirmiş olması. Odamızın plaket töreni gibi bir organizasyonu düzenlemesi de bizim için, aynı sıralardan geldiğimiz meslektaşlarımızla aynı sıralarda, koltuklarda yeniden buluşarak mesleğimize olan ahde vefamız, sevgimiz, saygımızla beraber hepimiz tek bir çatı altında tekrardan o günleri hatırlayacağımız için, hissedeceğimiz için gerçekten hepimize, emeği geçen herkese, başta Oda Başkanımız, Oda Yönetim Kurulu Üyelerimiz ve emeği geçen herkese çok çok teşekkürlerimi iletiyorum.

25 yıl içerisinde çok şey değişti. Sadece çalışma modelleri değil ama özellikle ülkemizdeki dişhekimisi sayısı inanılmaz derecede artmış olduğu için yeni mezun arkadaşlarımızın mutlaka ve mutlaka özellikle temel dişhekimliği eğitiminde alabilecekleri kadar çok bilgiyi çok farklı kaynaklardan, farklı akademisyenlerden, farklı ortamlardan olabildiğince en üst seviyede almaları gerektiğine inanıyorum. Her ne kadar günümüzde uzmanlık altında daha sonrasında farklı disiplinlerle yine eğitimlerimiz devam ediyor olsa bile, her şeyden önce bir dişhekimisi olarak mezuniyet öncesi dönemde gerek teorik gerek temel bilimler gerek klinik bilimlerin hepsini bir bütün olarak mutlaka dikkate alıp kendilerini ileriye doğru, kliniğe doğru hazırlamaları gerekiyor. Ve tabii ki bu artan dişhekimisi sayısı içerisinde mutlaka ve mutlaka spesifik alanlarda yetkinliklerini geliştirmelerinin onlara çok yararlı olacağını düşünüyorum.

TİP 1 DİYABETLİ ÇOCUKLARDA AĞIZ VE DİŞ SAĞLIĞI YÖNETİMİ: DİŞ HEKİMLERİ İÇİN GÜNCEL YAKLAŞIMLAR

1. Giriş

Tip 1 diyabet, insülin salgısındaki yetersizlik nedeniyle ortaya çıkan, yaşam boyu izlem ve tedavi gerektiren kronik bir metabolik durumdur. Pankreasın β -hücrelerinin otoimmün zedelenmesi sonucu endojen insülin üretiminin kaybolması, karbonhidrat, yağ ve protein metabolizmasının tümünü etkiler ve uzun vadede mikrovasküler komplikasyonlara ve organ (göz, böbrek, sinir dokusu) hasarlarına yol açar (1). Tip 1 diyabet, çocukluk çağında en sık görülen diyabet tipi olup aynı zamanda çocukluk döneminin en yaygın kronik hastalıklarından birisidir (2).

Diyabet yalnızca bazı organları değil, aynı zamanda ağız ve diş dokularını da etkiler. Hiperglisemiye bağlı olarak tükürük akışında azalma, tükürük glukoz düzeyinde artış ve ağız mikroflorasında değişim görülür (3). Diyabetin en yaygın ağız ve diş dokularına ait komplikasyonu periodontal hastalıklardır; bunun yanı sıra ağız kuruluğu, diş çürüğü, kandidiyazis, tat duyusunda değişiklik, gecikmiş diş sürmesi ve mine hipoplazisi gibi bulgular da rapor edilmiştir (4-6).

Diyabetli çocuklarda ağız içi enfeksiyonların varlığı, glukoz kontrolünü olumsuz etkileyebilir. Enfeksiyon varlığında kan şekeri düzeyleri yükselme eğiliminde olurken, iyi ağız bakımı ve periodontal sağlığın korunması HbA1c düzeylerinde iyileşmeye katkıda bulunur (7,8). Bu nedenle diyabetli bireylerde ağız ve diş sağlığı yönetimi glukoz kontrolünün iyileştirilmesi açısından da gereklidir. Güncel uluslararası kılavuzlarda, diyabetli çocukların ağız ve diş sağlığı açısından düzenli olarak izlenmesi ve yılda en az iki kez diş hekimi kontrolünden geçmesi önerilmektedir (9-11).

2.1. Tip 1 Diyabetin Ağız İçi Belirtileri ve Komplikasyonları

Tip 1 diyabet, kronik hiperglisemiye bağlı olarak ağız ve diş dokularında çok yönlü patofizyolojik değişikliklere neden olur. Artan kan glukoz düzeyi; tükürük

bezlerinin fonksiyonunu, bağışıklık yanıtını ve ağız mikroflorasını etkileyerek ağız içi dokuların enfeksiyonlara karşı korunmasını azaltır (3,12).

Diyabetin en sık görülen ağız içi komplikasyonu periodontal hastalıklardır. Artmış tükürük glukozu ve dişeti oluğu sıvısındaki yüksek glukoz seviyesi, bakteriyel plağın büyümesini kolaylaştırır ve periodontal fibroblastların iyileştirme kapasitesini azaltır (5,6). Sonuç olarak dişeti inflamasyonu, erken başlayan gingivitis, periodontitis, ataşman kaybı ve alveoler kemik rezorpsiyonu daha sık görülür (4,12).

Diyabetli çocuklarda ayrıca çeşitli mukozal değişiklikler de gözlemlenebilir. Kronik hiperglisemiye bağlı olarak mukozal bağışıklık yanıtının zayıflaması ve tükürük akışının azalması, ağız içi mukozada fungal enfeksiyonlara yatkınlığı artırır. Candida albicans enfeksiyonları bu hastalarda en sık görülen oral komplikasyonlardan biridir ve eritem, yanma hissi, ülserasyon, atrofi veya psödömbroz lezyonlar şeklinde ortaya çıkabilir (5, 7). Bazı olgularda kronik kandidiyazise veya mekanik irritasyona bağlı olarak lökoplaki benzeri beyaz lezyonlar da gelişebilmektedir; (6).

Mine gelişimi ve mineralizasyon süreçleri de diyabetten etkilenebilir. Diyabetli anneden doğan çocuklarda, intrauterin dönemde maruz kalınan hiperglisemi ameloblast fonksiyonlarını olumsuz etkileyerek mine matriks sentezinde bozulmaya ve gelişimsel mine defektlerinin (hipoplazi, hipomineralizasyon) ortaya çıkmasına yol açabilmektedir (13). Diyabetik anneden doğan çocuklarda mine hipoplazisi ve gecikmiş diş sürmesi daha sık rapor edilmiştir (4).

Diyabette artmış tükürük glukoz düzeyi, oral mikrofloranın kompozisyonunu değiştirerek asit üreten bakterilerin çoğalmasını kolaylaştırır. Bu durum, özellikle Streptococcus mutans ve Lactobacillus gibi karyojenik türlerin metabolik aktivitesini artırarak diş çürüğü riskini yükseltir (14). Ayrıca tükürük akış

Doç.Dr.

Müge Tokuç

İstanbul Okan Üniversitesi,
Diş Hekimliği Fakültesi,
Pedodonti Anabilim Dalı

Dr. Öğretim Üyesi

Benin Dikmen

İstanbul Medipol Üniversitesi,
Diş Hekimliği Fakültesi,
Restoratif Diş Tedavisi
Anabilim Dalı

Prof. Dr.

Şükrü Hatun

Koç Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları
Anabilim Dalı,
Çocuk Endokrinolojisi
ve Diyabet Bilim Dalı

hızının azalması ve pH değerinin düşmesi, asitlerin ağız ortamında daha uzun süre etkili olmasına yol açar; bu da mine yüzeyinde erken demineralizasyonu hızlandırır (4,14). Diyabetli çocuklarda yapılan klinik çalışmalarda, bu bakterilerin sayısının sağlıklı çocuklara kıyasla anlamlı derecede yüksek olduğu, dolayısıyla çürük sıklığının da arttığı bildirilmiştir (15-17).

Hiperglisemiye bağlı tükürük akış hızında azalma, tükürük viskozitesinde artış ve pH düşüşü sıklıkla rapor edilen bulgulardır (5). Bu durum yalnızca çürük riskini artırmakla kalmaz, aynı zamanda ağız kuruluğu (kserosomi), tat duyusunda bozulma, yanma hissi, ağız kokusu, parotis bezlerinde hipertrofi ve sialozis gibi semptomlara da yol açabilir. Bu belirtiler, çocuğun çiğneme ve yutkunma fonksiyonlarını olumsuz etkileyerek beslenme güçlüğüne neden olabilir. (4,7)

Ağız dokularında gözlenen bu değişiklikler yalnızca lokal etkilerle sınırlı değildir. Periodontal inflamasyonun yol açtığı sitokin salınımı, insülin direncini artırarak glisemik kontrolü olumsuz etkileyebilir. Buna karşın düzenli periodontal bakım, iyi ağız hijyeni ve enfeksiyonların kontrolü HbA1c düzeylerinde anlamlı iyileşme sağlayabilir (7, 8). Bu nedenle ağız ve diş sağlığının korunması, Tip 1 diyabetli çocuklarda yalnızca lokal komplikasyonları önlemek için değil, aynı zamanda metabolik dengeyi sürdürmek için de büyük önem taşımaktadır.

2.2 Genel yaklaşım ve onay alma

Ülkemizde diş hekimleri ya da diş tedavisi kliniklerinde basit diş tedavilerini tip 1 diyabetli çocuklara yapmakla ilgili bir çekingenlik görülmektedir ve ailelerden izlendikleri çocuk endokrin merkezlerinden onay almaları istenmektedir. Bu yaklaşımların temelinde çocuklarda tip 1 diyabetin az bilinmesi ve “dramatik bir durum” olduğu algısı yatmaktadır. Bir başka söyleyişle glukoz dengesinden bağımsız olarak tip 1 diyabetin kendisinden kaynaklanan ayrı bir risk varmış gibi düşünülmektedir.

Bu algı, tip 1 diyabetli çocukları ile normal bir yaşam sürdüren aileleri üzmemekte, onay yazısı almak için uğraştırmakta veya tedavi için birkaç yer dolaşmalarına neden olmaktadır. Oysa, son 10 yılda tip 1 diyabet tedavisi çok değişmiş ve özellikle de sensörlerle daha güvenli hale gelmiştir. Diş tedavilerinin tip 1 diyabetli çocuklar için ayrı

bir riski yoktur ve komplike işlemler dışında ilgili hekimden konsültasyon istemeye veya bir onay yazısına gerek yoktur. İşlem öncesi glukoz düzeyi 70-250 mg/dl arasında olan çocuklara her türlü diş tedavisi yapılabilir.

2.3 Tedavi Öncesi Yaklaşım ve Klinik Değerlendirme

Diyabetli çocuklarda diş tedavilerinin planlamasında başarı, büyük ölçüde doğru medikal değerlendirme ve uygun klinik hazırlıkla ilişkilidir. Tip 1 diyabetli bir çocukta dental işlemlere başlanmadan önce hastalığın tipi, süresi, tedavi yöntemi, kan şekeri kontrolü ve komplikasyon varlığı ayrıntılı biçimde sorgulanmalıdır (18). Diyabetlinin kullandığı insülin türü, uygulama zamanı, son glukoz ölçümü ve HbA1c değeri hekim tarafından mutlaka değerlendirilmelidir. Diyabetik bireylerde iyi glisemik kontrolün göstergesi, HbA1c değerinin %7'nin altında olmasıdır (1). Bu değer üzerindeki hastalarda periodontal komplikasyonlar ve enfeksiyon riski artmakta, yara iyileşmesi gecikmektedir ama bu tedavi için bir engel değildir (18,19).

Sadece ortodontik tedavide HbA1c>%9 ise tedaviye başlanmaz ve birkaç ay beklenir. Bu tür işlemler sırasında glukoz düzeyini 140-180 mg/dl civarında olması istenir. Bu nedenle otomatik pompa kullanarlarda, glukoz düşüklüğü riskini önlemek için işlemten 30-60 dakika önce geçici hedef (150 mg) aktive edilir.

Diş hekimleri, tedaviye başlamadan önce hastanın son öğününü almış ve insülin dozunu uygulamış olduğunu doğrulamalıdır. Açlık halinde yapılan dental işlemler hipoglisemi riskini artırır. Bu nedenle diyabetli çocuklar için sabah saatlerinde, kısa süreli randevular tercih edilmelidir. Sabah randevuları, hem kortizol düzeylerinin yüksek olması hem de insülinin etkisinin daha öngörülebilir olması nedeniyle metabolik açıdan daha güvenlidir (7,11).

Çocuğun randevuya glukometresiyle birlikte gelmesi önerilmektedir. İşlem öncesi kan şekeri ölçümü yapılmalıdır. Kan şekeri düzeyi 70-250 mg/dl arasında ise planlanan dental işlem güvenle gerçekleştirilebilir. Düşük değerlerde yaklaşık 15 g hızlı emilen karbonhidrat (glukoz tableti, 150 mL meyve suyu veya 3 küp şeker) verilmeli ve 15 dakika sonra ölçüm tekrarlanmalıdır. Kan şekeri düzeyi 70 mg/dl'nin üzerine çıktıktan sonra işleme başlanmalıdır (10).

Glukoz 250 mg üstünde ise keton bakılır ve keton negatif ise düzelt

me faktörüne göre düzeltme dozu ya da günlük insülin dozunun % 5-10'u kadar hızlı etkili insülin yapılır ve 2 saat sonra glukoz düşüncü tedaviye başlanabilir. Yüksek glukozun yara iyileşmesini geciktirdiği ve enfeksiyon riskini artırdığı bilinmektedir ama bunlar ılımlı etkililerdir. Şüphede kalınan durumlarda çocuğu izleyen diyabet ekibi ile iletişime geçilmelidir. (19).

Hipoglisemi, diyabetli çocukların diş tedavileri sırasında karşılaşılabilecek en önemli akut komplikasyondur. Hipoglisemi durumunda bilinci açık hastalarda 15 gram basit karbonhidrat verilmesi, ardından 15 dakika içinde kan şekeri ölçümü yapılması önerilir. Kan şekeri 60 mg/dl'nin altındaysa aynı işlem tekrarlanır. Bilinç kaybı gelişmişse intravenöz %10 dekstroz veya intramüsküler glukagon uygulanmalı ve çocuk bir acil servise yönlendirilmelidir (10) Bu tür acil durumlara hazırlıklı olunması, klinikte uygun glukoz kaynaklarının bulundurulması ve ekibin hipoglisemi yönetimi konusunda bilgilendirilmesi büyük önem taşır (20).

2.4 Dental Tedavi ve Koruyucu Yaklaşımlar

Diyabetli çocuklarda dental tedavi öncesi "onay yazısı" istenmesi, güncel kılavuzlara göre yalnızca komplike cerrahi işlemler planlandığında gereklidir. Rutin endodontik ve restoratif tedaviler ile, çekim ve koruyucu uygulamalar için sistemik açıdan stabil çocuklarda konsültasyon zorunluluğu bulunmamaktadır (10,11). Bununla birlikte, renal, kardiyak veya vasküler komplikasyon öyküsü olan hastalarda işlem öncesi ilgili branş hekiminden görüş alınması önerilir (9).

Lokal anestezi uygulamalarında adrenalin içeren solüsyonlar (örneğin 1:80.000 veya daha düşük konsantrasyonlarda) 2-4 mL'ye kadar güvenle kullanılabilir (7). Bununla birlikte, uzun sürecek işlemlerde insülinin en yüksek etkili olduğu saatlerden kaçınılmalı, işlem süresi olabildiğince kısa tutulmalıdır. Tedavi seansları hipoglisemi riskinin en düşük olduğu sabah saatlerinde, kısa randevular olarak planlanmalıdır (10).

Profilaktik antibiyotik kullanımı, hastanın glisemik kontrol durumuna göre planlanmalıdır. Glisemik kontrolü iyi olan hastalarda rutin profilaksi genellikle gerekmez. Ancak kontrolsüz diyabetli çocuklarda, özellikle kanamalı veya invaziv işlemler planlanıyorsa, profilaktik antibiyotik uygulaması tercih edilmelidir. En sık önerilen seçenek, amoksisilin-klavulanik asit kombinasyonudur (18,19).

Koruyucu yaklaşımlar, diyabetli çocukların ağız sağlığını korumada temel rol oynar. Bu hastalarda çürük ve periodontal hastalık riski yüksek olduğundan, düzenli ağız bakımının sağlanması ve koruyucu uygulamalar büyük önem taşır (18).

Çocukların günde en az iki kez yaşına uygun doz ve miktarda florürlü diş macunu ile dişlerini fırçalaması önerilir. Yüksek çürük riski bulunan olgularda diş hekimi tarafından yılda üç ila dört kez profes-

yonel florür uygulaması yapılması uygun görülmektedir (12,18)

Çürük riski yüksek diyabetli çocuklarda florür dışında remineralizan ajanlardan da yararlanılabilir. Kazein fosfopeptit-amorf kalsiyum fosfat (CPP-ACP) veya trikalsiyum fosfat içeren preparatlar mine yüzeyinde kalsiyum-fosfat dengesini destekleyerek erken demineralizasyonu önler (22). Periodontal hastalık öyküsü bulunan çocuklarda antiseptik ağız solüsyonları ve bireyselleştirilmiş hijyen eğitimi tedavinin bir parçası olarak düşünülmelidir (23).

Diyet danışmanlığı da koruyucu yaklaşımların önemli bir bileşenidir. Diyabetli çocuklarda hipoglisemi tedavisinde kullanılan bal, meyve suyu, bisküvi gibi şekerli gıdalar çürük riskini artırabilir (24,25). Bu nedenle mümkün olduğunca glukoz tabletleri tercih edilmeli; şekerli ürünler tüketildiyse çocuklar ağızlarını suyla çalkalamalı ve en kısa sürede dişlerini fırçalamalıdır. Ayrıca karyojenik atıştırmalıklardan kaçınılması, su tüketiminin artırılması ve şekersiz sakız kullanımı da desteklenmelidir (4,12). Rutin kontrollerin sıklığı diyabetli çocuklarda artırılmalıdır. Enfeksiyon riski ve dişeti hastalığı eğilimi nedeniyle bu çocukların üç-dört ayda bir diş hekimi kontrolüne çağırılması önerilir (7,23). Bu kontroller sırasında çocuğun beslenme düzeni ve ağız hijyen alışkanlıkları gözden geçirilmeli, ebeveynlere gerekli eğitim verilmelidir. Özellikle glisemik kontrolün iyileştirilmesinin ağız içi belirtilerin hafifletilmesindeki rolü ebeveynlere vurgulanmalıdır (23).

Ortodontik tedavi, ancak iyi metabolik kontrol sağlandığında planlanmalıdır. HbA1c değeri %9'un üzerinde olan çocuklarda ortodontik tedaviye başlanmamalı; metabolik denge sağlandıktan sonra işlemler başlatılmalıdır (26,27). Metabolik kontrolü yeterli olan çocuklarda hem sabit hem de hareketli apareyler güvenle kullanılabilir.

3. Sonuç

Tip 1 diyabetli çocuklarda ağız ve diş sağlığı yönetimi, yalnızca lokal enfeksiyonların tedavisinden ibaret değildir; aynı zamanda glisemik kontrolün iyi bir şekilde sürdürülmesine de katkı sağlar. Ağız ve diş sağlığı bozuklukları, özellikle periodontal enfeksiyonlar, inflamatuvar yanıtı artırarak insülin duyarlılığını olumsuz etkileyebilir. Buna karşın, düzenli diş hekimi kontrolleri, iyi ağız hijyeni ve enfeksiyonların etkin tedavisi HbA1c düzeylerinde anlamlı iyileşme sağlayabilir.

Diyabetli çocuklarda dental tedavi planlaması bireyselleştirilmeli; işlem öncesi medikal değerlendirme, glisemik kontrolün belirlenmesi ve olası hipoglisemi riskinin yönetimi temel öncelikler arasında yer almalıdır. Metabolik kontrolü iyi olan çocuklarda dental işlemler, sağlıklı bireylerle aynı güvenlik düzeyinde gerçekleştirilebilir. Hipoglisemi riskinin en düşük olduğu sabah saatlerinde kısa randevular planlanması, işlem süresinin optimize edilmesi ve glukoz düzeyinin işlem öncesi değerlendirilmesi güvenli tedavi koşulları sağlamak için önemlidir.

Koruyucu yaklaşımlar diyabetli çocuklarda tedaviden daha büyük önem taşır. Düzenli diş fırçalama, profesyonel florür uygulamaları, remineralizan ajanların kullanımı, diyet düzenlemesi ve üç ila dört ay aralıklarla yapılan kontroller ağız sağlığını korur ve metabolik dengeyi destekler.

Sonuç olarak, Tip 1 diyabetli çocuklarda ağız ve diş sağlığının korunması, multidisipliner bir yaklaşım gerektirir. Diş hekimi, pediatrik endokrinolog ve ailenin iş birliğiyle oluşturulacak bütüncül bir bakım modeli, hem ağız sağlığı hem de genel sağlık açısından en iyi sonuçların elde edilmesini sağlar. Diyabetli çocukların dental tedavilerinde doğru planlama, bilinçli yaklaşım ve düzenli izlem, uzun vadeli sistemik iyilik halinin sürdürülebilmesinin anahtarıdır.

KAYNAKLAR

1. Libman, I., Haynes, A., Lyons, S., et al. (2022). ISPAD Clinical Practice Consensus Guidelines 2022: Definition, epidemiology, and classification of diabetes in children and adolescents. *Pediatric Diabetes*, 23(8), 1160–1174.
2. Cooke, D. W., & Plotnick, L. (2008). Type 1 diabetes mellitus in pediatrics. *Pediatric Review*, 29(11), 374–384.
3. Vernillo, A. T. (2003). Dental considerations for the treatment of patients with diabetes mellitus. *Journal of the American Dental Association*, 134(Suppl), 24S–33S.
4. Ship, J. A. (2003). Diabetes and oral health: An overview. *Journal of the American Dental Association*, 134(Suppl), 4S–10S.
5. Manfredi, M., McCullough, M. J., Vescovi, P., Al-Kaarawi, Z. M., & Porter, S. R. (2004). Update on diabetes mellitus and related oral diseases. *Oral Diseases*, 10(4), 187–200.
6. Lalla, E., & Papapanou, P. N. (2011). Diabetes mellitus and periodontitis: A tale of two common interrelated diseases. *Nature Reviews Endocrinology*, 7(12), 738–748.
7. Davidopoulou, S., Bitzeni-Nigdeli, A., Archaki, C., & Arhakis, A. (2022). Oral health implications and dental management of diabetic children. *International Journal of Clinical Pediatric Dentistry*, 15(5), 631–635.
8. Schädlich, P., Symmank, J., Dost, A., Jacobs, C., & Wagner, Y. (2024). Oral health of children and adolescents with diabetes mellitus. *Journal of Clinical Medicine*, 13(22), 6742.
9. Kapellen, T., Agwu, J. C., Martin, L., Kumar, S., Rachmiel, M., Cody, D., Nirmala, S. V. S. G., & Marcovecchio, M. L. (2022). ISPAD Clinical Practice Consensus Guidelines 2022: Management of children and adolescents with diabetes requiring surgery. *Pediatric Diabetes*, 23(8), 1468–1477.
10. American Diabetes Association. (2025). Standards of care in diabetes—2025. *Diabetes Care*, 48(Suppl 1), 59–85.
11. American Academy of Pediatric Dentistry. (2023). Best practices: Dental management of pediatric patients with diabetes mellitus. *AAPD Clinical Guidelines*.
12. Lamster, I. B., & Lalla, E. (2014). Diabetes mellitus and oral health: An introduction. *Periodontology* 2000, 64(1), 7–10.
13. Chafas, R., Nowak, J., Sujak, A., & Wójcik-Chęcińska, I. (2016). The impact of type 1 diabetes on the development of dental tissues. *Folia Morphologica*, 75(2), 173–179.
14. Aren, G., Dinççağ, N., Külekçi, G., & Aytepe, Z. (1993). Tip 1 diyabetli çocuklarda tükürük mutans streptokokları ve laktobasil oranları. *Acta Odontologica Turcica*, 10(2), 65–70.
15. Ferizi, L., Bimbashi, V., & Kelmendi, J. (2022). Association between metabolic control and oral health in children with type 1 diabetes mellitus. *BMC Oral Health*, 22(1), 502.
16. Nageeb, R. S., Mohammed, A. A., & Abdel-Kader, A. H. (2025). Comparative evaluation of oral microbiologic profile in youngsters with type 1 diabetes mellitus. *Journal of Oral Microbiology*, 17(1), 221–229.
17. Shakuntala, B. S., Latha, A., & Ramya, K. (2025). Clinical and microbial oral health status in children with diabetes and non-diabetes. *Journal of Contemporary Health Research*, 12(2), 94–102.
18. Sazak, S. (2022). Diyabetik hastalarda dental yaklaşımlar. Ankara: Türkiye Diş Hekimleri Birliği Yayınları.
19. Kapellen, T., Agwu, J. C., Martin, L., Kumar, S., Rachmiel, M., Cody, D., Nirmala, S. V. S. G., & Marcovecchio, M. L. (2022). ISPAD Clinical Practice Consensus Guidelines 2022: Management of children and adolescents with diabetes requiring surgery. *Pediatric Diabetes*, 23(8), 1468–1477.
20. World Health Organization. (2021). Management of medically compromised pediatric dental patients. WHO Oral Health Programme, Geneva.
21. Nassif, N., & Noueiri, B. (2023). Antibiotic prescription for dental procedures in type 1 diabetic children. *International Journal of Clinical Pediatric Dentistry*, 16(1), 60–63.
22. Tiwari, S., Singh, N., & Sharma, A. (2022). Effects of fluoride and remineralizing agents on enamel hardness in diabetic children. *European Archives of Paediatric Dentistry*, 23, 415–422.
23. Chu, C. H., & Lo, E. C. M. (2021). Oral health promotion for children with special health care needs. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 18(9), 4708.
24. Basir, L., Kaur, G., & Singh, S. (2022). Oral health considerations in children and adolescents with type 1 diabetes mellitus: A comprehensive review. *Journal of Clinical Pediatric Dentistry*, 46(3), 183–190.
25. Pallavi, S. K., & Rajkumar, G. C. (2011). Diabetes mellitus: Considerations for the dental practitioner. *International Journal of Diabetes in Developing Countries*, 31(3), 140–143.
26. Bensch, L. (2003). Orthodontic treatment considerations in patients with systemic diseases. *Seminars in Orthodontics*, 9(4), 256–267.
27. Esmaeili, M., Mohsenzade, F., & Khoroushi, M. (2024). The influence of diabetes on orthodontic treatment: A systematic review of the clinical considerations and challenges in response. *Clinical and Experimental Dental Research*, 10(2), 156–167.

ELEKTRONİK ONAM FORMLARININ ALINMASI HAKKINDA BİLGİLENDİRME

Değerli Meslektaşlarımız,

Bilindiği gibi sağlıkla ilgili bazı kanunlarda değişiklikler yapılması öngörülen ve 24.07.2025 tarihinde yürürlüğe giren Torba Yasayla hastalardan alınacak aydınlatılmış onamların elektronik ortamda da ol bilmesine olanak tanınmıştır. Söz konusu yasa; elektronik onamın bir bilişim veya elektronik haberleşme cihazı üzerinden gerçekleştirilebileceği ve ilgilinin kimliğini doğrulayabilecek kimlik belgeleriyle veya biyometrik yöntemlerle ya da elektronik kimlik doğrulanmasına imkân verecek yöntemler kullanılarak alınacağı belirtilmektedir.

Bilişim veya elektronik haberleşme cihazı üzerinden alınacak onamlarla ilgili usul ve esaslar henüz belirlenmemiştir. Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunun uygun görüşü alınarak, Sağlık Bakanlığı tarafından belirleneceği belirtilen usul ve esaslar açıklanana kadar ortaya çıkabilecek uyumsuzluklarda ispat sorunu yaşanmaması bakımından onam formlarının yazılı olarak alınmasının ve saklanması önemini meslektaşlarımıza bir kez daha hatırlatırız. Sağlık Bakanlığı'nın elektronik onam formlarının alınmasıyla ilgili usul ve esasları belirleyen yönetmeliği yayınlamasından sonra ayrıntılı bilgilendirme yapacağımızı duyururuz.

Konuyla ilgili hukuki değerlendirme;

ONAM FORMLARININ “DİJİTALLEŞMESİ”: UYGULAMA VE YOL AÇACAĞI SORUNLAR

1.GİRİŞ

Sağlık hukukunda aydınlatma ve onam (rıza), hasta haklarının merkezinde yer alan temel kavramlardır. Herhangi bir tıbbi müdahaleye başlanmadan önce hastanın; sağlık durumu, önerilen müdahale veya tedavinin amacı, süresi, olası faydaları ve riskleri, ortaya çıkabilecek komplikasyonlar, alternatif tedavi seçenekleri ve tedaviyi reddetmesinin sonuçları hakkında anlaşılır bir dille aydınlatılması zorunludur. Bu bilgilendirme, hastanın sosyal ve kültürel düzeyine uygun şekilde, tedaviyi uygulayacak hekim veya sağlık ekibi tarafından yapılmalı; hastanın tedavi süreci hakkında aydınlanmasını sağlamalı, mahremiyetine saygı gösterilmeli ve karar vermesi için yeterli süre tanınmalıdır. Hastanın onay vermesi halinde tedavi aşamasına geçilebilecektir.

Bilgilendirmeyi takiben alınacak onam, yalnızca bir formalite veya imzadan ibaret değildir; hastanın bilinçli ve özgür iradesini yansıtan hukuki bir irade beyanıdır. Her tıbbi müdahalede, ilgili mevzuata uygun biçimde onamının alınması gerekir. Küçükler veya kısıtlılar söz konusu olduğunda, veli veya vasiinin onamı alınırken, mümkünse hastanın kendisinin de görüşü dikkate alın-

Avukat

Gürsan Atar

malıdır. Hasta, dilediği zaman verdiği rızayı geri çekebilir veya tedaviyi durdurabilir; bu durumda doğacak sonuçlar kendisine açıklanmalı ve karar yazılı olarak kayıt altına alınmalıdır.

Rıza, genel kural olarak şekle tabi değildir; ancak kanun ve yönetmelikler, özellikle büyük cerrahi müdahaleler ve riskli işlemler için yazılı rıza şartını getirmiştir. Uygulamada ispat sorunu yaşanmaması için tedavi öncesinde hastadan alınacak onamın yazılı olması ve saklanması önem arz etmektedir. Yargıtay, imzalı onam formu sunulamaması nedeniyle ispat edilemeyen müdahalelerde hekimin kusurlu olduğuna hükmetmektedir. Yazılı, hastaya uygulanacak tedaviye özgülenmiş onam formu, hem hasta haklarının korunması hem de sağlık personelinin sorumluluk riskinin azaltılması açısından önemlidir. Ayrıca denetimlerde de onam hastadan onam formu alınıp alınmadığı denetlenmekte, onam formunun alınmadığındaki eksiklikler tespit edildiğinde idari yaptırım (İdari Para Cezası) uygulanmaktadır.

Hastanın tedavi öncesinde aydınlatılması ve hastanın onayına göre tedaviye başlanması hastayı tedavi sürecinde pasif bir imza sahibi olmaktan çıkarıp, bilgilendirilmiş ve bilinçli bir karar verici konumuna yerleştirir. Uygulanacak tedavi konusunda aydınlatılan hastanın sürece onay vermesi sağlık çalışanlarının etik ve hukuki güvenliğini teminat altına alır. Bilgilendirme ve rızanın bu şekilde bütüncül bir süreç olarak düzenlenmesi, hasta haklarının korunmasının yanı sıra sağlık hizmetlerinin şeffaf ve güvenilir şekilde yürütülmesine de katkı sağlar.

Dişhekimliği uygulamasında hastadan onam alınması hekim bakımından aynı zamanda “etik” sorumluluktur. Türk Dişhekimleri Birliği Meslek Etiği Kuralları gereğince dişhekimisi; hastasının özerkliğine ve tedavisine yönelik kendi geleceğini belirleme hakkına saygı duymalıdır. Bu bağlamda mesleki uygulamalardan önce hastasını aydınlatarak onamını almalı, tedavi ve bakım sürecindeki tercihlerine duyarlı olmalı, aydınlatarak onamını almadan hastaya herhangi bir girişimde bulunmamalıdır.

2.ONAM FORMLARININ DİJİTALLEŞMESİ

Dijital dönüşüm, hayatın birçok alanını olduğu gibi, sağlık hizmetlerinin sunum biçimini de köklü şekilde değiştirmektedir. Özellikle hasta onam formlarının dijital ortama taşınması, kâğıt kullanımını azaltma, iş akışını hızlandırma ve arşivleme kolaylığı gibi pratik faydalar sunar. Ancak bu kolaylık, hukuki ve etik yükümlülükleri ortadan kaldırmaz; aksine yeni sorumluluk ve riskler doğurur.

Matbu bilgilendirme formlarının cep telefonu veya bilgisayar üzerinden gönderilerek, kutucukların işaretlenmesi veya hazır şablonların doldurulması yoluyla alınan onam formları, hasta-hekim uyumsuzluğu davalarında çoğu zaman geçerli bir rıza olarak kabul edilmez. Önceden hazırlanmış, kişiye özgü olmayan ve yalnızca kutucuk işaretleme şeklinde düzenlenen formlar, hastanın sosyal-kültürel düzeyine ve sağlık durumuna uygun açıklamayı içermediği için bilgilendirme şartını karşılamaz. Bu tür bilgilendirme sonucu telefona gönderilen bir şifre ile işaretlenen belgelerin onay süreçleri de ispat gücünü zayıflatır. Dolayısıyla, onam süreci; kişisel bilgilendirmeye, açık bir irade beyanına ve gerektiğinde yazılı veya kimlik doğrulamaya elverişli biyometrik imza, güvenli elektronik imza gibi güçlü delil unsurlarına dayandırılmalıdır.

3. YASAL DURUM

a) Yasa Metni;

24 Temmuz 2025 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 7557 sayılı torba kanun ile 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı Sanatlarının Tarz-ı İcrasına Dair Kanun’un 70. Maddesinde yapılan değişiklik ile onam formunun elektronik ortamda da alınabileceği düzenlenmesi açıkça kabul edilmiştir. Değişiklik ve ekleme sonrasında 70. Maddenin son hali aşağıdaki gibidir;

“Tabipler, diş tabipleri ve dişçiler yapacakları her nevi ameliye için hastanın, hasta küçük veya tahtı hacirde ise veli veya vasisinin evveleminde muvafakatını alırlar. Büyük ameliyei cerrahiyeler için bu muvafakatin tahriri olması lazımdır. (Ek cümleler: 21/7/2025-7557/3 md.) Bu fıkra kapsamında alınacak muvafakat elektronik ortamda da alınabilir. Elektronik ortamda alınacak muvafakat, bir bilişim veya elektronik haberleşme cihazı üzerinden gerçekleştirilecek ve ilgilinin kimliğinin doğrulama kabiliyetini haiz kimlik belgeleriyle veya biyometrik yöntemlerle ya da elektronik kimlik doğrulanmasına imkân verecek yöntemler kullanılarak alınır. (Veli veya vasisi olmadığı veya bulunmadığı veya üzerinde ameliye yapılacak şahıs ifadeye muktedir olmadığı takdirde muvafakat şart değildir.) Hilafında hareket edenlere ikiyüzelli Türk Lirası idarî para cezası verilir.

Bu Kanunda yazılı olan idarî para cezaları mahallî mülki amir tarafından verilir. (Ek fıkra: 21/7/2025-7557/3 md.) Bilişim veya elektronik haberleşme cihazı üzerinden alınacak muvafakatlerle ilgili usul ve esaslar Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunun uygun görüşü alınarak Sağlık Bakanlığı tarafından belirlenir.”

b) Değişikliğin Kapsamı:

24.07.2025 tarihli, 32965 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 7557 sayılı Kanun’un 3. maddesiyle, 1219 sayılı Kanun’un 70. maddesine iki yeni cümle eklenmiştir:

*Elektronik ortamda alınan muvafakatin, bilişim veya elektronik haberleşme cihazları üzerinden ve kimlik doğrulamayı garanti eden yöntemlerle (kimlik belgeleri, biyometrik yöntemler veya elektronik kimlik doğrulama sistemleri) alınması şart koşulmuştur. Kanun koyucu, hasta onamı sürecinde dijital araçların kullanılmasına yasal zemin sağlamış, böylece tablet, mobil cihaz veya web tabanlı sistemlerle onam alınmasının önünü açmıştır. Hastanın gerçekten kim olduğunun doğrulanması için güçlü yöntemlerin kullanılması zorunluluğu benimsenmiştir.

* Sağlık Bakanlığı Düzenleme Yükümlülüğü: Aynı değişiklikte, “Bilişim veya elektronik haberleşme cihazı üzerinden alınacak muvafakatlarla ilgili usul ve esaslar Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu’nun uygun görüşü alınarak Sağlık Bakanlığı tarafından belirlenir” hükmü eklenmiştir. Bu, teknik standartların, veri güvenliği ve kimlik doğrulama prosedürlerinin ikincil mevzuatla netleştirileceği anlamına gelir. Sağlık Bakanlığı tarafından yasada öngörülen düzenleme henüz gerçekleşmemiştir.

4. DENETİMLER ve ELEKTRONİK ONAM FORMU

6 Ekim 2022 tarihinde Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Ağız ve Diş Sağlığı Hizmeti Sunulan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmeliğin” 23/2. maddesinde “Sağlık kuruluşlarında yapılacak tüm müdahaleler için ilgili mevzuatına uygun şekilde rıza formu alınması zorunludur” hükmü getirilmiş olup her tür tedavi için hastadan (kısıtlı ise veli veya vasisinden) ONAM ALINMASI ZORUNLULUĞU GETİRİLMİŞTİR.

Yazılı onam Formu alınmamasının yaptırımını Yönetmelik ekinde yer alan denetim ve idari yaptırım formlarında (Ek-10/a 40. Sıra, Ek-10/b 47. Sıra...) düzenlenmiş olup;

- İlk tespit; 50.000.TL’den az olmamak üzere Sağlık tesisinin bir önceki aya ait brüt hizmet gelirinin yüzde ikisi oranında idarî para cezası ve onbeş gün süre verilir. (Belirtilen idari para cezası alt sınırı 2024 yılı için olup her yıl Yeniden Değerleme Oranında artırılarak belirlenecektir. 2025 yılı için 71.965,00 TL’dir)
- b) İkinci tespit; İdari para cezası bir kat ar-

tırılarak uygulanır ve on beş gün süre verilir.

- Üçüncü tespit; Sağlık tesisinin faaliyeti üç gün süreyle durdurulur.

Yukarıda ayrıntılı olarak açıklandığı üzere elektronik ortamda alınan onam formları, kanunî zemine sahiptir. İşaret ettiğimiz hususlar hasta-hekim arasında yaşanabilecek olası hukuki uyumsuzluklar bakımından ortaya çıkabilecek sorunlarla ilgilidir. Sağlık kuruluşlarının denetlenmesinde “mevzuatına uygun şekilde” onam formunun alınıp alınmadığı sorgulanacaktır. Başka bir anlatımla; denetimlerin kapsamı, onam formunun mevcut olup olmadığının kontrolüyle sınırlıdır; hastanın kimlik doğrulama yöntemlerinin teknik detayları, denetim otoritelerinin (örneğin İl Sağlık Müdürlükleri) doğrudan inceleme alanına girmez. Dolayısıyla, elektronik ortamda alınıp saklanan ve mevzuatın öngördüğü bilgileri içeren elektronik onam formları, fiziki kâğıt formlar kadar denetime elverişli ve geçerli sayılır.

5.SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

7557 sayılı Kanun değişikliği, dijital onam formunu Türk hukukunda açıkça tanıyarak önemli bir boşluğu doldurmuştur. Ancak ikincil düzenlemeler yürürlüğe girmeden tam hukuki belirlilik ve güvenlik sağlanmış değildir. Sağlık kuruluşları ve hekimler, Hasta Hakları Yönetmeliği’nin bilgilendirme ve mahremiyet yükümlülükleri ile Tıbbi Deontoloji Nizamnamesi’nin etik kurallarını gözeterek, güvenli e-imza altyapısı ve biyometrik veri koruma tedbirleri ile desteklenmiş prosedürler kullanmalıdır.

Yasa değişikliği ile biyometrik imzanın Türk hukukunda hasta onam formlarında kullanımının önü açılmıştır.

Dijital onam formu uygulamalarında (bu formların saklanması) kişisel verilerin korunması da kritik bir boyuttur. Kişisel sağlık verileri ve biyometrik veriler özel nitelikli kişisel veri sayılır ve işlenmeleri ancak açık rıza ile mümkündür. Sağlık kuruluşları, hastayı bu konuda bilgilendirmeli, açık rızasını almalı, verileri yüksek güvenlikli sistemlerde saklamalı ve yetkisiz erişimi önleyecek tedbirler almalıdır. Aksi takdirde, hasta haklarını korumak için getirilen bir yöntem, veri ihlali nedeniyle hukuki sorumluluğa yol açabilir.

Onam formlarının dijitalleşmesinin önünü açan yasal düzenleme gereğince öngörülen ikincil düzenleme, Sağlık Bakanlığı tarafından bir an önce hasta, hekim ve sağlık kuruluşlarının haklarını güvenceye alacak şekilde gerçekleştirilmeli, böylece uygulamadaki belirsizlik ve güvensizlik sorunu ortadan kaldırılmalıdır.

DUYURU

İDO BURS FONU

ŞİMDİ DESTEK ZAMANI

TÜRK DİŞHEKİMLERİ BİRLİĞİ
İSTANBUL
DİŞHEKİMLERİ ODASI

**İSTANBUL
DİŞHEKİMLERİ
ODASI**

2025-2026 SEZONUNDA TÜM MESLEKTAŞLARIN VE BAŞARILAR

Değerli İDO Voleybol Takımı,

Odamız tarihinde ilk kez kurulan kadın voleybol takımımızın bir parçası olmayı kabul ederek bize güç ve heyecan kattığınız için hepinize içten teşekkür ederim. Gösterdiğiniz kararlılığa ve takım ruhuna yürekten inanıyor, sahada en iyi şekilde mücadele edeceğinizden hiç şüphe duymuyorum.

Yeni sezonda başarılar diliyor, İstanbul Dişhekimleri Odası olarak her adımda yanınızda olduğumuzu bilmenizi istiyorum.

Prof. Dr. E. Sedat Küçükay
İstanbul Dişhekimleri Odası Başkanı

İDO VOLEYBOL TAKIMI

KOÇ - SİNEM VURAL

13 BERRE ÇÖREKÇİOĞLU
23 BEĞÜM TURAN
18 BENGİ YAVUZ
14 BUSENAZ KONUŞKAN
8 BÜRGE SENA VURAL
5 ELİF ERSOY
15 İREM ŞİŞMAN
6 AYŞE VARLI
5 İREM AKOĞLU
3 EDA BİLZEROĞLU
10 EZGİ İZMİR

7 SERAP BEŞİROĞLU
2 ŞAFAK GÜÇLÜ
11 ŞEYMA MALİ
12 GÜLSU DEMİR
22 HANDAN KARAHAN
9 DOĞA KILIÇ
17 FUNDA AKTAŞ
4 LEYLA YALÇIN
11 AYŞENUR ÖZCAN SEZGİN
16 ASLI ŞAN

ODAMIZI TEMSİL EDECEK MIZA TEŞEKKÜR EDERİZ AR DİLERİZ...

Değerli İDO Basketbol Takımı

Geçtiğimiz sezonu namağlup şampiyon olarak tamamlayarak İstanbul Dişhekimleri Odası'na büyük bir gurur yaşattınız. Saha içinde gösterdiğiniz mücadele, centilmenlik ve takım ruhu; mesleğimizin birlik ve dayanışma kültürünü en güzel şekilde yansıttı.

Yeni sezonda da aynı kararlılıkla mücadele edeceğinize yürekten inanıyorum. İstanbul Dişhekimleri Odası olarak her zaman yanınızda olduğumuzu bilmenizi istiyor yeni sezonda başarılarınızın devamını diliyorum.

Prof. Dr. E. Sedat Küçükay
İstanbul Dişhekimleri Odası Başkanı

İDO BASKETBOL TAKIMI

KOÇ - OKAN ÇEVİK

11 BATUHAN ÖZDRAMA
12 CEM ŞARKAN
22 ŞÜKRÜ CAN AKMANSOY
8 TOLGAHAN GÜRME
55 KUTLUHAN KANDAŞ
7 MERTCAN GENÇ
20 ALPEREN AYĞÜN
14 GÖKAY BÜYÜKÇOLPAN
29 EMİR YILMAZ
10 LEVENT EMİR GÜNEYSU
24 CAN ŞAHİN

3 ANIL YILDIZ
5 SERKAN YAMAN
13 MERTCAN DENİZ
6 CENK GÖKER
4 YİĞİT ATAÇAN
9 UTKU BAHRAN
15 DORUK KARAKOÇ
30 ATAÇAN BAHA
28 ARDA İLHAN AYDIN
21 MEHMET FURKAN
0 ALP KAAN

23 ATA PEKER
2 BARTU DÜNDAR
32 MENGÜER EMİN ERGÜN
16 ÖMER ZİYADE
58 EGE BERK
17 ATA SAĞIROĞLU
47 DENİZ YİĞİT VURAL
18 GÖKTUĞ UYMAZ
19 EMİN UZUN
61 KAAN MALKOÇ

ARTHUR BOZACIOĞLU

2024-2025 sezonunda başladı sportif yolculuğumuz. Takım olma sürecimiz teker teker görüşmelerle oldu. Teker teker meslektaşlarımızla yaptığımız görüşmelerle yol alabileceğimize inandık. İDO Yönetim Kurulu desteğiyle de basketbol takımımızla CBL Şirketler Ligine katıldık. Kendi serimizin namağlup şampiyonu olduk. Bu başarıda takım koçumuz Okan Çevik'in profesyonelliğinin, bilgisinin ve ilgisinin katkısı azımsanamaz.

Geçen sezon ertesinde yaptığımız görüşmeler ve toplantılar sonrasında başarıyı kutlayıp bir sene daha aynı çizgide gidecektik ya da bir yılda farkına vardığımız profesyonelliğimizden faydalanarak hem meslek temsiliyetini arttırıp hem de meslektaşlarımızı bir araya getirecek daha fazla alan yaratacaktık. Hem Okan Koçun vizyonu hem bu alanda beraber yürüdüğümüz arkadaşlarımızın önerileriyle biz ikinci ve zor yolu seçtik.

Basketbol takımımız için katıldığımız serinin bir üst seviyesini hedefledik. Katıldığımız yeni seride rakiplerimiz şu şekilde: Ata Grubu, Borusan, Deloitte, Düşün.com, İstanbul Eczacı Odası, İstanbul Tabip Odası, Vodafone.

İki yıldır basketbol takımımızı takip eden aynı zamanda idmanlara da katılan dişhekimliği fakültesi öğrencilerini de oyuna katabilmek adına arayışımız oldu. BcCup Basketbol Ligi öğrencilerden oluşan takımımızı kabul etti ve BcCup Basketbol Ligi'ne katıldık. Can Akmansoy bu takımımızın koçluğunu üstlendi ve takımı kurdu. Bu takımın öğrencileri sportif anlamda motive etmenin yanı sıra A takıma da iyi bir kaynak olacağı düşüncesindeyim.

Basketbola alanındaki varlığımıza ek branş, Sinem Vural'ın bir yıllık isteği ve takibi ile voleybol oldu. Tüm fakülteleri davet ettiğimiz bir voleybol günü organize ettik. Basketbol takımımızın oluşmasında İstanbul Üniversitesi ve Marmara Üniversitesi'nde hali hazırda oynayan iki takımı birleştirebilmenin kolaylığını yaşamıştık. Voleybol günü ise biraz voleybola ilgiyi tartmak amaçlıydı. Keyif de aldık. Voleybol branşında da katılabileceğimiz bir lig arayışına girdik. Fonex Şirketler Kadın Voleybol Ligine katılma imkânı bulduk. Bu ligde rakiplerimiz Anadolu Sigorta, Garanti Bankası, Eczacıbaşı, Türk Hava Yolları, Turkcell ve Vodafone gibi kendi sektörlerinin öncü firmaları. Voleybol takımımız hazırlıklarına Nurettin Diker ile başladı. Şimdi Sinem Vural koçluğunda hazırlıklarını sürdürüyor.

Geçen yıl olduğu gibi bu yıl da sezon başlangıcında ilk hedefimiz, oynadığımız oyundan keyif almak, Odamızı ve meslektaşlarımızı layıkıyla temsil etmek. Meslektaşlarımızı tüm müsabakalarda mücadelemize destek ve ortak olmaya tribünlere bekliyoruz.

CEM ŞARKAN

Geçen sene namağlup şampiyon olarak çok başarılı bir sezon geçirdik ve bunun mutluluğunu hâlâ yaşıyoruz. Bu sene için de çok heyecanlıyız ancak özellikle final maçında tribünde yaklaşık 700'ün üstünde bizi destekleyen meslektaşımıza teşekkür etmek istiyorum, bizi başarılı olmamız için fazlasıyla desteklediler. Şampiyonlukta onların da payı büyük. Final sonrası yaz döneminde sadece bir hafta ara verip Okan Abi (koç) önderliğinde antrenmanlara devam ederek kendimizi geliştirmeye odaklandık. Belli bir sistem geliştirmiş ve oturtmuştuk. Bu sezon da aynı motivasyon ve ivmeyle daha da ilerlemek istiyoruz. Aramıza yeni katılan meslektaşlarımız oldu. Onlar da yaz antrenman sürecinde takıma uyum sağladılar. Yeni sezonda bir üst seride mücadele edeceğiz. Orada da yine geçen seneki gibi elimizden geleni yapıp başarılı olmak istiyoruz. Odamızı bu sene de temsil edeceğiz ve maçlarda meslektaşlarımızla bir arada olacağımız için çok heyecanlıyız. Umarım sakatlıksız ve başarılı bir sezon geçiririz. Tüm meslektaşlarımızı maçlarımıza bekliyor, geçen seneden daha kalabalık, keyifli bir sezon olmasını diliyorum.

CAN AKMANSOY

İstanbul Dişhekimleri Odası adına bir basketbol takımı kurarak Şirketler Ligine (CBL) katılma planımız 2024-2025 sezonu itibarı ile gerçekleşmişti. Takımı kurma, oyuncu grubunu oluşturma ve antrenman süreçlerinde bizlerle beraber olan bu süreçlerin daha verimli geçmesini sağlayarak takımımızın sezon sonundaki şampiyonluğuna dolaylı olarak katkı veren fakat resmi olarak şirketler liginde oynama şansı olmayan öğrenci arkadaşlarımız için de farklı bir platformda bir takım kurma planı sezonun ortası gibi kafamızda netleşmişti.

Aynı zamanda takıma çok emek veren fakat şampiyonluğa giden süreçte saha içinde daha az forma şansı bulan ve sakatlıklar sebebiyle geri dönüşlerde maç pratiği kaybolan arkadaşlarımızın da daha fazla süre bulabileceği ikinci bir takımın olması fikri sezon sonlarına doğru her boyutuyla mantık bulmuştu.

Sonrasında organizasyon kalitesi ve profesyonelliği ile İstanbul Dişhekimleri Odası markasını içinde barındırmaya uygun bir lig arayışı başladı ve BC Cup organizasyonunda karar kılındı. Katılım gösterilecek ligin belirlenmesi ile merkezini öğrencilerin oluşturacağı ve dişhekimleri ile takviye edilecek oyuncu grubu için çalışmalar başladı. Dişhekimliği fakültelerinin öğrenci takımlarıyla iletişim kurularak katılmaya istekli ve bu seviyede basketbol oynayabilecek tüm arkadaşlar davet edildi. CBL takımından kadroya dâhil edilebilecek arkadaşlarımızın da koçumuz Okan Çevik yönlendirmesi ile seçilmesi sonucu BC Cup takım kadromuz da şekillenmiş oldu. 13'ü öğrenci toplamda 21 kişiden oluşan kadromuzun BC Cup Division II'nin en yetenekli ve iddialı kadrolarından biri olacağını düşünüyorum.

Boy ortalaması yüksek ve fiziklî bir takım olarak mücadeleci, ribauntlarda ve savunmada etkin bir basketbol oynarken aynı zamanda isabetli dış şutları olan çok yönlü bir ekip ile tüm izleyenlere keyifli bir seyir sağlayacağımıza inanıyorum.

BEGÜM TURAN

Takımın kurulduğunu takıma katılan arkadaşlarımdan ve koçumuzdan öğrendim. İstanbul Dişhekimleri Odası bünyesinde böyle bir oluşumun hayata geçtiğini duymak beni gerçekten heyecanlandırdı. Uzun yıllardır hayatımda yer alan voleybol, benim için sadece bir spor değil; enerjimi dengelememi, zihnimi boşaltmamı ve ekip ruhunu hissetmemi sağlayan bir alan. Bu yüzden bu yapının parçası olmak, hem kişisel hem de mesleki anlamda benim için çok kıymetli.

2025-2026 sezonunda sahaya çıkacak olan takımımız, kısa sürede sağlam bir temele oturdu. Koçumuzun yönlendirmeleri ve genel menajerimizin desteğiyle antrenman sürecimiz oldukça sistemli ilerliyor. Maçlara yaklaşık iki ay kaldı ve bu süreci en verimli şekilde geçirmek için kondisyonumuzu artırmaya, oyun içi uyumumuzu güçlendirmeye ve gerekli teknik müdahaleleri antrenmanlara yansıtmaya özen gösteriyoruz. Genel menajerimizin bizimle olan ilgisi, takım içindeki iletişimi ve ihtiyaçlarımız konusundaki duyarlılığı gerçekten çok değerli. Bu yaklaşım hem hazırlık sürecimizi çok daha verimli kılıyor hem de hepimizde güven ve motivasyon sağlıyor.

İstanbul Dişhekimleri Odası'nı temsil edecek bu yeni takımda yer almak benim için büyük bir gurur. Hedefimiz; sahada elimizden gelenin en iyisini yapmak, mücadeleci ve keyif veren bir oyun ortaya koymak. Aynı zamanda bu süreçte hem gelişmek hem de birlikte oynamanın keyfini yaşamak istiyoruz. Yeni sezonda güçlü bir başlangıç yapmak için sabırsızlanıyoruz.

BİR BALKAN GEZİSİ

İnsan gezi için bile olsa vatanından ayrılırken bir burukluk duyuyor. Genelde havaalanlarında bu duygu hissedilmiyor ama karayoluyla olunca o sınırı geçmek, kırmızı beyaz bayrakları arkada bırakmak yok mu? Neyse belki de benim aşırı duyarlılığımdır. 😊

Seyahatimizi kara yoluyla yaptığımız için ilk durağımız olan Sofya'ya gitmek için Kapıkule sınır kapısına vardık. Sınırdaki hemen hemen kimse yoktu zira artık tatil mevsimleri bitmiş, gurbetçiler de dönmüştü. Velhasıl sınırdaki çok beklemeden Bulgaristan'a girdik. İlk molamızı oldukça erken bir saatte, Türk asıllı çalışanları olan bir lokantada verdik. Bazıları çorba, bazıları kahvaltı tabağı aldı, sabahın kör vaktinde bir adam kilolarca etten kebab hazırlıyordu. Burası gündüzleri çok yoğun olan bir et lokantasıymış. Tabağımızdaki kaşkaval peyniri Bulgaristan'a özelmış, peynir, bal ve kaymak oldukça lezzetliydi. Masamıza tuhaf suratlı bir kedi geldi. Çok yaşlı olduğunu sandık, oysa farklı bir cins kediymiş.

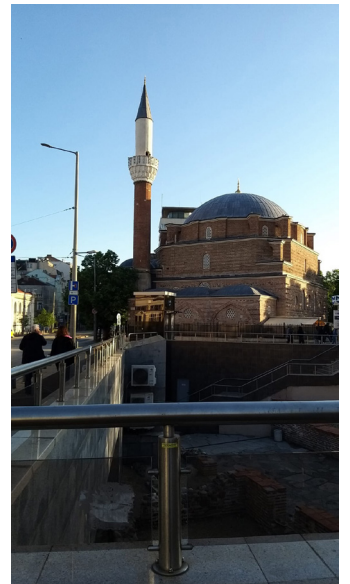
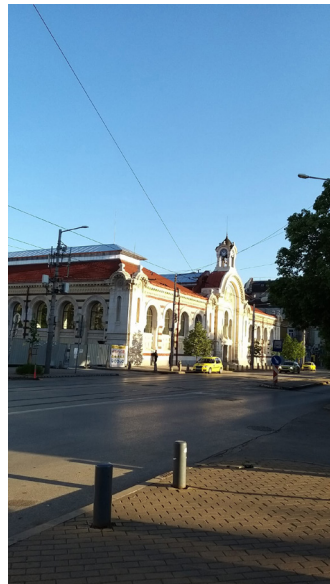
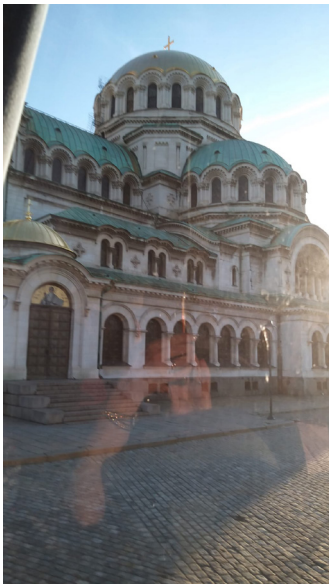
İlk durağımız Sofya'ya gelmeden, karlı dağları görürnce Balkanlardan niye hep soğuk hava geldiğini çok iyi anladık. 😊 Sofya, Pazar sabahı diye erkenden temizlenmemişse eğer pırıl pırıl sıfatını hak edecek kadar temizdi. Yerde bir tek izmarit dahi yoktu. Metro kazısı sırasında antik kent bulunup korumaya alınmış. Kent merkezi, iyi korunmuş tarihi binalar, yemyeşil parklar ve çiçeklerle doluydu. Meydanda ayrıca yoğun bir çalışma vardı. Konteynerlerle plastik atıklar getiriliyor ve geri dönüşüme dikkat çekiliyor, yardım kampanyası düzenleniyordu. Şehir merkezinden uzaklaşınca ise demir perde zamanının işçi evleri dikkatimizi çekti.

Sofya'dan sonra Sırbistan sınırına geliyoruz. Bu kez doğa manzaraları öne çıkıyor. Hayvancılık, ekili tarlalar, köy evleri... hani ilkokullarda çizdiğimiz dağ ve ev resimleri var ya işte o evler buradalar." Çiftçilerin konaklama kulübeleri, kiliseler. 2. Dünya Savaşında Sırp

Dişhekim
SEVGİ TÜRKMEN
dr.sevgiturkmen@hotmail.com

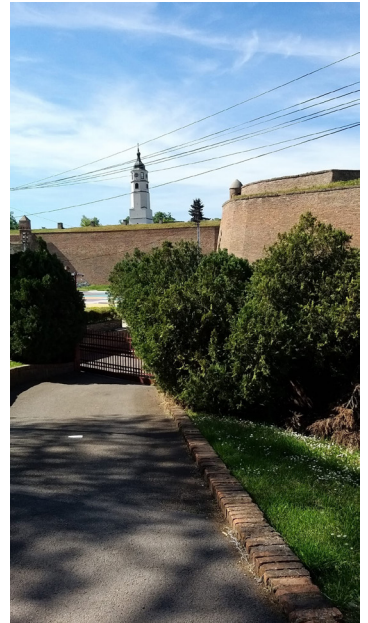
- Banyabaşı camii,
Alexander Nevski kilisesi,
kazılar ve antik kent

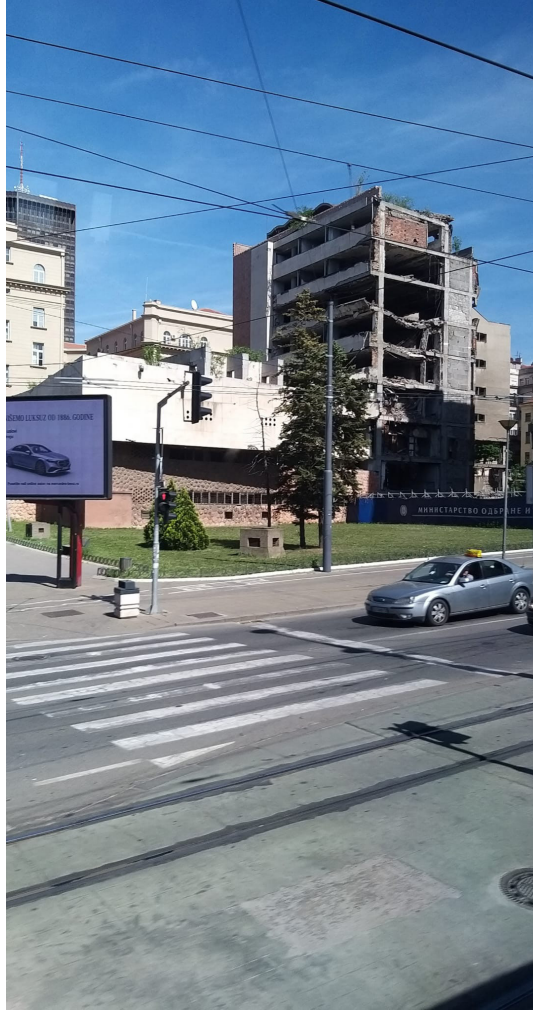

lar Fransa'dan yana çıkmışlar, Almanlar da onlara karşı Hırvat ve Müslümanları desteklemişler ve çok sayıda Sırp'ı öldürmüşler. Bu da düşmanlığın nedeni olmuş. Zaman zaman kısa aralar verilse de bu topluluklar arasında savaş bitmemiş. Hâlâ duvarlarda bunu ispatlayan yazılar var. Bir de Nato'nun 90'lı yıllardaki iç savaş sırasında ikaz için bombaladığı binalar o şekilde korunuyor.

Balkan gezimizde ilk gecemiz Sırbistan'da, Belgrad'daydı. Belgrad, kalesi, tarihi binalarıyla güzel bir şehir. Ortasında iki nehir, Tuna ve Sava birleşiyor. Öyle bir kucaklaşma ki sanırsın sevinçten sarmaş olmuşlar. 😊 “Su bir şehre nasıl güzellik ve değer kazandırıyor” göstergesi. Tabii aynı zamanda rant olayının da göstergesi; zira Sava nehri boyunca yoğun yüksek rezidans inşaatları var. Tabii bunları hoş göstermek için de sahil yolunu

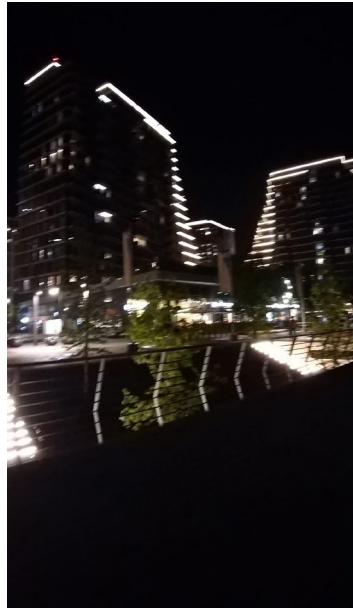

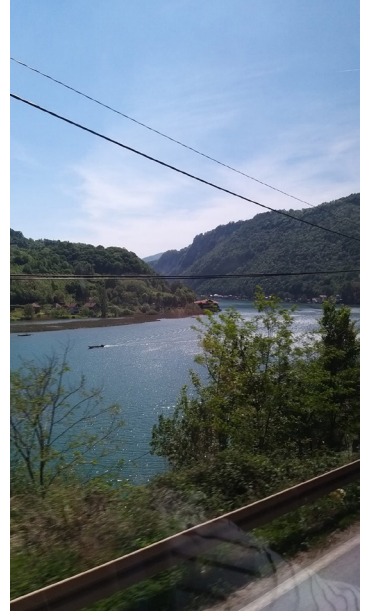

ışıkta çiçeklerle süslemişler. Otelimiz de bayağı şık ve antik eser hatta lobisinde antik araba olan bir oteldi.

Belgrad'dan hayli erken bir saatte yola çıktık. Hedef Bosna Hersek. Sırbistan, Bosna Hersek sınırını Drina nehri oluşturuyor. Bosna yolunda da konumuz Tito

sonrası yaşanan iç savaş oluyor. Bu dünyada acı çekmemiş ve de çektirmemiş hiçbir topluluk yok mudur? Avrupa'nın göbeğinde 1992-1995 yılında yaşananlar öyle acı ki, 2. Dünya savaşını aratmıyor. Artemis çiçeği ve mavi keleklerin hikayesini dinliyoruz. Toplu mezarları ararken izlerini mavi keleklerle bulmuşlar.

Zira mavi kelebekler sadece Artemis çiçekleriyle beslenirmiş ve Artemis çiçekleri de mezarlarda bitermiş. İnsanların mutlulukları kadar acıları da ayrı birer

hikaye değil mi? Dini kitaplara göre insanın insana zulmü kıyamete kadar sürecek. Tanrıya karşı gelmenin cezası bu olsa gerek. Ah Srebrenica; bilmediğimiz neler yaşandı acaba? Bosna ve Hersek tek ülke; anlaşma yapılırken ayrılımlarına izin verilmemiş ama pratikte hiç de birlikte yaşamıyorlar.

Bosna bütün balkanlar gibi yemyeşil. Her yerde kavak ağaçları var ve bahar olduğu için kavak tohumları kar gibi uçuşuyor gökyüzünde. Bosna'da oksit ve gümüş madenleri var. Dünya ve insanlık tarihinde çiftçiliği kadınlar başlatmış. Erkekler avlanmaya gittiklerinde yiyecek temin edebilmek için buldukları yol bu. Erkek hazıra konar, kadın üretir. 😊 Dişi arılar bile böyle. Yol boyunca konumuz buydu; yol uzun, mevzular derin.

Saraybosna'ya varmak için göller barajlar ve nehirler geçiyoruz. Doğa çok güzel, seyrine doyum olmuyor.

Saraybosna ortasından nehir geçen güzel bir şehir. Köprüleri, eski Türk şehri, çarşısı, kahve ve elma tatlısı, alışveriş mekanları görülmeye değer. Eski şehir ile yeni bölüm bir yazıyla ayrılmış. Türkçe bilen çok.

Mostar yolu üzerinde bir kuzu çevirmecide duruyoruz. Kuzulara kıyamayıp manzarayla besleniyoruz. Mostar köprüsünü Mimar Sinan yapmış. Üzeri oldukça kaygan, savaşta bombalanıp yıkılınca Türkiye tekrar aslına uygun olarak yaptırmış. İnsanlar birbirini öldürürken dağa taş bile kin duyuyorlar nedense! Kitapları, müzeleri, tarihi eserleri bile yok ediyorlar.

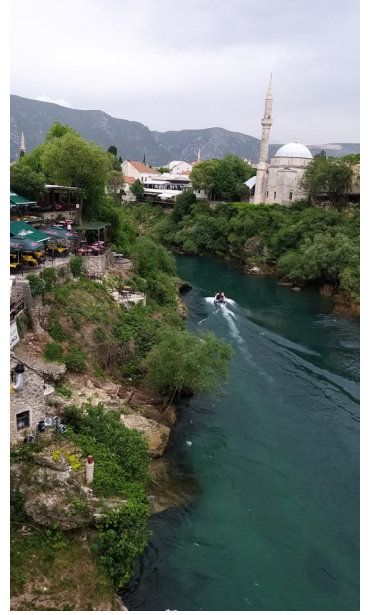
Mostar'dan sonra daha ilginç bir yere geliyoruz. Dağın içinden çıkan bir su kaynağı ve hemen yamacın-

da bir tekke evi. Gürül gürül akan sular ve bir balık çiftliği var burada. Yaşam seçiminin bir başka türlü-sü. Alperenler tekkesi Neretva nehrinin kollarından Buna nehrinin doğduğu yerde bulunan bir Bektaşî tekkesi. Ve yol üzerinde eski bir Türk köyü Poçitel'i geziyoruz.

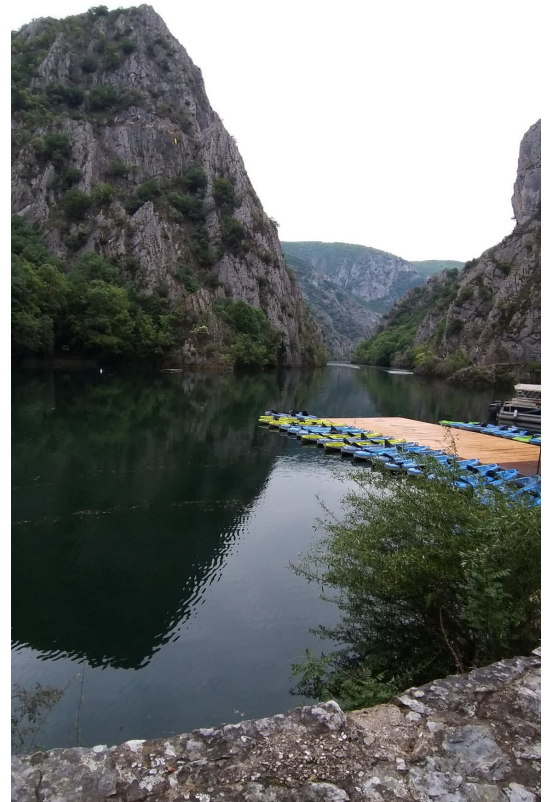
Bosna-Hersek'ten sonra yolumuz Hırvatistan'a uzanıyor. Dubrovnik kalesini geziyoruz. Eskiden şehirler kalelerin içinde olmuş, bu şekilde düşman saldırılarından korunmuş insanlar. Kalenin içi bir şehir, dar sokaklarıyla iyi korunmuş bir kale.

Dubrovnik'ten sonra deniz manzaraları nehir ve göllerin yerine penceredeki sahnemizde yerini alıyor çünkü artık Adriyatik kıyılarındayız. Bu arada zakkum yaprağı yakmanın sinekleri kovduğunu, küstüm otunun da sivrisinek sokmasına iyi geldiğini öğreniyoruz. 😊 Selvi ağacının da ölümsüzlüğü temsil ettiğini. Bosna'dan sonra mide şikayetimiz olduğu ve hafiften yorulmaya başladığımız için biraz keyfimiz kaçıyor maalesef. Çok ülkeli ve çok şehirli geziler yorucu oluyormuş meğer.

Eskiden Bosna'dan Hırvatistan'a geçmek için iki kez

sınır geçilirken artık körfeze yapılan asma köprü sayesinde tek sınırdan geçiliyor. Hırvatistan artık Avrupa Birliği olduğu için daha pahalı ama daha bakımlı olmuş.

Dubrovnik sonrası Karadağ'a geçmek için feribota binmek bizim için hoş bir sürpriz oluyor. Muhteşem bir manzara, iç içe geçmiş koylar, karlı dağlar ve tabii serinleyen bir hava karşılıyor bizi. Kotor'a varmak içinse uzun bir tüneli geçiyoruz Kotor, deniz kıyısında yolcu gemilerinin uğrak yeri; güzel bir kale içi çarşısı ve otel ve lokantaların olduğu antik şehri var. Kotor güzel ama Budva maalesef betona teslim olmuş ve ranta kurban gitmiş. Buralara özel turlar var, belki birkaç gün kalsak fikrim değişir miydi? Bilmem. Ama söz konusu rant olunca galiba her şey bozuluyor. 😊

Kotor ve Budva'dan sonra artık kara yönüne geçiyoruz, sırada Arnavutluk var. Yol üzerinde İşkodra gölü ve onu besleyen nehirler, göl balıkçılığı, kuş gözlem yerleri ve nilüfer kaplı sular gözlemliyoruz. Yolumuzda bize eşlik eden tren yolu da var. Manzara güzel ama biz hasta ve tedirginiz. Dağların tepelerinde suyun üç hali çarpışıyor ya da sevişiyor diyor benim şair yanımda. 😊 Buraları Karadeniz

gibi; dağlar taşlar su kusuyor. Dağlarda ve sularda yeşilin bin bir tonu. İnsan düşününce, cennet, dünyadan başka bir yerde olamaz diyor. Dağlarda bazı yerlerde kazılar var, maden için. Yeşil yok olmuş buralarda; canı acımaz mı yeşilin? Bulutlar pamuklu yorgan gibi kuşatmış dağları, üşümesinler diye sarmalamış sanki. Bir otobüs penceresinden bakıp da doğayı görüp bunları hissetmem galiba hasta-

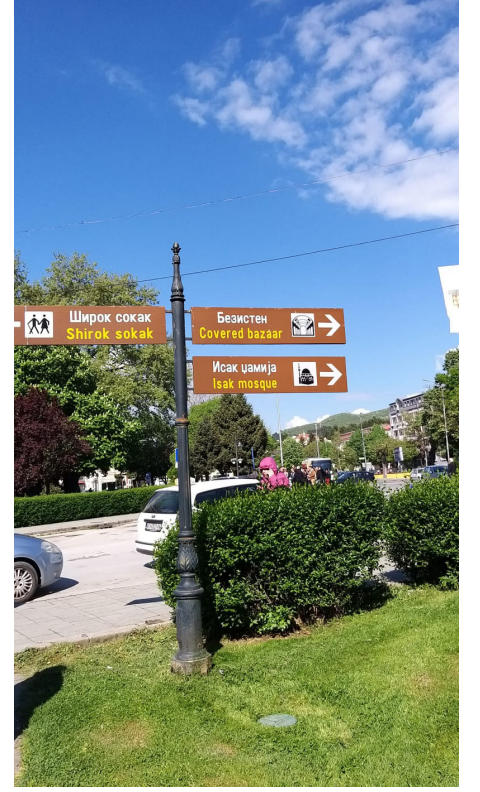
İğimin sonucu, hep o Potiçel'de yediğimiz çilek yüzünden olmalı, çilekli pişmanlığım. 😊

Üsküp'te soğuk ve yağmurlu bir hava karşılıyor bizi. Şemsiyelerimizi açıp geziyoruz. Oysa Üsküp'te görececek, gezecek ne çok şey var. Her taraf heykel dolu. Hele süslü cami bir başka güzel. Üsküp yine balkanların aynası. Milliyetçilik, dincilik ayrışma, birleşmeye çalışma... kiliseler, camiler ve sinagog. Heykeller, köprüler, eski ve yeninin zıtlaşması...Hasta olmasak ve soğuk olmasa daha çok gezerdik

Üsküp ten Ohrid'e geçerken Matka kanyonuna da uğradık, Buraları muhteşem doğa olayları ve piknik alanları. Kanyonda tekne gezileri yapılabilir.

Üsküp ten sonra bir göl şehri olan Ohrid e geldik, eh gelirken kar da gördük mü, gördük. Ohrid çok çok soğuktu; gölde tekne gezintisi yerine inci dükkanlarını gezip ısınmaya çalıştık. Hanımlar olmasa alışveriş nasıl olurdu bilmem. 😊 Ohrid'de sedeflerin sıkıştırılması ile yapılan inciden yapılmış takı ve bazı eşyaları uygun fiyata alabiliyorsunuz. Makedonya bizi bazı bakımlardan hayal kırıklığına uğrattı ama Manastır'a gelince olay değişti. Ah, Atatürk ve genç Mustafa Kemal. Manastır'ın ortasındaki havuz, Atatürk'ün okulu, Askeri İdadi bir müze artık ve Atatürk'ten anılarla dolu. Büyük liderleri hep erişkin halleriyle biliriz ya, burada genç bir subay adayı vardı karşımızda. Ama Selanik'te yaşadığı evi görünce de bir çocuk vardı karşımızda ve Zübeyde Hanım ile Atatürk'ün mumyaları, duyulanmamak elde değil.

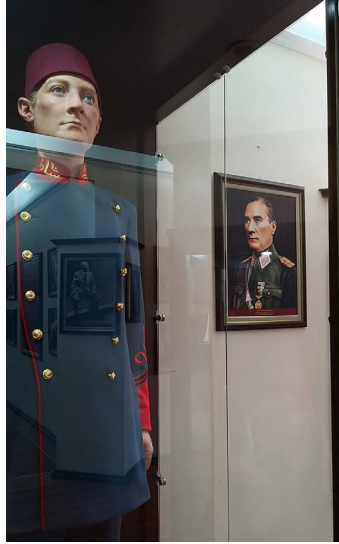

Soğuk Balkanlar'dan Yunanistan sınırına geçince bizi hayli sıcak ve güneşli bir hava karşıladı. Biraz da artık iyileştüğümüzden olsa gerek "Eve gelmiş" gibi hissettik. Selanik İzmir'e çok benziyor. Beyaz kule, kordon boyu, Kiliseleri ve tabii Türk konsoloslğunun yanında Atatürk'ün evi. Ortodokslar dini geleneklerine çok bağlı. O gün de yine bir dini bayram kutluyorlardı ve sahilde müzikli gösteriler vardı. Ayrıca Almanya'dan gelmiş bir Türk grubu kızlar gecesi yapıyorlardı birkaç gün sonra evlenecek arkadaşlarına.

Seyahat her zaman güzel. Yeni yerler, yeni insanlar ve kültürlerle tanışmak, bazı aksilikler olsa bile güzel. Ama en güzeli en sonunda vatana ve eve dönmek.

FERZAN ÖZPETEK ELMASLAR / DIAMENDI

Film, Özpetek filmlerinde sıkça görülen bir "Sofra" ile başlıyor. Elmaslarım diye hitap ettiği kadın, oyuncularla bir masada buluşup onlara rollerini anlatıyor ve senaryoyu veriyor. Kadınlar birer elmadır.

Film baştan sona bir kostüm atölyesinde geçiyor. Hayli titiz ve kuralcı atölye sahibi ve arasının pek iyi olmadığı kız kardeşinin film ilerlediğinde dertlerinin ne olduğunu müthiş bir sahnede hesaplaştıklarında anlıyoruz. Duvarda yer alan çarpıcı bir grafitinin önünde sarılmaları filmin çok sayıdaki zirve noktalarından biri.

Oskar almış bir kostümcü, atölyeye yeni filminin kostümleri için geliyor. Filmin bütün kostümlerini oyuncuların üzerinde prova etmeleri olay akışını oluşturuyor. Ama esas tema başrol oyuncusunun final sahnesinde giyeceği kostüm. Kostüm çarpıcı olacak, kadın oyuncu bunu rahatlıkla giyecek ve rahat hareket edebilecek AMA ana karakterin ağır bir içsel yükünün olduğunu da vurgulayacak. Herkesin sakladığı ağır yükleri vardır hayatta, değil mi? Ve belli etmeden bunlarla yaşarız.

Terzi kadınlardan biri kocasından şiddet görüyor ve kocası onu bahçedeki kuyuya atmakla tehdit ediyor. Arkadaşları ona destek olmak istiyor. Ve şaka yapıyorlar:

- Onu biz kuyuya atalım!
- Ama sorana ne derim?
- Sigara almaya gitti ve dönmedi!

Sıkı durun, kadın eve gidince kocasına böyle davranırsa onu terk edeceğini söylüyor. Ertesi gün kadın işe geldiğinde kadında öyle bir değişim var ki; bakımlı ve özgüvenli.

-Kocam, sigara almaya gitti ve gelmedi! Diyor. Şiddet ne kadar çok kadının sorunu, değil mi? Önce kadın buna hayır diyecek.

Provaya gelen bir tiyatro ve bir sinema oyuncusu sanat dalları konusunda kavgalılar; hem de ne kavgalı! Neyse ki sonunda barışıyorlar. Her iki sanat da değerli.

Dışhekim
SEVGİ TÜRKMEN
dr.sevgiturkmen@hotmail.com

Ferzan Özpetek'in 2025 yapımı filmi Elmaslar ülkemizde vizyona girdi.

1970 yılında Roma'daki bir kostüm atölyesinde geçen bir hikaye Elmaslar.

Elmaslar bir kadın filmi. Hemen hemen tek mekanda geçen, tiyatroya bir film. Ama o kadar ustaca kurulanmış ki, baştan sona artan bir tempoyla devam ediyor ve bir kadın hikayesi içinde birçok konuya dikkat çekiyor.

Odasına kapanan ve ailesiyle iletişim kurmayan bir erkek çocuk, aşktan vazgeçmeyen kadınlar, her bireyin ayrı yükleri, sorunları film ilerledikçe ortaya çıkıyor.

Filmin ortasında Özpetek, yine bir masada kadınlarla, sağlık her şeyden önemlidir diyor, bunun bir film olduğunu; hikayenin kurgu olduğunu üzerine basarak söylüyor. Oysa karakterler o kadar gerçekçi ki!

Atölye sahibinin aslında terk edilmediğini ve sevildiğini anladıktan sonra dönüşümü çok çarpıcı. Sevgi çok sorunu çözmez mi?

Dayanışmanın gücü, kendine inanmanın önemi, konuşup anlaşmanın değeri, kadın gücü, çalışmanın ve değer bulmanın insanı çaresizlikten kurtarıcı, aşk, annelik, kardeşlik kavramları o kadar ustaca işlenmiş ki! Her sahne ustaca seçilip kurgulanmış, müzikler ve geri plandaki sesler, tıkr tıkr işleyen bir dikiş makinası örneğinin, müthiş bir üst kurmacanın nasıl olacağını bize gösteriyor.

Filmin son sahnesinde o çok titizlenen elbise bize net gösterilmiyor, biraz da hayalimize bırakılıyor. Ama Özpetek boş mekanda yalnız ve filmi hayal ederken görünüyor. Ve gerçekleşmeyen bir hayalinden bahsediyor.

Herkesin yükleri olduğu kadar gerçekleşmeyen hayalleri de yok mudur? Ama umut her zaman vardır.

Çarpıcı ve yerinde sahneler, olağanüstü oyuncularla ödül alması garanti olacak bir Özpetek filmi.

İzleyin.

Vizyona giriş tarihi: 10 Ekim 2025 Sinemada

Süre: 2s 15dk | Dram

Yönetmen: Ferzan Özpetek

Senarist:

Elisa Casseri, Carlotta Corradi, Ferzan Özpetek

Oyuncular:

Jasmine Trinca, Luisa Ranieri, Stefano Accorsi

Orijinal adı:

Diamanti

KAPILAR

Beyaz, bembeyaz ve sonsuz bir boşluktaayım. Yer çekimsiz ve benden başka hiç bir şeyin bulunmadığı beyaz bir boşluk. İlk korktum elbet. "Neredeyim, buraya nasıl geldim?" diye. Bu korku ne kadar sürdü bilmiyorum. Çünkü ne saatim ne de geçen zamanı kavramam için değişimini izleyebileceğim herhangi bir varlık yok etrafımda. Yalnız kendi vücudumu, ellerimi, ayaklarımı görebiliyorum.

Dişhekimisi **SERDAR**
SIRALAR *siralar@*
xxxmail.com

"Belki de öldüm ve ölüm böyle bir şey" diyerek kendime telkinde bulunup, korkum biraz hafiflediğinde, şimdiye dek yaşadığım dünyada kullandığım birçok kelimenin burada anlamını yitirdiğini düşündüm. Hiçbir şeye **uzak** ya da **yakın** değilim mesela. Kendimi, vücudumu üç boyutlu hissetmeme rağmen (hiçbir yönde çekim duygusu da algılamadığımdan) tek boyuta sıkışmış gibiyim. İnsan burada çıldırmamak için bir referans arıyor. Oralarda bir yerlerde biçimsiz bir taş parçası olsa mesela; kesinlikle bu kadar yalnız, çaresiz ve terk edilmiş hissetmezdim kendimi. Şu anda ne aşağısı ne yukarısı ne de sağ ya da sol kavramı yok. Ben ve bu sonsuz beyazlık, sadece bu.

Bu bir rüya da olabilir. Belki gözlerimi kapatıp tekrar açarsam, kendimi şimdiye dek yaşadığım dünyada bulacağım. Bir umut, kapatıyorum gözlerimi. Yine belirsiz bir süre bekliyor ve açıyorum. Açıyorum ama

bu defada sonsuz bir karanlığın içindeyim. Yine yer çekimsiz, üstelik kendi vücudumu bile göremediğim zifiri bir karanlığın içinde. "Beterin beteri var" dedikleri bu olsa gerek. Sadece kendime dokunabildiğim bu hiçlik ortamında ses bile çıkaramıyorum. Bağırmaya çabalasam da ortam ses dalgalarının yayılmasına izin vermiyor. Kesinlikle var olduğumu kendime bile ispatlayamayacağım bir anlamsızlık ve karanlık ve karanlık.

Gözlerimi tekrar kapattığımda, nereye ulaşacağını bilmediğim bir mesaj yollarasına "O bembeyaz sonsuzlukta, varlığıma referans olacak vücudumu görmeye razıyım" diye düşünüyorum. Belirsiz bekleyişin sonunda, çekingen kırpışlarla gözlerimi açtığımda, kendimi aynen dilediğim gibi o sonsuz beyaz boşlukta buluyorum. Ancak bu defa çok önemli bir farkla. **Önümde, sol** tarafımın sonsuzundan gelip **sağ** tarafımın sonsuzuna giden, her biri birbirinin tıpatıp aynı, üst kenarı yarım

daire şeklinde, bana göre sol tarafta açma kolu bulunan sayısız kapı var. Biçimsiz bir taş parçasına razıyken, yön duygumu tekrar yerine getiren, yalnızlığıma güçlü bir dokunuşla silen ve ardında bir şeyler bulma umudunu yüreğime gürül gürül akıtan bu kapılar, sonsuz beyazlık ve ardından gelen sonsuz siyahlıktan sonra bana sessizce bir şeyler anlatmaya çabalayan garip yabancıların varlığının ürper-tisini yaşıyor.

Apaçık bir seçim yapmaya zorlayış bu. Kapıların ardında, daha önce beyazdan beter siyah boşluğa geçiş gibi, mevcut halimi aratacak kadar dehşet verici şeyler olabilir. Öte yandan, bu sonsuz beyazlık, vücudum ve sonsuz sayıdaki kapı ile öylece durup durmak hiç de insana göre bir seçim değil. Elbette, zamanın dahi yitip gittiği bu kaybolmuşlukta, öyle bir cinnet anı gelecek ki, umutsuzluğun keskin neşteri, beynimdeki her korku hücrelerini, tecrübeli bir cerrahmişçasına teker teker toplayacak ve çıldırmış ellerim bu gizemli kapıları saldırgan gibi açacak. O halde beklemenin bir anlamı yok.

Hemen önümdeki kapının kolunu indiriyorum. Kapı sessizce açılıyor. Orası (İçerisi ya da dışarıyı diyemiyorum. İçerde miyim, dışarıda mı bilemiyorum) bembeyaz. Kapıdan kafamı uzatıp çepeçevre baktığımda sonsuz beyazlıktan başka bir şey görünmüyor. Değişen bir şey olmadığına göre, solumdaki kapıdan sırayla denemeye devam etmeye karar veriyorum.

Birden aklıma çok önemli bir soru geliyor. Bu kapılar sonsuzdan gelip sonsuza gidiyorsa, ben sol tarafa doğru devam etmeye karar verdiğime göre büyük bir hata yapıyor olabilirim. Örneğin beni bu hiçlik ortamından kurtaracak, kendi dünyama açılacak kapı, şu anda açtığımda sadece bir sağındaki olabilir ve ben sol sonsuza gittiğim sürece ondan sürekli uzaklaşırım. Peki kapıya bir işaret koysam. Hiçbir şey yapamazsam bu ilk açtığım kapıyı açık bırakabilirim. İyi ama, doğru kapıyı bulamamış vaziyette sol sonsuza yol alırken, nerede ve nasıl karar verip tekrar buraya dönecek ve sağ sonsuzu denemeye başlayacağım. Ya o kararı verdiğim anda bir solumda duran kapı beni dünyama götürecek kapıysa. Bu açıdan bakınca başlangıç noktasını işaretlemenin bir anlamı kalmıyor. Peki ya bu kapılar çok büyük bir çember oluşturuyorsa? Ben böyle, sürekli saatin ters yönünde gidip, sonunda tekrar bu kapının önüne gelirimse bunu nasıl anlayacağım? Kapıyı açık bırakarak işaret koymak akıllıca mı oluyor bu durumda? Hayır. Çünkü eğer doğru kapı diye bir şey yoksa, tekrar bu kapının önüne geldiğimde bunu anlayacak ve tam bir umutsuzluğun içine düşerek çıldıracağım. Eğer işaret koymazsam, buradan defalarca geçsem bile hep bir sonraki kapının dünyama açılması umudunu taşıyacağım ve bu da var olduğum sürece bu hiçlik muammasının içinde dahi varlığıma bir anlam katacak.

Kapıyı kapatıp, soldaki kapıyı açıyorum. Korktuğum gibi, bembeyaz bir boşluk. Bir sonraki, sonraki, daha sonraki... Eğer sonsuza dek kapı açık kapatacaksam, umudumu kırarak hiçbir kıyaslamaya girmemeliyim. O yüzden kafamdan karmaşık sayılar geçiriyor, böylece kaç kapı açtığımı

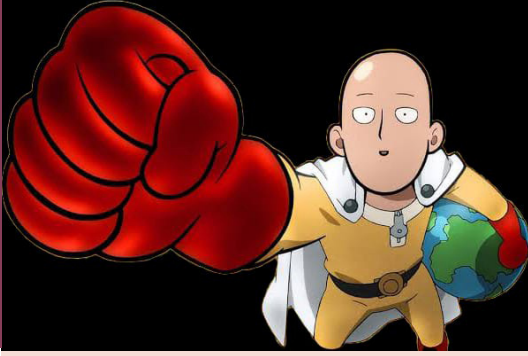
saymamı engelliyorum. Beyaz, beyaz, beyaz, hep beyaz boşluklar. Bir kapı, bir kapı daha, bir sonraki, sonraki, sonraki. Bir an duruyorum. İçinde bulunduğum bu oyunun gidişatının, düşüncelerimle yolladığım mesajlar sayesinde değiştiği geliyor aklıma. Gözlerimi kapatıp rüyadan uyanmayı dilediğimde sonsuz karanlığa geçişim, sonsuz beyazlığa razı olduğumu düşündüğümde kapıların bulunduğu beyazlığa gelişim bunu doğruluyor. Öyleyse bu kapıların mutlaka bir anlamı olmalı.

İçimden, o an karşımda duran ve diğerlerinden hiçbir farkı olmayan kapıya bakarak 'Bu kapının ardında farklı bir şey olmalı' diye düşünüyor ve ardından kapının koluna uzanıyorum. Kırmızı, evet sonsuz bir kırmızı boşluğa açılıyor. Kafamı uzatıp bakıyorum. Bu kıpkırmızı boşlukta da her iki yana doğru kapılar uzanıp gidiyor. Belki de bu kırmızı boşluğa geçip oradaki kapıları denemeliyim. Belki de her renk başka bir renge tek bir kapı aracılığıyla açılıyor. Yine de bir şeylerin değişmesi, sonsuza dek boşu boşuna dönüp durmayacağımı işaret ediyor.

Birkaç beyaz boşluktan sonra bir kapının ardında yeşil boşluk çıkıyor karşıma. Kapatıp devam ediyorum. Bir ara sarıya rastlıyorum, sonra mavi, epey bir beyaz boşluktan sonra, siyah ve ondan birkaç kapı sonra mor boşluk geliyor. Turuncu ve kahverengi boşluklara açılan kapılardan sonra tekrar bir düşüncedir alıyor beni. Bu farklı renkler ne anlatmaya çalışıyor? Her rengin farklı tonları ve karışımlarıyla bu kapı açmalar yine sonsuza gidebilir. O zaman ne değişecek? Ben ne istiyorum? Beyaz boşluklardan birinde kaybolmayı değil. Kırmızıda, yeşilde ya da sarıda sonsuza dek dönüp durmayı da değil. Ben ne istiyorum?

Ben, tüm renklerin bir arada bulunduğu, dünyamı istiyorum. Farklılıkların, varlığını ispatlayan birer referans olarak karşımda durduğu benim dünyamı. Şu anda nefret ettiğim insanlara ve düşüncelere, kendimi tanımlayabilmek adına ne denli ihtiyacım olduğunu derinden kavriyorum. O sonsuz beyaz boşlukta ihtiyacını duyduğum biçimsiz taş gibi muhtacım onlara. Herkesin benim gibi düşündüğü bir dünyanın, sadece beyaz, kırmızı ya da yeşil bir boşlukta sürüklenmek olduğunu kavriyorum. Beni hiçlikten kurtaran her şeyin varlığıma referans oluşunun, benim hoşuma gidip gitmemesiyle bir ilgisinin bulunmadığını anlıyorum. Ben tüm renklerin bir arada bulunduğu, dünyamı istiyorum.

Mesajı anlamanın vakarıyla, bu defa önümde duran kapıyı açmıyor, içeri girmek için izin isteyen biri gibi elimle tık tık vuruyorum. Kapı kendiliğinden açılıyor. İlk gözüme çarpan beyazlık canımı sıkıyor. Sonra biraz aşağıya bakınca avizeyi görüyorum. Tavanın beyazlığından yatak odamın karmaşasına zevkle kayıyor gözlerim. Komodinimin üzerinde duran kol saatimi takıyorum sevinçle. Kalkıp camdan dışarıdaki dünyaya bakıyorum. Milyarlarca farklı insanı ve milyarlarca farklı düşünce, görüş ve inancı selamlıyorum. Beni ben yapanın, bu düşüncelerden kimine **uzak** kimine **yakın** oluşum olduğunun farkına vararak, hoşuma gitsin gitmesin hepsinin bu rengarenk dünyayı oluşturup, sonsuz boşluklarda kaybolmamı engellemelerine şükranlarımı sunarak.

SELAM

Dişhekim

KORAL BAYRAKTAR

koralbayraktar@yahoo.com

Kendinizi kısmen mahkum, kısmen özgür hissettiğimiz yarı açık cezae... pardon AVM'lerinden birindeyiz, havuzu falan var, bakıyorsunuz. Ufaklık havuz etrafındaki yürüyüş yolunda scooter biniyor, önümüzden başka bebekli, çocuklu çiftler geçince çoğunlukla çocuğa bakıp gülümseyip ardından ebeveynlerinden biriyle veya ikisiyle anlık bir göz teması kurup hafif bir tebessüm edip geçiyoruz. Burada zamanlama ve vücut dili çok önemli, çocuk yerine uzun süre ebeveyne bakmak, çocuğa gülmeden dümdüz bakmak, göz temasını olması gerektiğinden fazla tutmak gibi şeyler hoş karşılanmayabilir. Sıralamasının karışması da öyle, önce ebeveyne uzun uzun gülerken bakıp ardından bebeğe anlık göz temasıyla selam verip geçmek de kafada canlandırınca pek hoş durmuyor, buradan bir üçüncü sayfa haberi çıkabilir.

Tek takılıyorsanız selam vermek daha rahat mesela, kimin çocuğuna bakıp gülüp ebeveynine selam verirsiniz ki? Kimsenin sizden böyle bir beklentisi yok. Ama sizin de bir aileniz, çocuğunuz varsa karşı tarafı yok sayarak geçmeniz kabalık olarak nitelendirilecektir. Ben buna karşıyım, bence benim de karşı tarafın yanından dümdüz geçebilme hakkım olmalı. 'Zaten bunu bir zaruriyet olarak görüyorsanız Koral Bey... Nezaket ve insaniyetten nasibinizi maalesef almamışsınız' diyen insan kurdu şehirliğin sesleri ensemde yankılandı. Evet ensemde, çünkü ses hafızası oksipital lobda yer almaktadır. Bunu uydurdum, çok takılmayın. Ne diyorduk? Evet benim de 'çocuklu bir aileye selam verememe' ve 'çok da kötü

bir insan olmama' durumlarına aynı anda sahip olabilmem lazım.

Doğada mesela böyle bişey yok di mi? Yavrusu olan bir hayvan ailesi ötekileri sürekli bir izleyip gülme ve selam verme zaruriyetinde hissetmiyor. Hatta sürü halinde yaşamıyorlarsa genelde ötekinin yavrusunu hırpalıyorlar. Biz de sürü halinde yaşamıyoruz bence pratikte, benim gasp edilen hakkımı devlet kurumlarında avukat denilen araçlarla aramak durumundayım, gerçek sürü böyle mi, gidiyorsun hakkını sürüce dan diye alıp çıkıyorsun. Buna binaen belki aşiretler, çeteler ve tarikatlar doğa koşullarına göre iyi evrilmiş insan topluluklarıdır diyebilir miyiz? Diyemeyiz çünkü teolojik olarak tarikat ve evrim kelimeleri aynı cümle içinde geçemez.

Bekar olunca da selam vermek bir değişik. Karşı tarafın çocuğuna özellikle bugünlerde uzun uzun gülerken bakmak pedodontik kaçabilir. Evet pedodontik... Aynı şekilde insanları da uzun uzun izleyip bakamazsınız öyle, sonra göz teması, selam alıp vermeler. Bunları yapmanız düşük zekadan değil düşük duygusal zekadan kaynaklanmaktadır. Kim belirliyor bu duygusal zekayı onu da tam bilemiyorum, toplum davranışlarımızı ve diğer insanlarla iletişimi istediği gibi şekillendiremedi diye ben düşük zekalı olmaya mahkum muyum? Tam tersi ben aslında görece çok iyi iletişim kurabilecek bir insan olamaz mıyım, tıpkı yüksek zekalılar gibi. Hani onların düşünme biçimini algılayamıyoruz ama belirli testlerde yüksek zekalı olduğu ortaya çıkıyor ya,

belki böyle bize abuk subuk gelen iletişim kuramayan insanlar da acayip yüksek duygusal zekalı bireyler olamaz mı? Bunu bir düşünün derim.

Bir de Avrupalı tarzı selam verme var. Yani biz hoşgörülü ve sıcakkanlı insanlarız diye geçiniyoruz ya, bizde kırsalda orada burada böyle yürürken karşıdakiyle göz göze gelince gülerek selam versen odunu yiyebilirsin ama orada karşı tarafın gözlerinin içi parlayarak bir selam verme olayı vuku buluyor. Hasıl mı oluyor demeliydim yoksa... Hangisi daha abuk duruyorsa lütfen siz onu kabul edin cümle içinde. Dağıldı yine konu... Hah... Avrupalı selam vermeyi seviyor diyordum. Ama düş bayıl önünde muhtemelen profesyonel ekipler gelene kadar ya bön bön bakar, ya da evine basar gider. Bizde de muhtemelen 112'yi aramadan önce bilinçsiz bir müdahale yapılır ama daha bir samimi bu hareket sanki. Tehlikeli evet ama samimi ve ılıman neticede. Tekrar düşündüm de bizde de artık sallamıyorlar bunu, evet kendi tezimi çürüttüm sanırım.

Öte yandan selamın ideolojik biçimleri de var, bıyık gibi. Ünlü siyasetçilerin bıyık şekilleri ve selam verme tarzlarını düşünün... Hayır o değil, onu düşü-

nürseniz beni de yakıyorsunuz, eskiye gidin, daha eskiye... Bir kolunuzu el parmaklarını açık löks diye dümdüz öne uzatın, bunu yaparken batılı medeniyetlerde veya İsrail'de olmadığınızı emin olun... Sonra dört parmağınızı açıp sallayabilir, kurt yapabilir, bir elinizi göğsünüze koyabilir, sadece baş parmağınızı kaldırabilir veya sadece işaret ve orta parmağınızı açıp V de yapabilirsiniz, her ne kadar bu son dediğimi sosyal medyada bir bacağını kaldırıp poz veren kızlarda da görsek bunu ilk Churchill yapmış, Victory kelimesinin V'sini ifade ediyormuş ama hayat işte, milyonların heba olduğu dünya savaşındaki bir selamlama şekli günümüzde 'müthişşş qecemizden bir qare' mottosuyla da yaşama-ya devam edebiliyor.

Kısacası 'selam' yüzyıllardır yaşıyor, şekil değiştiriyor, nesilden nesile aktarılıp ideolojinizi, hayat tarzınızı yansıtıyor. Halkımızın elit ve seçkin bir zümresinde sadece 'bakmak' da bir tür selam olduğu için siz yine de dikkat edin...

Ne bakıyon olluuu... Çaat çaat çaat çaat...

Corale Gonzelo

PLASEBO APARTMANI

Dışhekim

FIRAT BUDACI
budaci@gmail.com

Dicetel ve Acidpass. Elindeki ilaç blisterlerini çift as gibi masaya sürerek, “Bana bunlardan al” diyor annem. “Bunlar ne?” diyorum. Aslında ne olduklarını çok iyi biliyorum. Bunlar, nice doktoru alt eden “komşu tıbbı” ile reçete edilmiş ilaçlar. Komşular, teşhislerinin ardından reçete kağıdı kullanmazlar, ilacı bizzat hastanın eline tutuşturarak tedavi sağlarlar. Bazı apartmanlar, asansör, depo, kazan dairesi gibi hizmet alanlarının yanında gizli birer revire de sahiptirler. Bu revirleri tıp okuduğundan değil, çok sayıda hastalık sahibi olduğu için uzmanlaşmış bazı kadınlar yönetir. Apartmandaki birkaç daire, “çok iyi gelen” ağrı kesicilere, mide ilaçlarına ve hatta sakinleştiricilere sahiptir. SSRI, Benzodiazepin, amfetamin gibi kelimelerin hiçbir anlamı yoktur. Sakinleştirici bir ilaç kullanmak için karşı komşunun zamanında sakinleşmesi ve “BANA ÇOK İYİ GELDİ” demesi yeterlidir. Aynı topraklarda, aynı mahallede hatta aynı apartmanda yaşadığımıza göre bu ilaç neden bize de çok iyi gelmesin? “Çok İyi Geldi” isimli bir ilaç neden tüm acılı geçmişimizi silmesin?

Doğuştan miyopum ben. Bu yüzden ilaçlarla tanışmamın rahim günlerime denk geldiğini düşünüyorum. Mercek bilimi olmasa dünyayı hiçbir zaman net göremeyecektim. On metrelik bir görüş alanında debelenecektim. Gözlük tahsis edilinceye dek, dünyadaki ilk altı yılım bulanık geçti. On metrenin ötesindeki insanları bir tür leke sanıyordum. Belki bu yüzden içime kapanık bir insan oldum. İnsan tam göremediği şeyden —hayattan— çekinir. Çocukluğumda çok dışarı çıkmazdım, bu yüzden annemin ağrıların her titreşimini bilirim. Annem başlı başına bir anamnezdi. Vücutta ağrının kaynağını bulmak kolay değildir, ama annem ağrıyan organını bulmanın ötesinde, ilgili organın hangi bölümünün ağrıldığını bile bulabiliyordu.

Midemin içi acıyor” derdi mesela. “Sanki birileri böyle mideme bıçak sokuyor” diye devam ederek, ağrısına neden olan aleti de teşhis edebiliyordu. Annem için ağrı tarifinde organ değişse de bıçak asla değişmiyordu. Aynı bıçak, ayaklara, bele, kafaya —artık ağrıda o gün neresi öne çıkıyorsa— oraya yıllar boyunca girip çıktı. Bıçak sokanların (birileri) kimliği belirsizdi, ama sayılarının birden fazla olduğunu biliyorduk. Tek kişinin bıçaklaması ağrının şiddetini betimlemek için yetersiz geliyordu. Bu ağrı tarifini defalarca duymama rağmen hiçbir zaman, “Kim onlar anne?” diye sormadım. Annem, organlarını bıçaklayan kişi sayısı zamanla arttıkça, organlarının sayısını da artırmaya başladı. Ağrı tarifinde, “eller”, “ayaklar” gibi çoğul kullanımın normal olduğu uzuvlara, “mideler”, “sırtlar”, “beller” gibi fantastik organlar da eklenince korkutucu betimlemeler ortaya çıkmaya başladı. Mesela, “Dillerim hep yara oldu” diyerek dilini çıkarıp gösterdiğini çok net hatırlıyorum. Annemin sırtları kopuyordu, bellerine bıçak sokuluyordu, beyinleri uyuşuyordu; ama bu çoğul ağrı tarifleri içinde, “Midelerim ağızlarıma geliyor!” sözü hatıralarım arasında en kuvvetli olanıdır. Ağrının görünür hale gelmesi için midenin ağza kadar gelmesi kabul edilebilirdi, ama mideler çoğalarak hep birlikte yürüyünce, ağzın da defansa geçip kendi sayısını artırması biraz fazlaydı. Dramanın fantastikle birleştiği büyümlü gerçeklik akımının başyapıtı sayılabilecek bir betimlemeydi bu. Oysa annemin demek istediği son derece basitti. Elbette bu kadar büyük bir ağrı tek bir mideden geliyor olamazdı. Üç-dört kişinin çektiği acıyı bünyesinde topladığından mide sayısı da ister istemez çoğalıyordu. Bütün bu çoğul karmaşanın içinde tedavi seçeneği ise basit ve biricikti: İlaçlar. Annem için farmakoloji bilimi ikiye ayrılıyordu: Ağrı kesiciler ve tarihi geçmiş ilaçlar. Ağrı kesicileri, ağrıyan organlarının hepsi çoğul

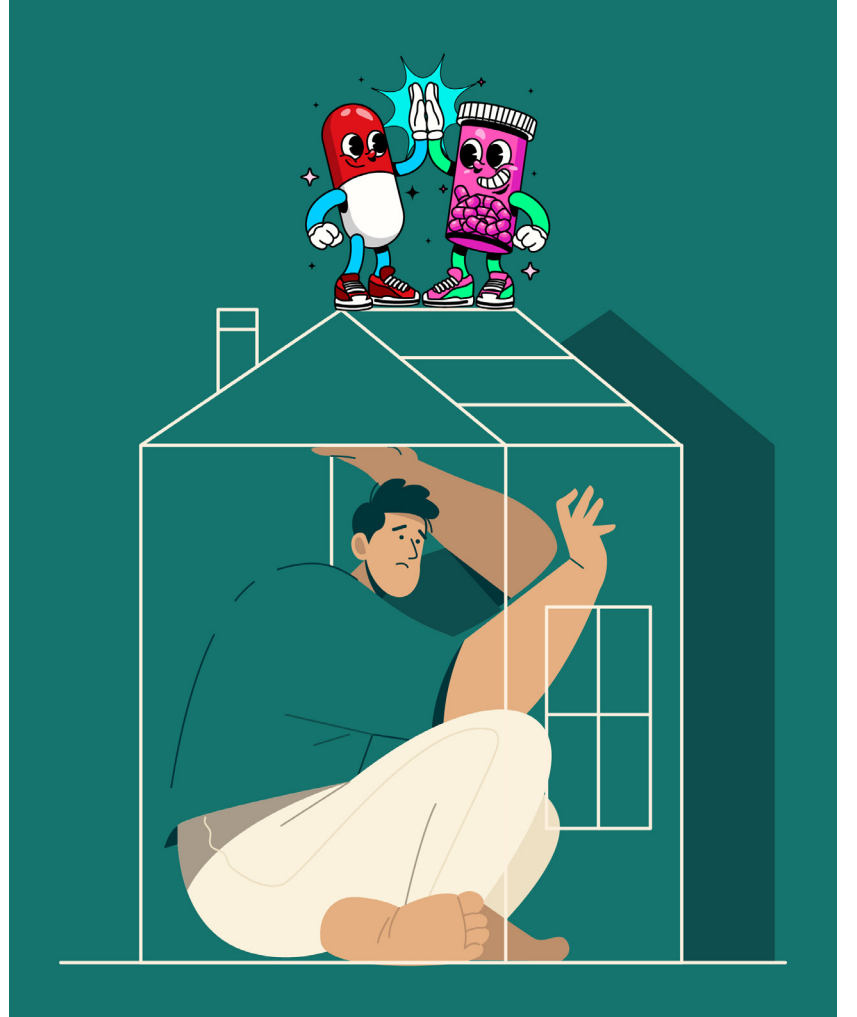
olduğundan birden fazla alırdı. Genellikle işe yararlardı, ama hiçbir ilaç baş ağrılarını kesemiyordu. “Başım çatlıyor” dediğinde —sanki çatlağın ilerlemesini durduracakmış gibi— hemen bir tülbent ortaya çıkar ve çatlayan başı çepeçevre sarardı. Tülbentle baş ağrısını boğmaya çalışırken yine kim olduğunu bilmediğimiz birileri belirirdi: “Sanki birileri kafamın içini oyuyor!”

Kişisel hastalık tarihime baktığımda, her yıl mart ayında düzenli olarak hastalandığım karanlık bir dönem hatırlıyorum. Belirtilerim de düzenliydi: Kusma, ishal, ateş ve yerlerde süründüren bir karın ağrısı. Benim için en zoru karın ağrısıydı. Onlu yaşlarda olmama rağmen, “Allah canımı alsa da kurtulsam” dedirtecek kadar kuvvetliydi. Annem içinse en zoru ishaldi. İşimi gördükten sonra hasta yatağımdan, “Her yere sıçratmış gene, Allah canımı alsa da kurtulsam” dediğini duyardım. Uyumlu bir ilişkimiz vardı; ikimiz de ölmek ve kurtulmak istiyorduk.

O yıllar farenjit, larenjit, tonsillit gibi insanın hastalığına hava katan kelimeler kullanılmıyordu. Tek bir teşhis vardı: “Üşütmüş.” Ülkemizde üşütmüş milyonlarca çocuk, “terliyken su içmek” ya da “dışarıdan pis şeyler yiyip motoru bozmak” gibi suçlamalara maruz kalıyor, ateşler içinde yattıkları yerden kendilerini doğru dürüst savunamıyorlardı. Büyüklerin siyatik (“siyatiğim azdı”), tansiyon (“tansiyonum 21’e çıkmış”), şeker (hâlâ löp löp baklavaları yut bakalım sen), sinirsel (doktor senin hastalığın sinirsel, dedi... hiçbir işi elleme, dedi... nerdeee!) gibi kendi dilini, kültürünü oluşturmuş hastalıkları yanında, biz çocuklar “üşütmek” başlığı altında toplanıyor ve kitleler halinde tedavi ediliyorduk. Alev alev ya- nıyor, en adi plastik leğenlere kusuyor, tuvaletlerde sifon suyunun ulaşamadığı noktalara kadar sıçıyor ama yine de sıradan olmaktan kurtulamıyorduk.

Bir mart ayında, doktor “Kolit ağrısına da benziyor ama...” diye başlayan bir cümle kurduğunda, ‘ama’sını falan boş verip ‘kolit’ kelimesinin üzerine atlamam bu yüzden olmalı. Sihirli bir kelimeydi bu, beni milyonlarca üşütmüş kaderdaşımdan ayırıyordu. Teşhis falan konulmamasına ve anlamını bilmememe rağmen kendimi kolit hastası ilan ettim. Acılarımın küçümsenmesinden başka bir işe yaramayan “üşütmek” kelimesinin yanın-

da, hastalığımın gündelik hayatta kullanılmayan gerçek bir adı olması beni rahatlatmıştı. Yaşım ondu ama hastalığım en az kırk yaşındaydı. Memnundum. Kolit (ya da adı her neyse) için herhangi bir ilaç kullandığımı hatırlamıyorum. İlaç kullanmaya sonu gelmez baş ağrıları yüzünden üniversite yıllarımda başladım. Annemden genetik olarak geçen ilaç yutma hevesiyle avuç avuç Apranax içiyordum. Apranax’a başıma bağladığım tülbentin eşlik ettiği günler oldu. İçtiğim kilolarca Apranax, sorunu başımdan mideme taşıyınca yeni bir kurtarıcıyla tanıştım: Talcid. Mide koruyucu ilaçların, içerdikleri alüminyum bileşikleriyle beyin hasarına yol açtığı iddia ediliyor. Yıllardır kilolarca Talcid çiğnemesem belki bugün daha iyi bir yazı okuyacaktınız. Artık Rennie’ye geçsem de bu alışkanlığım hâlâ sürüyor. O gün annemin masaya koyduğu ilaçlardan biri olan Acidpass’ı deneme fırsatım oldu. Komşudan anneme, annemden bana uzanan apartman tipi bir ilaç zincirinin halkasıyım artık. Acidpass “bana çok iyi geldi” anneciğim. Hepimize uzun ömürler diliyorum.

Değerli Meslektaşlarımız

ARAMIZA

Hosgeldiniz!

DİŞHEKİMİ NESLİHAN KILICAL

DİŞHEKİMİ BUSE KARAMAN

DİŞHEKİMİ AHMET FIRAT HASKOL

DİŞHEKİMİ BEYZA YILMAZ

DİŞHEKİMİ AYŞENUR GÜL KAKAR

DİŞHEKİMİ SARA UÇAR

DİŞHEKİMİ BENGİ GİRENTE

DİŞHEKİMİ YAĞIZ CAN BATUK

DİŞHEKİMİ BERKE ALTINDAL

DİŞHEKİMİ SELİN YİYEN

DİŞHEKİMİ ÖMER FARUK KARA

DİŞHEKİMİ İREM ŞENSOY

DİŞHEKİMİ ELİF DURBAKAN

DİŞHEKİMİ RESUL MUHAMMET ÇANTAY

DİŞHEKİMİ ELİF NUR ÖZDEMİR

DİŞHEKİMİ HANNANEH ÇELİK

DİŞHEKİMİ İREM ÇİFTÇİ

DİŞHEKİMİ HALİT RESUL

DİŞHEKİMİ ŞÜKÜR AHMETOĞLU

DİŞHEKİMİ MİNE ŞENKAL KAŞIKÇI

DİŞHEKİMİ ÖZLEM ÜNAL

DİŞHEKİMİ ENGİN KÜÇÜK

DİŞHEKİMİ MUHAMMEDALİ KAYALI

DİŞHEKİMİ IŞILAY AYAN

DİŞHEKİMİ ARİF CAN BARUT

DİŞHEKİMİ AYŞE NUR YAŞAN

DİŞHEKİMİ MÜGE SENA TURHAN

DİŞHEKİMİ AHMET CANER PİŞKİN

DİŞHEKİMİ DANİEL ASİL

DİŞHEKİMİ MİLEN KARAOĞLAN

DİŞHEKİMİ UĞURCAN YILDIZ

DİŞHEKİMİ AYDANUR BADEL AKSOY

DİŞHEKİMİ İREM ZEYNEP GÜNEY

DİŞHEKİMİ MERYEM YARDIMCI

DİŞHEKİMİ ADEM ÖZEKMEKÇİ

DİŞHEKİMİ ÖMER FARUK KOZAK

DİŞHEKİMİ FATİH VAROL

DİŞHEKİMİ DİLAY ERUÇAR

DİŞHEKİMİ MASUM DEMİRTAŞ

DİŞHEKİMİ ALİ KHUDİYEV

DİŞHEKİMİ SAİT NUR OKUCU

DİŞHEKİMİ SUDE NAZ ZIRHLI

DİŞHEKİMİ BENGÜ GÖKÇE

DİŞHEKİMİ UĞUR DUMAN

DİŞHEKİMİ FARUK BERKE SARI

DİŞHEKİMİ NİLÜFER ÜSTÜN

DİŞHEKİMİ HALA İBRAHİM

DİŞHEKİMİ ABDULRAHMAN İBRAHİM

DİŞHEKİMİ ZEYNEP DOĞRAMACI

DİŞHEKİMİ MAHMUT TAHA YILDIZ

DİŞHEKİMİ MEHMET ŞİRİN TEK

DİŞHEKİMİ ECEM DOĞAN

DİŞHEKİMİ MEHMET AKİF ALTUNDAŞ

DİŞHEKİMİ NOUR ALJENDY

DİŞHEKİMİ İBRAHİM DÖŞ

DİŞHEKİMİ SUDE GÜMÜŞ

DİŞHEKİMİ ALİ DOĞMUŞ

DİŞHEKİMİ BAŞAK NUR ASLAN

DİŞHEKİMİ DİDAR AKPINAR

DİŞHEKİMİ ALİ MECİTAĞA

DİŞHEKİMİ MAAP HAZNAVİ

DİŞHEKİMİ EFE ALKAME VELİDEDEOĞLU

DİŞHEKİMİ TARCAN TOPÇUOĞLU

DİŞHEKİMİ EMİR TAHA KÖSE

DİŞHEKİMİ RONİ EKMEN

DİŞHEKİMİ İLAYDA MORGÜL

DİŞHEKİMİ GİZEM BALCIOĞLU

DİŞHEKİMİ SİNEM ÇETİNKAYA

DİŞHEKİMİ EDANUR TAN

DİŞHEKİMİ ECEM KORKMAZ

Hosgeldiniz!

ARAMIZA

Hosgeldiniz!

ARAMIZA

DİŞHEKİMİ ALİ JASHAN

DİŞHEKİMİ RAHİM SECAATTİN ULUCAN

DİŞHEKİMİ HÜSNA SUIÇMEZ

DİŞHEKİMİ GAMZE NUR ORUÇ

DİŞHEKİMİ SELİN SU ERKİŞİ

DİŞHEKİMİ GİZEM YAREN BEŞLİ

DİŞHEKİMİ YAREN GÜNGÖREN

DİŞHEKİMİ MERYEM ÇOBAN SEZER

DİŞHEKİMİ BAHAR ÖNER

DİŞHEKİMİ TOLGA ZERENTÜRK

DİŞHEKİMİ TALA ALALLAF

DİŞHEKİMİ BURAK ERDOĞRAL

DİŞHEKİMİ KEYSER ŞAHİNGÖZ

DİŞHEKİMİ SEYEDEH MARYAM HEKİM

DİŞHEKİMİ İŞİL KESLER

DİŞHEKİMİ NİHAL YOLAK

DİŞHEKİMİ BEYZA POLAT

DİŞHEKİMİ NURULLAH ARTAR

DİŞHEKİMİ BETÜL SÜMEYRA AKÇA

DİŞHEKİMİ MEMET ONUR

DİŞHEKİMİ AHMET EREN TEKER

DİŞHEKİMİ ÖMER SEYFETTİN YAYLAS

DİŞHEKİMİ İREM AKTAŞ

DİŞHEKİMİ BUŞRA DEMİR

DİŞHEKİMİ ELİF YERTÜRK

DİŞHEKİMİ YUNUS EMRE AYDEYER

DİŞHEKİMİ EKİN AKKAYA

DİŞHEKİMİ TALHA TOGUR

DİŞHEKİMİ İLAYDA UZER

DİŞHEKİMİ ÖMER FARUK CEYLAN

DİŞHEKİMİ SEDA NUR KİLİM

DİŞHEKİMİ Umut BUĞRA TAŞKIN

DİŞHEKİMİ DUYGU OVA

DİŞHEKİMİ UĞUR ÖNDER

DİŞHEKİMİ FATMA AKTAŞ

DİŞHEKİMİ DİLNUR DİNÇ

DİŞHEKİMİ ZEYNEP SENA GÜVENSEN

DİŞHEKİMİ SAMİ BUDAKAH

DİŞHEKİMİ MERT NAYIR

DİŞHEKİMİ ŞEBNEM BARKAR

DİŞHEKİMİ DİLARA EDİS

DİŞHEKİMİ NİSA NUR POLAT

DİŞHEKİMİ HÜLYA AKSOY

DİŞHEKİMİ ATA ŞERBETÇİ

DİŞHEKİMİ KADİR CAN AK

DİŞHEKİMİ MUHAMMET DURMAN

DİŞHEKİMİ MUTASİM MAKBULOĞLU

DİŞHEKİMİ HALİL İBRAHİM DEMİRTAŞ

DİŞHEKİMİ AYBÜKE AKALAN

DİŞHEKİMİ ABDULLA ALEASA

DİŞHEKİMİ FEYZANUR YAŞAR

DİŞHEKİMİ MARİBEL SÖĞÜT

DİŞHEKİMİ ÇAĞRI BORAN

DİŞHEKİMİ MURAT TEKEŞ

DİŞHEKİMİ UFUK TOPTANI
DİŞHEKİMİ HALİL İBRAHİM KURTDERE
DİŞHEKİMİ SEVGİ KEMENT
DİŞHEKİMİ MUSA GÖKSU
DİŞHEKİMİ BORA TUNA
DİŞHEKİMİ ELİF SENA YÜCE
DİŞHEKİMİ EYÜP TARIK KOÇ
DİŞHEKİMİ ÖZGE DEMİRBİLEK
DİŞHEKİMİ MİDHAT BOZ
DİŞHEKİMİ SEMA NUR ÜNVER
DİŞHEKİMİ ALEYNA ÖZ
DİŞHEKİMİ DERYA AKBULUT
DİŞHEKİMİ ELİF TÜLÜCE
DİŞHEKİMİ YASEMİN MESHREF
DİŞHEKİMİ UTKU İNANLI
DİŞHEKİMİ SUDE MELİS KORKMAZ
DİŞHEKİMİ ELİF POLAT
DİŞHEKİMİ AYŞE EBRAR YAVUZ
DİŞHEKİMİ MEHMET SELÇUK DEMİR
DİŞHEKİMİ ORHAN BAYRAKTAR
DİŞHEKİMİ EMRE PANDAR
DİŞHEKİMİ SEMA NUR ACAR
DİŞHEKİMİ SİNEM ERCAN
DİŞHEKİMİ ZEYNEP BERİVAN BEŞİK
DİŞHEKİMİ EDA EFE
DİŞHEKİMİ ÜMRAN KIYAR
DİŞHEKİMİ EREN DOĞAÇ TOPALOĞLU

DİŞHEKİMİ UĞUR GÖKTAŞ
DİŞHEKİMİ TUĞÇE AKDEMİR
DİŞHEKİMİ DOĞUCAN YEŞİL
DİŞHEKİMİ AHMAD RADİ
DİŞHEKİMİ İSMAİL UMUT ÖZTÜRK
DİŞHEKİMİ YUSUF ÇİL
DİŞHEKİMİ MUHAMMED VEFA HAYIRLI
DİŞHEKİMİ NURSEM YÜCEDAĞ
DİŞHEKİMİ SERDAR YAVUZ
DİŞHEKİMİ ERAY ŞENTAY
DİŞHEKİMİ BUSE GÜNAYDIN
DİŞHEKİMİ MEHMET BERKER SEVİNÇ
DİŞHEKİMİ DELAL DURAN
DİŞHEKİMİ ÖĞÜNÇ TANCA
DİŞHEKİMİ ZEYNEP SUBAŞI
DİŞHEKİMİ MELAHAT DERİCİ
DİŞHEKİMİ DOĞUKAN ÖZVAR
DİŞHEKİMİ MUHAMMED ALİ BALOĞLU
DİŞHEKİMİ KADİR İMRAĞ
DİŞHEKİMİ ZEYNEP SUDE ÖZDEMİR
DİŞHEKİMİ ÖZGE ÖZCAN
DİŞHEKİMİ KADER BİÇENGİL
DİŞHEKİMİ NİLAY YENİDOĞAN
DİŞHEKİMİ GÜLSÜM TÜMENCİ
DİŞHEKİMİ PINAR ÇAĞLA BOZDAĞ
DİŞHEKİMİ HAVA BARİN
DİŞHEKİMİ EYÜP TOLGAHAN YILDIRIM

Hosgeldiniz!

ARAMIZA

Hosgeldiniz!

ARAMIZA

DİŞHEKİMİ FUAD ARİFOĞLU

DİŞHEKİMİ SİMGE HAZAL BARAN

DİŞHEKİMİ NEŞEM GAMZE ÖZ

DİŞHEKİMİ BEYZA MERT

DİŞHEKİMİ EMİR GEMALMAZ

DİŞHEKİMİ ÖZCAN ÇOBAN

DİŞHEKİMİ YASEMİN ÇEKİRDEKÇİ

DİŞHEKİMİ HÜSEYİN DİREK

DİŞHEKİMİ SELEN ACARER

DİŞHEKİMİ DAMLA ACARER

DİŞHEKİMİ BİLAL YILDIRIM

DİŞHEKİMİ UMUT BEKYÜREK

DİŞHEKİMİ ELİF ZÜLEYHA AKYÜREK

DİŞHEKİMİ ALİŞAN GÖRKEM

DİŞHEKİMİ İREM ERDOĞDU

DİŞHEKİMİ SÜMEYYA AYDINLIK

DİŞHEKİMİ ZEHRA KAYA

DİŞHEKİMİ ADELA KARIMI

DİŞHEKİMİ AYŞENUR YALÇIN

DİŞHEKİMİ MEHMET CÜNEYD KILIÇ

DİŞHEKİMİ ABDÜLKADİR MİRZA TEL

DİŞHEKİMİ NİSA BAŞAK GÜLBAŞ

DİŞHEKİMİ AYŞENUR ALÇOBAN

DİŞHEKİMİ ATAHAH ÜÇGÜL

DİŞHEKİMİ ŞEVVAL TORAMAN

DİŞHEKİMİ ONUR YILMAZ

DİŞHEKİMİ ENES ÜNALAN

DİŞHEKİMİ SUDE NUR ÇALIŞKAN

DİŞHEKİMİ BETÜL KOÇOĞLU

DİŞHEKİMİ GAMZE GÜL ÇELİK

DİŞHEKİMİ SEFA KASAP

DİŞHEKİMİ MEHMET ALİ BİLGİÇ

DİŞHEKİMİ FİRAS KAHRAMAN

DİŞHEKİMİ MEHMET ALTUĞ GÜZELCE

DİŞHEKİMİ GÖZDE ACAR

DİŞHEKİMİ YUSUF EMRE DALKILIÇ

DİŞHEKİMİ FURKAN YILDIZ

DİŞHEKİMİ EGE DEĞİRMENCİ

DİŞHEKİMİ AHMET DEMİRYÜREK

DİŞHEKİMİ ERDEM AYYILDIZ

DİŞHEKİMİ NİHAN SENA DEMİR

DİŞHEKİMİ MUHAMMED EMİN TÜRKMEN

DİŞHEKİMİ HİLAL ALACA

DİŞHEKİMİ KHALED RADİ

DİŞHEKİMİ CAN KOZANLI

DİŞHEKİMİ MEHMET RIZA HÖRMET

DİŞHEKİMİ HELİN PEKER

DİŞHEKİMİ GÜLSÜM COMART

DİŞHEKİMİ İBRAHİM ONUR KUŞKU

DİŞHEKİMİ MERYEM NİSA GÜNEŞ

DİŞHEKİMİ ASLI ÖZDEN AYDIN

DİŞHEKİMİ SERHAT CESUR

DİŞHEKİMİ METEHAN ERCAN

DİŞHEKİMİ DAVUD NEBİ

DİŞHEKİMİ ZEYNEP ÜSTÜN

DİŞHEKİMİ BERKE ATAKAN GEZGİN

DİŞHEKİMİ BERKAN ANAÇ

DİŞHEKİMİ MEHMET FURKAN KOŞTAŞ

DİŞHEKİMİ EMİNE YENİLMEZ

DİŞHEKİMİ SALİHA CEREN YAĞAR

DİŞHEKİMİ ELİF UZAK

DİŞHEKİMİ BURAK ÇELEN

DİŞHEKİMİ DİYAR ALTIN

DİŞHEKİMİ ZEYNEP KORKMAZ

DİŞHEKİMİ SELİMHAN AYGÜN

DİŞHEKİMİ HÜLYA ARSLAN

DİŞHEKİMİ TUĞBA ERDEMİR

DİŞHEKİMİ DANIAL ACAR

DİŞHEKİMİ SELİN YEŞİLBAŞ

DİŞHEKİMİ AHMET ÇETİN

DİŞHEKİMİ NİLSU EMEK BADIR

DİŞHEKİMİ MUAZ YAMAN

DİŞHEKİMİ BERKAY AKAY

DİŞHEKİMİ MUHAMMED NURULLAH ÇOBAN

DİŞHEKİMİ ASLI BİLGE AYDEMİR

DİŞHEKİMİ RUKEN EZGİ TANKO DURGUN

DİŞHEKİMİ İBRAHİM ATASOY

DİŞHEKİMİ AHSEN BEGÜM PINARBAŞI

DİŞHEKİMİ DİLAN PELİN AKAYDIN

DİŞHEKİMİ MUHAMMET KADİR ÇITLAK

DİŞHEKİMİ MUSTAFA ENES ADIGÜZEL

DİŞHEKİMİ KADİR MESUT BAY

DİŞHEKİMİ NERİS BENGİSU DİN

DİŞHEKİMİ EBRAR SUDE CEYLAN

DİŞHEKİMİ ARDA GÜZEL

DİŞHEKİMİ AHMET EMRE AKGÖL

DİŞHEKİMİ BEGÜM TURAN MAVİŞ

DİŞHEKİMİ BORAN İLDEM

DİŞHEKİMİ SARA ABUDAGGA

DİŞHEKİMİ AYKUT GÜREL

DİŞHEKİMİ KAMİL AYOĞLU

DİŞHEKİMİ BENGİ YAVUZ

DİŞHEKİMİ BERRE ÇÖREKÇİOĞLU

DİŞHEKİMİ CANSU POLAT

DİŞHEKİMİ BUKET HELİN HELVACILAR

DİŞHEKİMİ HAKAN TOK

DİŞHEKİMİ ZEYNEP KARAKUŞ

DİŞHEKİMİ ÇİĞDEM MUTLU

DİŞHEKİMİ YAĞMUR SEMİZ ACAR

DİŞHEKİMİ ŞEYMA KOCA

DİŞHEKİMİ ZEYNEP SUDE ÖZEL

DİŞHEKİMİ MUSTAFA BAŞ

DİŞHEKİMİ NİHAT ZİVER

DİŞHEKİMİ MUHAMMED ENES KARADAĞ

DİŞHEKİMİ BERKAY KILIÇ

DİŞHEKİMİ AHMET BURAK ERDOĞAN

DİŞHEKİMİ KORAY YENİGÜL

DİŞHEKİMİ ADİL EMRE GEÇKİN

Hosgeldiniz!

ARAMIZA

Hosgeldiniz!

ARAMIZA

DİŞHEKİMİ AYÇA TÜRKAN

DİŞHEKİMİ BATUHAN ÜNAL

DİŞHEKİMİ FURKAN AKPINAR

DİŞHEKİMİ BARAN UÇAR

DİŞHEKİMİ BERKEHAN YÜKSEL

DİŞHEKİMİ ALPEREN DURSUN

DİŞHEKİMİ BEYZA KARADAĞ NALDEMİR

DİŞHEKİMİ SERVİN AFŞAR

DİŞHEKİMİ SÜMEYYE NAZ TAŞKINOĞLU

DİŞHEKİMİ BETÜL ELHASAN

DİŞHEKİMİ MUHAMMET DOĞUKAN AYDOĞAN

DİŞHEKİMİ HABİBE CANAN ÇANAKÇI

DİŞHEKİMİ BÜRGE SENA VURAL

DİŞHEKİMİ METİN ÖZEN

DİŞHEKİMİ DEMET GENÇER TULUMCU

DİŞHEKİMİ ALEYNA KARTAL

DİŞHEKİMİ EDANUR NEZİR

DİŞHEKİMİ EMİNE AYSİMA KARKIN

DİŞHEKİMİ FATMA DERİN ALPAYDIN

DİŞHEKİMİ AHSEN İREM TOKTAŞ

DİŞHEKİMİ BERKAY İNCE

DİŞHEKİMİ ŞAFAK GÜÇLÜ

DİŞHEKİMİ DOĞA KILIÇ

DİŞHEKİMİ AHMET OĞUZHAN YAŞAR

DİŞHEKİMİ EYMEN İZZETTİNOĞLU

DİŞHEKİMİ HAKAN TÜTÜNCÜ

DİŞHEKİMİ EDA BİLAZEROĞLU

DİŞHEKİMİ ŞEVVAL GÖKÇE KARACAK

DİŞHEKİMİ BURCU YILDIRIM

DİŞHEKİMİ KEREM SABAN

DİŞHEKİMİ AYŞE VARLI

DİŞHEKİMİ YUSUF BALCI

DİŞHEKİMİ SEVGİ GÜNDÜZ

DİŞHEKİMİ AZİZ MURAT KESKİNTAŞ

DİŞHEKİMİ BEYZANUR ÖZKAN

DİŞHEKİMİ FATMA DOĞA DEMİRHAN

DİŞHEKİMİ BEYZA AYÇA TURAN

DİŞHEKİMİ ILGIN BAHITLI

DİŞHEKİMİ MERVE GAYE AKGÖK

DİŞHEKİMİ TUĞÇENUR YETKİN OZANALP

DİŞHEKİMİ ŞAFAK ÖZKAN

DİŞHEKİMİ SEHER ÖNBAY

DİŞHEKİMİ BEYZA BUSE ÇELİK

DİŞHEKİMİ MELİSA DÜZDİKER

DİŞHEKİMİ ASLINUR YILDIZ

DİŞHEKİMİ RECEP MEHMET ÇELİK

DİŞHEKİMİ BANU KILIÇ

DİŞHEKİMİ HATİCE DEMİRÖREN

DİŞHEKİMİ DOĞUKAN ALBAYRAK

DİŞHEKİMİ MAHMUT RANDA

DİŞHEKİMİ AYE ADNAN İBRAHİM ASVAD

DİŞHEKİMİ MÜGE GÜLERYÜZ

DİŞHEKİMİ AHMET OZAN MURATBEYOĞLU

DİŞHEKİMİ KÜBRA YILDIRIM

DİŞHEKİMİ ALİ ABDULHAYOĞLU

DİŞHEKİMİ BERRENUR TÜTER

DİŞHEKİMİ İREM KARATEPE

DİŞHEKİMİ NEBİL ŞEREF

DİŞHEKİMİ MESUT ÖZTÜRK

DİŞHEKİMİ GÜLSÜM UZUNYÜPOĞLU

DİŞHEKİMİ ZEYNEP MELİKE DOĞAN

DİŞHEKİMİ BERKAY GENÇ

DİŞHEKİMİ BEYDA NUR KAYATAŞ

DİŞHEKİMİ EMİNE İSKENDEROĞLU

DİŞHEKİMİ EZGİ İZEM ÜZÜMCÜ

DİŞHEKİMİ ALEYNA KAYTAZ

DİŞHEKİMİ CEM ŞAHUT VAHAP

DİŞHEKİMİ YOUSIF IMAD MOHAMMED RIHAWI

DİŞHEKİMİ MEHMET ŞEYH İBRAHİM

DİŞHEKİMİ TUĞBA TOKCAN

DİŞHEKİMİ MUHAMMED FURKAN KANTAR

DİŞHEKİMİ RABİA FEYZA TIRYAKI

DİŞHEKİMİ DOĞUKAN ARSLAN

DİŞHEKİMİ DİLAYNAZ UÇMAZ

DİŞHEKİMİ BERKE KONMUŞ

DİŞHEKİMİ NUDEM GİRGİN

DİŞHEKİMİ SUDE YÜKSEK

DİŞHEKİMİ İSMAİL ORHUN SAKALLIOĞLU

DİŞHEKİMİ KÜBRA KIZILELMA

DİŞHEKİMİ DAMLA ÜLGİN

DİŞHEKİMİ ALİ KAĞAN AKKAYA

DİŞHEKİMİ HATİCE KANAT TUNA

DİŞHEKİMİ SENCER ESMAEİLİ DİZAJ

DİŞHEKİMİ SARA KÖPRÜLÜ

DİŞHEKİMİ GAMZE KILIÇ

DİŞHEKİMİ BAŞAK KAHRAMAN

DİŞHEKİMİ OĞUZCAN GÖKSU

DİŞHEKİMİ ELİF ÜNAL

DİŞHEKİMİ MEHMET GÜLER

DİŞHEKİMİ CEM ŞAHİN

DİŞHEKİMİ ESMA ABDÜLLATİF

DİŞHEKİMİ MUHAMMET YENAL DOĞAN

DİŞHEKİMİ MELİKE ŞAHİN

DİŞHEKİMİ NİSA NUR BOZKURT

DİŞHEKİMİ ÖZLEM İNAN

DİŞHEKİMİ ERDAL EFE OKAN

DİŞHEKİMİ BİRKAN SARIGÜL

DİŞHEKİMİ FEYZA ALTUNIŞIK

DİŞHEKİMİ BOTAN ÖZOK

DİŞHEKİMİ MELİKE TUĞÇE GÜNEŞ

DİŞHEKİMİ GÖKHAN ATASOY

DİŞHEKİMİ BUKET BOZKURT

DİŞHEKİMİ GİZEM SENA AKPINAR

DİŞHEKİMİ İBRAHİM İLKAY KARAKUŞ

DİŞHEKİMİ MÜCAHİT GÜNER

DİŞHEKİMİ SEYİTHAN YILDIZ

DİŞHEKİMİ MERVE ÖZGÜR

Hosgeldiniz!

ARAMIZA

Dışhekim
İLHAN İŞLER
iisler1@yahoo.com

**YENİ DİŞHEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ AÇILIYOR ...
"YÜZLERCE YENİ MEZUN DİŞHEKİMİ İŞSİZ"**

ARAMIZDAN

Ayrılanlar

Marmara Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi 2003 yılı mezunlarından,
Dişhekimî Mustafa Lök,

Marmara Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi 1973 yılı mezunlarından,
Dişhekimî Aynur Atabay

Marmara Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi 1973 yılı mezunlarından,
Dişhekimî Mustafa Doğan Toker

İstanbul Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi 1996 yılı mezunlarından,
Dişhekimî Serhat Atış

vefat etmiştir.

Meslektaşlarımızın, ailelerinin ve yakınlarının acılarını paylaşıp, başsağlığı dileriz.

İSTANBUL DİŞHEKİMLERİ ODASI YÖNETİM KURULU

Ümraniye de devren muayenehane • **0532 373 56 58**

Özel Turkeyana ADSM

Endodonti veya Protez Uzmanı Dişhekimî aranmaktadır. • **Başvuru: 0552 156 28 77**

BİZİ SOSYAL MEDYA HESAPLARIMIZDAN TAKİP EDEBİLİRSİNİZ

istanbuldishekimleriodasi

idoyayin

İstanbul Dışhekimleri Odası

Değerli meslektaşlarımız,
Sosyal, sportif, akademik, mesleki başarılarınızı,
ödüllerinizi gönderin İDO Dergi aracılığıyla
meslektaşlarınızla paylaşalım,
birlikte gururlanalım.

ido@ido.org.tr

